T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

# TEBLİĞLER DERGİSİ

DESTEK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜNCE
AYDA BİR ÇIKARILIR

İlk Çıkış Tarihi: 09/01/1939

| CİLT: 76 | AĞUSTOS 2013 | SAYI: 2671 |
| --- | --- | --- |

**T.C.**
**MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI**
**İç Denetim Birimi Başkanlığı**

Sayı : 86233651/622.03/1754562 Tarihi : 15.07.2013
Konu : 2013 İç Denetim Birimi Başkanlığı
Yönerge Değişikliği

BAKANLIK MAKAMINA

İlgi: a) Müsteşarlık Makamı’nın 17.12.2007 tarihli ve 2063 sayılı Oluru,
b) 12.07.2006 tarihli ve 26226 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan İç Denetçilerin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik.

İlgi (a) Makam Oluru ile onaylanıp Ocak-2008 tarih ve 2604 sayılı Tebliğler Dergisinde yayınlanarak yürürlüğe giren “*Millî Eğitim Bakanlığı İç Denetim Birimi Başkanlığı Yönergesi*”nde ilgi (b) Yönetmeliğin 13. maddesi gereği yapılan güncellemeler ekli Yönerge metnine işlenmiştir.

Makamlarınızca da uygun görülmesi halinde Başkanlığımız Yönergesinin metin üzerine işlenen değişiklikleriyle birlikte Tebliğler Dergisinde yayınlanarak yürürlüğe konulmasını müsadelerinize arz ederim.

Nihat AKBULUT
İç Denetim Birimi Başkanı

OLUR
15/07/2013

Yusuf TEKİN
Bakan a.
Müsteşar

# MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
# İÇ DENETİM BİRİMİ BAŞKANLIĞI YÖNERGESİ

## BİRİNCİ BÖLÜM

## Genel Hükümler

### Amaç ve kapsam

**MADDE 1** - (1) Bu Yönergenin amacı, Millî Eğitim Bakanlığı İç Denetim Birimi Başkanlığının işleyişi ve yönetimi ile iç denetçilerin ve üst yöneticinin iç denetime ilişkin görev, yetki ve sorumluluklarına yönelik esas ve usulleri düzenlemektir.

(2) Bu yönerge, iç denetim birimi başkanı, başkan yardımcısı, iç denetçiler ve üst yönetici tarafından okunup imzalanır ve İç Denetim Birimi Başkanlığında saklanır.

### Hukukî dayanak

**MADDE 2** - (1) Bu Yönerge İç Denetçilerin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin 13 üncü maddesi uyarınca hazırlanmıştır.

(2) Bu Yönergenin hazırlanmasında İç Denetim Koordinasyon Kurulu tarafından yayımlanan Kamu İç Denetim Birim Yönergesi esas alınmıştır.

### Tanımlar

**MADDE 3** - (1) Bu Yönergede geçen;

a) Bakan: Millî Eğitim Bakanını,

b) Bakanlık: Millî Eğitim Bakanlığını,

c) Başkan: Millî Eğitim Bakanlığı İç Denetim Birimi Başkanını,

ç) Başkanlık: Millî Eğitim Bakanlığı İç Denetim Birimi Başkanlığını,

d) Başkan Yardımcısı: Millî Eğitim Bakanlığı İç Denetim Birimi Başkanına yardımcı olmak üzere başkanın teklifi ve üst yöneticinin onayı ile görevlendirilen iç denetçiyi,

e) **(Değişik:2013)** Denetim Gözetim Sorumlusu***:*** İç denetim faaliyetinin, ***kamu*** iç denetim standartlarına uygun olarak yürütülmesini sağlamak amacıyla ***her iç denetim çalışması için başkanlıkça görevlendirilen*** iç denetçiyi,

f) İç Denetçi: Bu Yönerge ve ilgili mevzuat çerçevesinde iç denetim faaliyetlerini ger çekleştirmekle sorumlu Millî Eğitim Bakanlığı İç Denetim Birimi Başkanını ve her düzeyde sertifika sahibi Millî Eğitim Bakanlığı İç Denetçilerini,

g) İç Denetim: Kamu idaresinin çalışmalarına değer katmak ve geliştirmek için kaynakların ekonomiklik, etkililik ve verimlilik esaslarına göre yönetilip yönetilmediğini değerlendirmek ve rehberlik yapmak amacıyla yapılan bağımsız, nesnel güvence sağlama ve danışmanlık faaliyetini,

ğ) İç Denetim Birimi Başkanlığı: Millî Eğitim Bakanlığı İç Denetim Birimi Başkanı,

Başkan Yardımcısı ve İç Denetçiler ile ihtiyaca göre görevlendirilen diğer personeli,

h) Kanun: 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununu,

ı) Kurul: İç Denetim Koordinasyon Kurulunu,

i) Üst Yönetici: Millî Eğitim Bakanlığı Müsteşarını,

j) Yönerge: Millî Eğitim Bakanlığı İç Denetim Birimi Başkanlığı Yönergesini,

k) Yönetmelik: İç Denetçilerin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliği,

ifade eder.

## İKİNCİ BÖLÜM

## İç Denetimin Amacı, Kapsamı ve Standartları

### İç denetimin amacı

**MADDE 4** - (1) İç denetim, Bakanlığın faaliyet ve çalışmalarına değer katmak ve geliştirmek için kaynakların ekonomiklik, etkililik ve verimlilik esaslarına göre yönetilip yönetilmediğini değerlendirmek amacıyla yapılan bağımsız, tarafsız bir güvence sağlama ve danışmanlık faaliyetidir. İç denetim birimi başkanlığı, risk yönetimi, iç kontrol ve yönetim süreçlerinin etkinliği ve yeterliliğinin değerlendirilmesi ve geliştirilmesi suretiyle Bakanlığın amaçlarının gerçekleştirilmesine yardımcı olur.

(2) İç denetim faaliyeti; Bakanlık faaliyetlerinin amaç ve politikalara, kalkınma planına, programlara, stratejik planlara, performans programlarına ve mevzuata uygun olarak planlanmasını ve yürütülmesini; kaynakların etkili, ekonomik ve verimli kullanılmasını; bilgilerin güvenilirliğini, bütünlüğünü ve zamanında elde edilebilirliğini sağlamayı amaçlar.

### İç denetimin kapsamı

**MADDE 5** - **(Değişik:2013)** (1) Bakanlığın merkez, taşra ve ***yurtdışı*** teşkilatı dahil tüm birimlerinin faaliyet ve işlemleri iç denetim kapsamındadır.

(2) **(Değişik:2013)** İç denetim, faaliyet, ***süreç*** veya birimlerin risk düzeyi esas alınarak sistematik, sürekli ve disiplinli bir yaklaşımla iç denetim standartlarına uygun olarak yapılır.

### Kamu iç denetim standartları ve meslek ahlâk kuralları

**MADDE 6** - (1) İç denetim faaliyetleri, ilgili mevzuat ve kurul tarafından belirlenen Kamu İç Denetim Standartları ve Kamu İç Denetçileri Meslek Ahlâk Kurallarına uygun olarak yürütülür, açıklık bulunmayan hallerde ise uluslararası denetim standartları ile etik kurallar dikkate alınır.

## ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

## İç Denetim Birimi Başkanlığı, Yönetimi ve Görevleri

**İç denetim birimi başkanlığının yapısı**

**MADDE 7** - (1) İç denetim birimi başkanlığı; başkan, başkan yardımcısı ve iç denetçiler ile ihtiyaca göre görevlendirilen büro personelinden oluşur.

(2) İç denetim birimi başkanlığı idari yönden doğrudan üst yöneticiye bağlı olarak faaliyetlerini yürütür ve üst yönetici dışındaki makam veya mercilerle ilişkilendirilemez.

**İç denetim birimi başkanlığının görevleri**

**MADDE 8** - (1) İç denetim birimi başkanlığı aşağıdaki görevleri yürütür:

a) Bakanlık teşkilatının her türlü faaliyet ve işlemlerini denetlemek,

b) Bakanlık kaynaklarının ekonomiklik, etkililik ve verimlilik esaslarına göre yönetilip yönetilmediğini, nesnel risk analizlerine dayalı olarak değerlendirmek, rehberlik ve danışmanlık yapmak,

c) Yasal uygunluk denetimi yapmak,

ç) Risk analizlerine dayalı iç denetim plan ve programlarını hazırlamak, geliştirmek ve üst yöneticinin onayına sunmak,

d) Onaylanan denetim plan ve programlarının uygulanmasını sağlamak, denetim ve danışmanlık faaliyetlerini yürütmek, üst yönetici tarafından talep edilen ve görev alanına giren program dışı görevleri gerçekleştirmek,

e) Bakanlığın risk yönetimi, iç kontrol ve yönetişim süreçlerinin etkinlik ve yeterliliğini değerlendirmek,

f) İç denetim faaliyetleri sırasında tespit edilen veya iç denetim birimi başkanlığına intikal eden inceleme veya soruşturma yapılmasına gerek duyulan hususları üst yöneticinin bilgisine sunmak,

g) İç denetim faaliyetlerinin sonuçlarını izlemek,

ğ) İç denetim faaliyetlerinin değerlendirilmesi, kamu iç denetim standartları ve meslek ahlâk kurallarına uygun olarak yürütülmesi ve iç denetim faaliyetlerinin geliştirilmesi için kalite güvence ve geliştirme programı oluşturmak, uygulamak ve geliştirmek,

h) Kalite güvence ve geliştirme programı çerçevesinde yapılan değerlendirme sonuçlarını üst yöneticiye sunmak,

ı) Yıllık iç denetim faaliyet raporunu hazırlamak ve üst yöneticiye sunmak,

i) İç denetim birimi başkanlığının görevlerini etkin bir şekilde yerine getirebilecek bilgi, yetenek, tecrübe ve meslekî yeterliliğe sahip iç denetçi kadrosunu Bakanlığın insan kaynakları politikaları ile uyumlu olarak oluşturmak ve bunun için gerekli prosedürleri gerçekleştirmek,

j) İç denetim birim yönergesini ve işlem süreçlerini kurulun düzenlemelerine uygun olarak hazırlamak ve geliştirmek,

k) İç denetim faaliyetlerinin sonuçları hakkında üst yöneticiye belirli aralıklarla bilgi

sunmak, iç denetim alanındaki gelişmeler ve en iyi uluslararası uygulamalar konusunda bilgilendirmek,

l) Denetim raporlarının, raporlama standartları ile belirlenen usul ve esaslara uygunluğunu kontrol etmek ve bir örneğini iç denetim birimi başkanlığında muhafaza etmek,

m) İç denetim faaliyeti ilgili diğer işlemleri yürütmek.

**Üst yöneticinin görev ve yetkileri**

**MADDE 9-** (1) Üst yönetici aşağıdaki görev ve yetkilere sahiptir:

a) İç denetim birimi başkanlığı tarafından hazırlanan iç denetim plan ve programlarını onaylamak, program dışı konulara ilişkin görev verme, yürütülecek görevlere ilişkin görevlendirmeleri yapmak,

b) İç denetim plan ve programlarının hazırlanması sürecinde plan ve programa dâhil edilmesini gerekli gördüğü birim ve konuları iç denetim birimi başkanlığına bildirmek,

c) İç denetim birimi başkanlığı tarafından hazırlanan birim yönergesi ile yönerge değişikliklerini onaylamak ve bir örneğini kurula göndermek,

ç) Başkanı doğrudan, başkan yardımcısını ise başkanın önerisi üzerine görevlendirmek,

d) İç denetim birimi başkanlığına atanacak iç denetçileri Bakana teklif etmek,

e) Sertifika derecelendirmesine ilişkin puanlamayı Başkanın teklifi üzerine yapmak,

f) İç denetim birimi başkanlığı ile denetlenen birim yönetimi arasındaki uyuşmazlıkları çözümlemek ve nihai kararı vermek,

g) Denetlenen birimlerin yönetici ve personelinden denetim faaliyetinin yürütülmesini engelleyici fiil ve tavır sergileyenler hakkında gerekli tedbir ve müeyyideleri uygulamak,

ğ) İç denetim raporlarını değerlendirerek gereği için ilgili birimler ile strateji geliştirme başkanlığına göndermek,

h) İç denetim raporları ile bunlar üzerine yapılan işlemleri iki ay içerisinde kurula göndermek ve iç denetim birimi başkanlığı tarafından hazırlanan yıllık iç denetim faaliyet raporunu kurula göndermek.

**Üst yöneticinin sorumluluğu**

**MADDE 10-** (1) Üst yönetici, iç denetim faaliyetlerinin yerine getirilmesinde:

a) İç denetçilerin görevlerini bağımsız bir şekilde yerine getirmeleri için gereken tüm önlemleri alır,

b) İç denetçilere, Bakanlığın faaliyetlerini olumsuz etkileyebilecek risklerin belirlenmesi çalışmalarında gerekli imkânı sağlar,

c) İç denetim faaliyeti kapsamına giren konularda, iç denetçilere gerekli bilgi ve

belgelerin sağlanması amacıyla, Bakanlık birimleri arasında etkili iletişim kurulmasını sağlar,

ç) İç denetim raporlarında düzeltilmesi ve iyileştirilmesi önerilen konuları değerlendirir ve gerekli önlemleri alır,

d) İç kontrol sürecinden elde ettiği bilgilerle, iç denetimden elde edilen bilgileri karşılaştırır ve kaynakların etkili, ekonomik ve verimli kullanımına ilişkin tedbirleri gerektiğinde iç denetim birimi başkanlığıyla görüşerek belirler,

e) İç denetçilerin meslekî yeterliliğinin geliştirilmesi için gerekli tedbirleri alır,

f) İç denetçilerin görevlerini yaparken bağımsızlık veya tarafsızlığının tehlikeye girdiği veya ihlal edildiği durumlarda gerekli tedbirleri alır.

(2) Üst yönetici, iç denetim faaliyetlerinden beklenen faydanın en yüksek düzeyde elde edilmesi için ilgili mevzuatta belirlenen her türlü katkıyı sağlamakla sorumludur.

(3) Üst yönetici, Bakanlık üst yönetimiyle yapacağı mutat toplantılara İç Denetim Birimi Başkanını davet eder.

**İç denetim birimi başkanının görevlendirilmesi**

**MADDE 11-** (1) Başkan, iç denetçiler arasından üst yönetici tarafından görevlendirilir. Bu görevlendirme bir ay içinde kurula bildirilir.

(2) Başkan 3 yıl için görevlendirilir, bu görevlendirme bir defaya mahsus olmak üzere uzatılabilir.

(3) Başkanın yokluğu halinde başkan yardımcısı Başkanlığa vekalet eder.

**İç denetim birimi başkanının görev, yetki ve sorumlulukları**

**MADDE 12-** (1) Başkan;

a) İç denetim birimi başkanlığını mevzuata, denetim standartlarına ve rehberlere uygun olarak yönetmek,

b) **(Değişik:2013)** İç denetim faaliyetinin kurul tarafından yapılan düzenlemeler ve iç denetim birimi başkanlığı tarafından hazırlanıp üst yönetici tarafından onaylanan ***yönerge,*** plan ve programlara uygun olarak gerçekleştirilmesini sağlamak,

c) **(Değişik:2013)** ***İç denetim raporlarının, Kurul tarafından belirlenen raporlama standartlarına uygunluğunu kontrol etmek***, iç denetim faaliyetlerinin sonuçlarını izlenmesi amacıyla bir takip sistemi oluşturmak, denetlenen birimlerin yöneticileri ile iç denetçilerin mutabık kalmadığı hususlarda üst yöneticinin kararı doğrultusunda yapılması gereken işlemleri takip etmek,

d) **(Değişik:2013)** İç denetim raporlarında yer alan öneriler ve eylem planları çerçevesinde, ***yürütülen izleme faaliyetleri kapsamında*** denetlenen birimin yaptığı işlemler konusunda ***ilgili*** iç denetçileri bilgilendirmek ***ve izleme sonuçlarının takibini iç denetçiler eliyle yürütmek,***

e) **(Değişik:2013)** ***İç denetçilerin program kapsamında ve program dışı görevlendirmelerini yapmak, iç denetçilerin performansını takip etmek***, iç

denetçilerin görevlendirilmesinde iç denetçilerin tarafsızlıklarını ihlal edebilecek durumları göz önünde bulundurmak,

f) **(Değişik:2013)** ***İç denetçilerin, iç denetim plan ve programlarına uygun olarak faaliyet yürütmelerini sağlamak ve bu yönde gerekli tedbirleri almak,*** iç denetçilerin görevlerini yaparken bağımsızlık veya tarafsızlıklarının tehlikeye girdiği veya ihlal edildiği durumlarda gerekli tedbirleri almak ve üst yöneticiyi bilgilendirmek,

g) ***(madde yönerge metninden çıkarıldı)***

ğ) **(Değişik:2013)** İç denetim faaliyetinin kalitesini gözetmek ve bu amaçla kurul tarafından yapılan düzenlemeler çerçevesinde kalite güvence ve geliştirme programı hazırlamak***, dış değerlendirme sonuçlarına ilişkin düzeltici ve iyileştirici önlemleri almak,***

h) **(Değişik:2013)** Yıllık iç denetim faaliyet raporunu, Bakanlık ***iç kontrol sistemine*** ilişkin genel değerlendirmeyi de kapsayacak şekilde hazırlamak ve üst yöneticiye sunmak,

ı) İç denetim kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli şekilde kullanılmasını sağlamak,

i) İç denetim faaliyetlerinin yürütülmesi sırasında gerek görülmesi halinde, başka bir iç denetçiden veya konunun uzmanından görüş veya yardım alınmasını sağlamak,

j) **(Değişik:2013)** ***İdari ve/veya cezai yönden suç teşkil eden, soruşturma veya ön inceleme yapılmasını gerektiren durumlara ilişkin iç denetçilerin tespitlerini üst yöneticiye bildirmek,***

k) Birim faaliyetleri hakkında üst yöneticiyi düzenli olarak bilgilendirmek,

l) **(Değişik:2013)** ***İç denetime ilişkin mevzuatın ve*** Kurul kararlarının uygulanmasında ortaya çıkan tereddütleri kurulun bilgisine sunmak

m) İç denetçilerin, meslek içi eğitim programına uygun bir şekilde, bilgi ve becerilerini düzenli olarak arttırmalarını sağlamak,

n) **(Değişik:2013)** İç denetim birimi başkanlığının bütçesine ilişkin işlemleri yürütmek***,*** birim personelinin ihtiyacı olan meslekî araç, gereç ve malzemeyi temin etmek,

o) İç denetçilerin sertifika derecelendirmelerine esas puanlamayı üst yöneticiye teklif etmek,

ö) İç denetim birimi başkanlığı yönergesini iç denetçiler ile birlikte yılda bir defa gözden geçirmek ve varsa değişiklik önerilerini üst yöneticinin uygun görüşüne sunmak,

p) Sayıştay ile iç denetim birimi başkanlığı arasındaki iletişim ve koordinasyonu sağlamak,

r) Kurul tarafından belirlenen ilkeler çerçevesinde; teftiş, soruşturma ve benzeri faaliyetleri yürüten teftiş ve denetim birimleriyle gereken işbirliğini sağlamak,

s) Yürütülen denetim faaliyetlerinde iç denetçi ile denetim gözetim sorumlusu arasında oluşabilecek ihtilafları çözüme kavuşturmak,

***ş)*** **(Değişik:2013)** İç denetçiler ve büro personelinin izinlerini onaylamak,

t) **(Değişik:2013)** ***Mevzuatla verilen diğer görevler ile iç denetim faaliyetleriyle ilgili olarak üst yönetici, tarafından verilen diğer görevleri yapmak,***

**Başkan yardımcısı**

**MADDE 13-** (1) Başkana yardımcı olmak üzere bir iç denetçi, Başkanın teklifi Üst Yöneticinin onayıyla başkan yardımcısı olarak görevlendirilir.

(2) **(Değişik:2013)** Başkan yardımcısı, başkan tarafından verilen görevleri yürütür.

**İdari personel ve büro**

**MADDE 14** - (1) İç denetim birimi başkanlığında, faaliyetlerinin gerektirdiği nitelik ve sayıda personel görevlendirilir ve büro oluşturulur.

(2) İdari görevlerin mahiyeti ve kapsamı ile personelin görev, yetki ve sorumlulukları Başkanlıkça yazılı olarak belirlenir.

## DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

## İç Denetçilerin Görev, Yetki ve Sorumlulukları

**İç denetçinin görevleri**

**MADDE 15-** (1) İç denetçiler aşağıdaki görevleri yürütür:

a) Risk analizlerine dayanarak Bakanlığın risk yönetimi, iç kontrol ve yönetim yapılarını değerlendirmek,

b) Kaynakların etkili, ekonomik ve verimli kullanılması bakımından incelemeler yapmak ve önerilerde bulunmak,

c) Bakanlığın faaliyet ve işlemlerinin ilgili kanun, tüzük, yönetmelik ve diğer mevzuata uygunluğunu denetlemek suretiyle yasal uygunluk denetimi yapmak,

ç) Bakanlığın harcamalarının, mali işlemlere ilişkin karar ve tasarruflarının, amaç ve politikalara, kalkınma planına, programlara, stratejik planlara ve performans programlarına uygunluğunu denetlemek ve değerlendirmek,

d) Bakanlığın mali yönetim ve kontrol süreçlerinin sistem denetimini yapmak ve bu konularda önerilerde bulunmak,

e) **(Değişik:2013)** Denetim sonuçları çerçevesinde iyileştirmelere yönelik önerilerde bulunmak ***ve bunları izleme faaliyetleri kapsamında takip etmek,***

f) Denetim sırasında veya denetim sonuçlarına göre soruşturma açılmasını gerektirecek bir duruma rastlanıldığında bu durumu ve suç teşkil eden durumlara ilişkin tespitlerini Başkanlık aracılığıyla üst yöneticiye bildirmek,

g) Bakanlık birimlerince üretilen bilgi ve raporların doğruluğunu değerlendirmek,

ğ) Üst yönetici tarafından gerekli görülen hallerde performans göstergelerini belirlemede Bakanlığın ilgili birimlerine yardımcı olmak, belirlenen performans

göstergelerinin uygulanabilirliğini değerlendirmek.

**İç denetçinin yetkileri**

**MADDE 16** - (1) İç denetçiler aşağıdaki yetkilere sahiptir:

a) İç denetim faaliyetleriyle ilgili olarak elektronik ortamdakiler dahil her türlü bilgi, belge ve dokümanlar ile nakit, kıymetli evrak ve diğer varlıkların ibrazını talep etmek,

b) Denetlenen birim çalışanlarından veya yürütülen görevin ilgili olduğu birim personelinden iç denetim faaliyetlerinin gereği olarak yardım almak, yazılı ve sözlü bilgi istemek,

c) İç denetim faaliyetinin gerektirdiği konularda uzman yardımı almak veya görüşünden yararlanmak,

ç) İç denetim faaliyetlerinin gerektirdiği araç, gereç ve diğer imkânlardan yararlanmak,

d) Görevin yürütülmesini engelleyici tutum, davranış ve hareketlerde bulunanları iç denetim birimi başkanlığı kanalıyla üst yöneticiye bildirmek.

**İç denetçinin sorumlulukları**

**MADDE 17-** (1) İç denetçi, görevlerini yerine getirirken aşağıdaki hususlara riayet eder:

a) Mevzuata, denetim standartlarına ve etik kurallara uygun hareket etmek,

b) Meslekî bilgi ve becerilerini sürekli olarak geliştirmek,

c) Yetki ve ehliyetini aşan durumlarda iç denetim birimi başkanlığını haberdar etmek,

ç) Verilen görevin tarafsız ve bağımsız olarak yapılmasına engel olan durumların bulunması halinde, durumu Başkanlık aracılığıyla üst yöneticiye bildirmek,

d) **(Değişik:2013)** Görevin tarafsız ve bağımsız olarak yapılmasını engelleyen ***hususlarda başkanlık ile mutabık olmaması*** halinde durumu üst yöneticiye bildirmek,

e) Denetim raporlarında kanıtlara dayanmak ve değerlendirmelerinde tarafsız olmak,

f) Denetim esnasında elde ettiği bilgilerin gizliliğini korumak.

***2) (yönerge metninden çıkarıldı)***

## BEŞİNCİ BÖLÜM

## Bağımsızlık, Tarafsızlık ve Meslekî Güvence

### İç denetimin bağımsızlığı

**MADDE 18** - (1) İç denetim faaliyeti, Bakanlığın günlük işleyişinden bağımsızdır. İç denetçiler görevlerini kanun, yönetmelik ve bu yönerge kapsamında tam bir bağımsızlık içinde gerçekleştirir.

(2) İç denetim faaliyetinin kapsamına, denetim uygulamalarına müdahale edilemez ve iç denetçilerin görüşlerini değiştirmeleri istenemez. İç denetçilerin görevlerini bağımsız ve hiç bir etki altında kalmadan yapmaları Başkanın ve üst yöneticinin sorumluluğundadır.

(3) İç denetimin bağımsızlığı kalite güvence ve geliştirme programı kapsamında kurul tarafından düzenli olarak değerlendirilir.

### İç denetçinin tarafsızlığı

**MADDE 19-** (1) İç denetçiler görevlerini yerine getirirken tarafsızlık ilkesiyle hareket eder. İç denetçiler; denetimin belirlenen amaçlarına ulaşılması için denetim faaliyetlerinde gerekli tüm denetim tekniklerini uygular, ihtiyaç duyacağı tüm bilgi ve belgeleri toplar, tarafsız ve yeterli bilgi ve tecrübeye sahip her denetçinin aynı sonuçlara ulaşmasını sağlayacak şekilde bu bilgi ve belgeleri değerlendirir ve denetim kalitesinden ödün vermeden ve başkalarının düşünce ve telkinlerinden etkilenmeden görüşünü oluşturur.

(2) İç denetçiler, görevlerini yürütürken bağımsızlık ve tarafsızlıklarını zedeleyebilecek bir durumla karşılaşmaları halinde, bu durumu derhal iç denetim birimi başkanına yazılı olarak bildirir.

(3) Başkan, iç denetçilerin görevlendirilmesinde, tarafsızlıklarını zedeleyebilecek hususları dikkate alır.

(4) İç denetçiliğe ilk defa atananlar ile idari görevlerde iken iç denetçiliğe dönenler, daha önce sorumlu oldukları işlerle ilgili olarak bir yıl geçmeden iç denetim faaliyeti yürütemez. Yürütülen danışmanlık ve benzeri faaliyetlerle ilgili olarak da bir yıl geçmeden denetim yapılamaz.

### İç denetçilerin meslekî güvencesi

**MADDE 20-** (1) İç denetçilere Yönetmelik ve bu Yönergede belirtilen görevler dışında hiçbir görev verilemez ve yaptırılamaz.

(2) İç denetçiler vekâlet, tedvir veya görevlendirme suretiyle başka görevlere istekleri dışında görevlendirilemezler.

(3) Bakanlıkta daha önce iç denetçilik yapmış olanların mesleğe dönüşlerinde Başkanlığın görüşü aranır.

(4) İç denetçiler, Yönetmeliğin 24 üncü maddesinin ikinci fıkrası hükmü saklı kalmak kaydıyla, hiçbir şekilde istekleri dışında başka bir göreve atanamazlar.

## ALTINCI BÖLÜM

## İç Denetim Faaliyetlerinin Planlanması

**İç denetim stratejisi**

**MADDE 21-** (1) İç denetim birimi başkanlığı, faaliyetlerine ilişkin plan ve programların hazırlanması ve uygulanmasında kurulun her üç yılda bir oluşturacağı ve üç yıllık döneme ilişkin olarak iç denetimin genel stratejisini belirleyen ve iç denetim birimlerinin planlama ve programlamalarına esas teşkil edecek iç denetim stratejik planını esas alır.

**Denetimde risk odaklılık**

**Madde 22** - (1) İç denetim, Bakanlığın karşı karşıya olduğu riskler esas alınarak hazırlanan risk odaklı iç denetim plan ve programı çerçevesinde yapılır.

(2) Risk değerlendirmesi ile ilgili olarak kurulca belirlenen esas ve usullere uyulur.

(3) Bakanlık birimleri tarafından tanımlanan riskler, iç denetim birimi başkanlığınca kapsamlı bir risk analizine tabi tutulur. Bu analiz sonucunda riskler, oran ve önem dereceleri belirlenerek sıralanır. İç denetim birimi başkanlığınca; kurumun hedefleri, faaliyetleri ve varlıklarını etkileyebilecek önemli risklere ilişkin olarak yapılan analiz sonucunda, en yüksek risk içeren alan ve konulardan başlanarak iç denetim planı ve uygulamaya ilişkin programlar hazırlanır.

(4) Yeni birim ve faaliyetler, yeniden yapılandırma projeleri, örgüt yapısı ve insan kaynaklarındaki önemli değişiklikler, yüksek risk içerebileceğinden, denetim programına öncelikle alınır.

(5) Plan ve programların hazırlanmasında; üst yöneticinin riskli gördüğü ve öncelik verilmesini istediği hususlar da dikkate alınır.

(6) Denetim sonuçlarına göre mevcut riskler yıl sonlarında yeniden gözden geçirilir.

**İç denetim planı**

**MADDE 23-** (1) İç denetim planı, Yönetmeliğin 39 uncu maddesine uygun olarak hazırlanır.

(2) İç denetim planı; iç denetim faaliyetinin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini sağlamak amacıyla denetimin kapsamını, denetlenecek alan ve konuları, ihtiyaç duyulan işgücü ve diğer kaynakları içerecek şekilde, Bakanlık birim yöneticileriyle görüşülerek ve kurulca hazırlanan iç denetim stratejik planı da dikkate alınarak, üç yıllık dönemler için iç denetim birimi başkanlığınca hazırlanır. Bu plan, başkanlıkça her yıl risk değerlendirmesi sonuçlarına göre gözden geçirilerek, gerektiğinde değiştirilir.

(3) İç denetim birimi başkanlığı tarafından hazırlanan bu plan üst yöneticinin onayına sunulur.

**İç denetim programı**

**MADDE 24-** (1) İç denetim programı, Yönetmeliğin 40'ıncı maddesine uygun olarak hazırlanır.

(2) **(Değişik:2013)** En riskli alan ve konulara öncelik verilmek ve denetim maliyeti

de dikkate alınmak suretiyle, Bakanlığın birim yöneticileri ve gerektiğinde çalışanlarla da görüşülerek iç denetim planıyla uyumlu bir iç denetim programı hazırlanır. ***İdare birimlerinin talepleri arasından Başkanlığın teklifi üzerine üst yöneticinin uygun gördüğü danışmanlık faaliyetleri ile üst yöneticinin belirlediği danışmanlık faaliyetleri için programda yeterli denetim kaynağı ayrılır.***

Bir yıllık süreyi geçmemek üzere hazırla nacak iç denetim programlarında; denetlenecek alanlar ve konular, iç denetçilerin isimleri belirtilerek, zaman çizelgesine bağlanır. ***Üst yöneticinin iç denetim kapsamında iç denetim birimine verebileceği program dışı görevler için programda yeterli denetim kaynağı ayrılır.***

(3) İç denetim programının hazırlanması ve son şeklinin verilmesinde bu Yönergenin 22'nci maddesindeki usule uyulur.

(4) Hazırlanan iç denetim programı üst yöneticinin onayına sunulur.

(5) İç denetim plan ve programının hazırlanmasında kurul düzenlemeleri esas alınır.

## YEDİNCİ BÖLÜM

## Denetim Faaliyetlerinin Yürütülmesi

**Görevlendirme**

**MADDE 25-** (1) İç denetim programı üst yönetici tarafından onaylandıktan sonra, görevler programdaki zamanlama da dikkate alınarak Başkanlıkça iç denetçilere yazılı olarak bildirilir.

(2) İç denetçiler göreve başlama tarih ve yerleri ile görevin bitişini Başkanlığa bildirirler.

**Denetim gözetim sorumlusu**

**MADDE 26** - (1) Her iç denetim faaliyetinin denetim standartlarına uygun olarak yürütülmesini sağlamak amacıyla başkan, görevin niteliğine uygun olarak bir iç denetçiyi, "denetim gözetim sorumlusu" olarak görevlendirir.

(2) Denetim gözetim sorumlusu, gözetim yapmakla sorumlu olduğu denetim faaliyetine fiili olarak katılamaz. Denetim gözetim sorumlusu olarak görevlendirilenler, başka bir iç denetim faaliyetinde doğrudan denetimle görevlendirilebilir.

**Gözetim faaliyetinin kapsamı**

**MADDE 27** - (1) Denetim gözetim sorumluluğu;

a) **(Değişik:2013)** İç denetçi tarafından hazırlanan bireysel çalışma planının ***yeterli risk analizine dayandırılıp dayandırılmadığı,***

b) **(Değişik:2013)** ***Görev iş programında belirlenen denetim testlerinin denetim amaçlarının gerçekleştirilmesi için yeterli olup olmadığı,***

c) **(Değişik:2013)** ***Görev iş programında yer alan testlerin uygulanıp uygulanmadığı ve denetim sonuçlarına dayanak teşkil eden bilgilerin kayıtlı hale getirilip getirilmediği,***

ç) **(Değişik:2013)** ***Denetim sonucunda varılan kanaatleri destekleyecek kanıtların yeterli olup olmadığı ve ilave inceleme yapılmasına gerek olup olmadığı,***

***d) (Ek: 2013) Raporda uygulanabilir önerilere ve eylem planlarına yer verilip verilmediği***

hususlarında değerlendirme yapmak ve gerekli düzeltmelerin yapılmasını istemek görev ve yetkisini kapsar.

(2) Denetim görevinin yürütülmesi ve raporlanması aşamalarında denetim gözetim sorumlusunun önerileri göz önünde bulundurularak gerekli çalışmalar ve düzeltmeler yapılır. İç denetçi ile denetim gözetim sorumlusu arasında doğan görüş ayrılıkları iç denetim birimi başkanı tarafından çözüme kavuşturulur.

(3) Bireysel çalışma planları, denetim gözetim sorumlusu tarafından üç iş günü içerisinde incelenir ve onaylanır veya onaylamama gerekçeleri Başkanlığa intikal ettirilir.

**Denetim görevinin bildirilmesi**

**MADDE 28- (Değişik:2013)** (1) Başkanlık, denetim görevinin yürütüleceği birimlere denetimin amacını, kapsamını, tarihini, görevlendirilen denetçiyi, birimden beklenenleri ve gerek görülen diğer hususları içeren bir yazılı bildirim yapar. ***Birden çok birimi ilgilendiren süreç denetimlerinde bu bildirimin konuyla birinci derecede ilgili birime yapılması yeterlidir.***

(2) Nakit ve diğer kıymetli evrakların sayımı gereken hallerde bu bildirimin önceden yapılması zorunlu değildir.

**Denetime hazırlık ve başlama**

**MADDE 29-** (1) Denetim faaliyetlerinin hazırlık aşaması "Ön Çalışma" olarak adlandırılır. Ön çalışmada iç denetçiler görevlendirildikleri konu ile ilgili gerekli inceleme ve araştırmaları yaparak denetimin amaç ve kapsamını tespit eder.

(2) İç denetçiler, denetim konusuna göre belirleyecekleri toplantı, mülakat, anket, yerinde gözlem gibi yöntemler ile denetlenecek birim veya süreç hakkında bilgi toplayarak mevcut risk ve kontrolleri tespit eder ve bunların bir değerlendirmesini yapar.

**Açılış toplantısı**

**MADDE 30-** (1) **(Değişik:2013)** İç denetçi ön çalışma aşamasında, planlanan iç denetim faaliyetinin yürütüleceği birim yöneticisi ve ihtiyaç duyulan personelin de iştirak edeceği bir açılış toplantısı yapar. ***Birden çok birimi ilgilendiren süreç denetimlerinde açılış toplantısının konuyla birinci derecede ilgili birim yetkilileri ile yapılması yeterlidir. Danışmanlık faaliyetlerinde açılış toplantısı yapılması zorunluluk olmayıp, danışmanlık hizmeti verilen birimle yapılan görüşmeler bu kapsamda değerlendirilir.***

(2) Açılış toplantısında, iç denetçi, ilgili birim yöneticisi ve diğer personel ile denetimin amacı, kapsamı, denetimde kullanılacak yöntemler, tahmini denetim süresi, denetime yardımcı olacak personel, denetim sırasında çalışanlardan beklentiler, idarenin denetimden beklentileri, denetim sonuçlarının raporlanması konularını görüşür.

**Bireysel çalışma planı**

**MADDE 31-** (1) Tüm denetim adımlarını ve izlenecek yöntemleri gösteren bireysel çalışma planının hazırlanmasıyla ön çalışma tamamlanır. İlgili birimin yöneticisi ve diğer personelle görüşmelerin sonuçlarına göre hazırlanan çalışma planında;

a) Denetimin amaç ve hedefleri,

b) Denetimin kapsamı,

c) Denetimin icrasında bilgilerin elde edilmesi, analizi ve değerlendirilmesine ilişkin yöntemler,

ç) Tahmini denetim süresi, yer alır.

(2) Çalışma planı hazırlandıktan sonra Yönergenin 26'ncı maddesinin (a) ve (b) bentleri bakımından denetim gözetim sorumlusuna gönderilip teyidi alınır. Varsa gerekli düzeltmeler yapılır ve denetime başlanır. Denetimler bu çalışma planına göre yürütülür.

***(3) (Ek: 2013) İç denetçiler, görev amaçlarına ulaşmalarını sağlayacak iş programları hazırlamak ve kayıtlı hâle getirmek zorundadırlar. İş programları, görev sırasında uygulanacak bilgi toplama, analiz, değerlendirme ve kayıtlı hale getirme prosedürlerini içermek zorundadır. İş programı, saha çalışmasına başlanmadan önce onaylanmak zorunda olup, programda yapılan değişiklikler için de derhal onay alınmak zorundadır. Danışmanlık görevleri için hazırlanan iş programlarının şekli ve içeriği, görevin niteliğine bağlı olarak değişebilir.***

**Denetimin yürütülmesi**

**MADDE 32-** (1) İç denetçi, denetim rehberlerinden de yararlanarak denetim faaliyetini yürütür. İç denetçi, yıllık denetim programında ve bireysel denetim planında belirlenen denetim hedeflerine ulaşmak için, risk ve kontrol değerlendirmelerinde tespit edilen hususlarla ilgili olarak yeterli ve güvenilir bilgi ve belgeleri elde etmek, incelemek ve değerlendirmekle yükümlüdür. Denetimin yürütülmesi sırasında uygulanacak testler, iç kontrol uygulamalarının yeterliliğine dair değerlendirme yapılabilmesine de olanak verecek şekilde tasarlanmalı, en riskli alanlara öncelik verilmelidir. Gerçekleştirilen testlerin tamamı; izlenen yöntem, yapılan gözlem, incelenen belge, görüşme ve diğer adımlar da belirtilmek suretiyle "Çalışma Kâğıtları" ile belgelendirilmelidir.

(2) İç denetçi tarafından yürütülen denetim görevi kapsamında yapılan çalışmalar raporlama aşamasına geçilmeden önce denetim gözetim sorumlusu tarafından Yönergenin 27'nci maddesinin (c) ve (ç) bentleri çerçevesinde gözden geçirilir. Denetim gözetim sorumlusunun önerileri doğrultusunda gerekli çalışma ve düzeltmeler yapıldıktan sonra kapanış toplantısı yapılır ve taslak rapor düzenlenir.

**Çalışma kâğıtları**

**MADDE 33-** (1) Denetime hazırlık, risk ve kontrol değerlendirmeleri, yapılan testler, bunların sonucunda elde edilen bilgi ve kanıtlar ile raporlama ve izleme faaliyetleri gibi denetim süresince yapılan tüm çalışmalar çalışma kâğıtları ile belgelendirilir.

(2) Denetim sonuçlarının takibinde ve kalite güvence ve geliştirme faaliyetleri çerçevesinde yapılan değerlendirmelerde bu çalışma kâğıtlarından yararlanılır.

(3) Gerekli olması halinde çalışma kâğıtlarına konuyu destekleyici belgeler eklenebilir.

(4) Çalışma kâğıtlarının düzenlenmesinde kurulun yaptığı düzenlemeler ile bu çerçevede iç denetim birimi başkanlığı tarafından hazırlanan dokümanlar esas alınır.

**Kapanış toplantısı**

**MADDE 34- (Değişik:2013)** ***(1) Birden çok birimi ilgilendiren süreç denetimlerinde kapanış toplantısının konuyla birinci derecede ilgili birim yetkilileri ile yapılması yeterlidir. Danışmanlık faaliyetlerinde kapanış toplantısı yapılması zorunluluk olmayıp, danışmanlık hizmeti verilen birimle yapılan görüşmeler bu kapsamda değerlendirilir.***

Yapılan denetim faaliyetleri, görev sonuçları ile taslak raporda yer alacak tespit ve tavsiyeler denetlenen birim yöneticilerinin katılımı ile gerçekleştirilecek kapanış toplantısında ele alınır. Ayrıca, bu toplantıda birim yöneticilerinin görüşleri alınır ve önemli bir değerlendirme eksikliği olup olmadığı belirlenir. Toplantıda yapılan görüşmeler ve yöneticilerin varsa aykırı görüşleri toplantı tutanağına bağlanır.

**Sonuçların raporlanması**

**MADDE 35-** (1) Denetim faaliyetinin sonuçları, düzenlenecek raporla kayıt altına alınır. İç denetçi, ulaştığı görüşü, görüşe ulaşamamışsa bunun nedenlerini raporunda açıkça belirtir.

**Denetim sonuçlarının izlenmesi**

**MADDE 36- (Değişik:2013)** (1) Denetim faaliyetleri sonucunda iç denetçiler tarafından düzenlenen nihai raporlarda gösterilen denetim sonuçlarına ilişkin tavsiyeler ve düzeltici tedbirler belirtilen süre içerisinde ve denetlenen birimle iç denetçi tarafından varılan mutabakat çerçevesinde oluşturulan eylem planına uygun olarak yerine getirilir. Önerilerin gerçekleştirilmesinin belli bir süre gerektirmesi durumunda bu husus denetim raporuna verilen cevapta belirtilir ve eylem planına bağlanan hususlar tamamlanıncaya kadar periyodik gelişmeler ilgili birimce en az altı aylık dönemler halinde iç denetim birimi başkanlığına bildirilir. ***Başkanlık, idari birimlerce rapor üzerine yapılan işlemleri veya işlem yapılmama gerekçelerini ilgili iç denetçiye bildirir.***

(2) Raporlarda yer verilen bulgu ve öneriler ile rapora verilen cevap ve eylem planı kapsamında uzlaşmaya varılmayan hususlar ve bunlara ilişkin denetçi görüşü iç denetim birimi başkanlığı tarafından üst yöneticiye sunulur. Bu konularda üst yönetici tarafından yapılan değerlendirme çerçevesinde alınan karara göre uygulama yapılır. Bu uygulamalar da iç denetim birimi başkanlığı tarafından izlenir.

(3) İç denetim birimi başkanlığında, denetim raporlarının uygulanmasını izlemek üzere bir takip sistemi oluşturulur ve bu kapsamda raporlarda yer alan düzeltici tedbirlerin ve tavsiyelerin uygulanması sağlanır.

(4) Denetlenen birim yöneticileri, denetim raporlarında yer alan önerilere ilişkin gerekli düzeltici tedbirleri alır. Raporlarda yer alan tavsiyelerin gerçekleştirilmemesi ve gerekli önlemlerin alınmaması halinde iç denetim birimi başkanlığı yapılması gerekenler ve sorumlular hakkında üst yöneticiyi bilgilendirir.

## SEKİZİNCİ BÖLÜM

## Danışmanlık Faaliyetleri

### Danışmanlık faaliyetlerinin niteliği

**MADDE 37-** (1) Danışmanlık faaliyetleri; bir idari sorumluluk üstlenmeksizin yürütülen, icrai konularla ilgili görüş, eğitim, analiz, değerlendirme, performans göstergelerinin tespiti, proje görevleri gibi idari faaliyetlere değer katmak, kolaylaştırmak, geliştirmek ve yol göstermek amaçlarıyla gerçekleştirilen hizmetlerdir.

(2) Danışmanlık faaliyetleri aşağıdaki hususlar üzerinden yürütülür:

a) İç kontrol, risk yönetimi ve yönetişim sistemlerinin tasarımı ve geliştirilmesi,

b) Bakanlık bünyesinde mevzuat değişikliklerine yönelik oluşturulan komisyonlara katılım,

c) Bakanlık birimlerinin yeniden yapılandırılması,

ç) Bakanlık birimlerinin yürüttüğü yurtiçi ve yurtdışı projelere katılım,

d) Performans kriterleri ve göstergelerinin tespit edilmesi,

e) Bakanlık birimlerinin temel iş süreçlerinin yeterliliği ve etkinliğinin geliştirilmesi,

f) Kamu mali yönetim ve kontrol sistemini ilgilendiren hususlara yönelik olarak görüş verilmesi.

(3) **(Değişik:2013)** Danışmanlık faaliyetleri; özel durumları da kapsayan resmi nitelikte ve yazılı olarak bir süreç ve sonuç içeren, tanımlanmış bir denetim programına dayanan faaliyetlerdir. Danışmanlık faaliyetleri program dışı olarak da yürütülebilir. ***Program dışı olarak yürütülecek görevlerin niteliği, Bakanlığın görev alanı göz önünde bulundurulmak suretiyle bu maddenin 2. fıkrasında belirtilen konularla ve süresi yıllık programda program dışı faaliyetler için ayrılan ihtiyat süreleri ile sınırlıdır. Bu süreler denetçinin program kapsamındaki denetim görevlerini aksatmayacak şekilde başkanlıkça belirlenir.***

(4) Bakanlık birimlerinden danışmanlık faaliyetlerine ilişkin talepler, İç denetim birimi başkanlığına üst yönetici aracılığıyla iletilir.

### Danışmanlık faaliyetlerinin yürütülme esasları

**MADDE 38-** (1) İç denetçiler tarafından yürütülecek danışmanlık faaliyetlerinde aşağıdaki hususlar dikkate alınır.

a) Faaliyetin kapsamı, açık olarak tanımlanmış bir çalışma planına dayanmalıdır,

b) Faaliyet iç denetçinin bağımsızlık ve tarafsızlığını etkilememelidir,

c) Faaliyetin süresi, iç denetçinin sertifika puanlamasını engellemeyecek, mevcut ve gelecekteki denetim görevlerinin sürekli aksamasına neden olmayacak şekilde başkan tarafından belirlenmelidir,

ç) Daha önce yürütülen danışmanlık faaliyetleriyle ilgili olarak bir yıl geçmeden

aynı iç denetçi tarafından aynı konuda denetim yapılamayacağı hususunda hem başkan hem de iç denetçi gerekli özeni göstermelidir,

d) İç denetçiler daha önce sorumlusu oldukları idari faaliyetlere ilişkin danışmanlık hizmeti verebilir,

e) Yürütülen bu faaliyetlerin sonuçları iç denetim birimi başkanlığı tarafından üst yöneticiye bildirilmelidir.

(2) Danışmanlık faaliyetleriyle ilgili olarak iç denetçinin herhangi bir icrai sorumluluğu yoktur. Danışmanlık faaliyetleri sonucunda Bakanlık birimlerince yapılacak uygulamaların sorumluluğu ilgili birimlerin yöneticilerine aittir.

## DOKUZUNCU BÖLÜM

## Diğer Faaliyetler

### Yolsuzluk ve usulsüzlüklere ilişkin incelemeler

**MADDE 39-** (1) İç denetçi, yolsuzluğa ilişkin delilleri tespit edebilecek bilgi, beceri ve donanım ile denetim faaliyetini sürdürür.

(2) Denetim görevi sırasında bir yolsuzluk ve usulsüzlük bulgusuna ulaşıldığında, tespitler ve elde edilen deliller düzenlenen raporla ivedilikle üst yöneticiye intikal ettirilir.

(3) **(Değişik:2013)** İç denetim birimi başkanlığına intikal eden ihbar ve şikâyetlerde iddia edilen konular, risk analizlerinde dikkate alınarak denetim planı ve programının hazırlanmasında göz önünde bulundurulur. ***Şikâyetçisi belli ve şikâyet konusu açık olan ve acil olarak incelenmesi gereken konular üst yöneticiye bildirilir.***

(4)***(madde yönerge metninden çıkarıldı)***

(5)***(madde yönerge metninden çıkarıldı)***

(6)***(madde yönerge metninden çıkarıldı)***

(7)***(madde yönerge metninden çıkarıldı)***

***(8)*** Suç teşkil eden fiillere ilişkin raporların yetkili mercilere sunulmasıyla ilgili olarak mevzuatta öngörülen özel hükümler saklıdır.

### İnceleme ve Araştırma Faaliyeti

**MADDE 40-** (1) Yıllık denetim programı veya program dışı münferit görevlendirmeler uyarınca veya iç denetçiler tarafından resen:

a) Uluslararası standartlar ile en iyi uygulama örneklerinin incelenmesi neticesinde ulusal mevzuatın geliştirilmesine yönelik değerlendirme ve öneriler,

b) İç denetim, risk yönetimi, iç kontrol ve yönetim süreçleri gibi konulara ilişkin meslekî ve bilimsel çalışmalar,

c) Kamuda yolsuzluk ve usulsüzlüklerin önlenmesi ve ortadan kaldırılması için alınacak önlemler ve yapılması gerekenlere ilişkin öneriler,

hususunda inceleme ve araştırma yapılabilir.

(2) İç denetçiler, yaptıkları inceleme ve araştırmalar sonucunda düzenledikleri raporları iç denetim birimi başkanlığına sunarlar. Başkan, araştırma ve inceleme raporlarının ilgili mercilere iletilmesinden sorumludur.

## ONUNCU BÖLÜM

## Raporlama

### Raporlama

**MADDE 41-** (1) Raporların düzenlenmesi, ilgili mercilere sunulması, sonuçların takibi ve diğer hususlar Kamu İç Denetim Raporlama Standartları çerçevesinde yürütülür.

(2) Raporlarda ifadeler; tam, doğru, açık, anlaşılır, öz ve yapıcı olarak yazılır.

(3) **(Değişik:2013)** İç denetim raporları, ***başkanlığın*** izni olmaksızın kurum dışına verilemez.

(4) Denetim ve inceleme raporlarının sonuçları ve yapılan işlemler iç denetim birimi başkanlığı tarafından izlenir.

### Denetim raporları

**Madde 42-** (1) Denetim raporlarında asgari olarak; denetimin amacı, kapsamı ve elde edilen sonuçlar ile denetçi kanaati belirtilir.

(2) İç denetçi, taslak denetim raporunu, belirli bir sürede cevaplandırılmak üzere, denetime tabi tutulan birim yöneticisine verir veya gönderir.

(3) Denetlenen birim yöneticisi, gerektiğinde çalışanlardan ve ilgililerden görüş almak suretiyle raporu cevaplandırarak iç denetçiye gönderir.

(4) **(Değişik:2013)** Risklerin önem ve düzeyi konusunda iç denetçi ile denetlenen birim yöneticisi arasında anlaşmazlık varsa, iç denetçi bu duruma ilişkin değerlendirmesini raporuna dahil eder. ***İç denetçi ile denetlenen birim yöneticisi arasında çıkan görüş ayrılıkları üst yönetici tarafından çözümlenir. Üst yönetici ile denetçi arasında görüş ayrılıkları olması durumunda konu çözüm bulunması için Kurula iletilir.***

(5) **(Değişik:2013)** Risklerin önem ve düzeyi konusunda iç denetçi ile denetlenen birim yöneticisi aynı görüşteyse, makul bir sürede önlem alınması konusunda anlaşırlar. ***Birim yöneticisi bu önlemlere ilişkin eylem planını taslak rapora cevabı ile birlikte iç denetçiye sunar.***

(6) İç denetçi denetlenen birimden alınan cevaplar ile bunlara ilişkin değerlendirmelerini de ekleyerek oluşturduğu nihai raporunu, iç denetim birimi başkanlığı aracılığıyla üst yöneticiye sunar. İç denetim birimi başkanı, nihai raporun ilgililere iletilmesinden sorumludur.

(7) **(Değişik:2013)** Raporlar üst yönetici tarafından değerlendirildikten sonra gereği için ***ilgili*** *birimlere ve Strateji Geliştirme B**aşkanlığına** verilir.*

(8) **(Değişik:2013)** ***Eylem planında*** belirtilen önlemlerin alınıp alınmadığı üst yönetici tarafından ***bizzat ve veya*** İç Denetim Birimi Başkanlığı aracılığıyla ***izlenir****.*

(9) **(Değişik:2013)** Denetlenen birimlerce, rapor üzerine yapılan işlemler veya işlem yapılmama gerekçeleri iç denetim birimi başkanlığına gönderilir.

(10) Kamu İç Denetim Raporlama Standartlarına uygun olarak hazırlanan rapor özeti, nihai rapor üzerine yapılan işlemlerle birlikte, üst yönetici tarafından raporun

kendisine sunulduğu tarihten itibaren iki ay içinde kurula gönderilir.

**İnceleme Raporları**

**MADDE 43-** (1) Aşağıdaki hallerde inceleme raporu düzenlenir:

a) Danışmanlık faaliyetleri kapsamında yapılan inceleme ve araştırmalar,

b) Usulsüzlük ve yolsuzluk iddia ve tespitlerine ilişkin olarak yapılan incelemeler,

c) Denetim programı, münferit görevlendirmeler veya iç denetçi tarafından gerek görülen hallerde yapılan inceleme ve araştırmalar.

(2) Danışmanlık faaliyetine ilişkin raporlarda aşağıdaki bilgilere yer verilir;

a) Görevin amacı, niteliği, kapsamı, danışmanlık hizmetini talep edenlerin beklentileri ve görev süresi,

b) Görevin yıllık program kapsamında mı, yoksa program dışı bir talep üzerine mi yapıldığı,

c) Yapılan çalışma ve analizler, kullanılan yöntemler, alınan uzman tavsiye ve yardımları,

ç) Görev sonucunda yapılan tespit ve değerlendirmeler ile kanaat ve tavsiyeler,

d) Görev kapsamı dışında kalmakla birlikte iç kontrol, risk yönetimi ve yönetim süreçlerine ilişkin tespit edilen ve üst yönetime bildirilmesi gerekli görülen sorunlar,

e) Görev sırasında elde edilen ve daha sonraki denetimlerde değerlendirilebilecek risk ve kontrol bilgileri,

f) Genel değerlendirme ve sonuç.

(3) Usulsüzlük ve yolsuzluklara ilişkin olarak düzenlenen inceleme raporlarında aşağıdaki hususlara yer verilir;

a) Usulsüzlük ve yolsuzluklara ilişkin bulgular, deliller ve diğer bilgiler,

b) Bilgisine başvurulanların açıklamaları,

c) Usulsüzlük ve yolsuzluğun niteliği ve boyutu,

ç) Tespit ve değerlendirmeler çerçevesinde varılan sonuçlar, tavsiyeler, alınması gereken önlemler ve yapılması gereken diğer işlemler,

d) İnceleme konusuyla bağlantılı olarak tespit edilen ve denetim programının hazırlanmasında değerlendirilebilecek risk ve kontrol bilgileri ile bunlara ilişkin denetçi görüşü.

(4) Araştırma ve incelemelere ilişkin raporlarda aşağıdaki bilgilere yer verilir:

a) Konu hakkındaki temel bilgiler,

b) Araştırma veya incelemenin niteliği ve kapsamı,

c) İlgili mevzuat, standart ve kriterler,

ç) Yapılan analizler, kullanılan yöntemler,

d) Konu hakkında bilgisine başvurulanların görüş ve düşünceleri,

e) Yapılan değerlendirmeler,

f) Varılan sonuç ve öneriler,

g) Gerek görülen diğer hususlar.

**İç Denetim Faaliyet Raporu**

**MADDE 44-** (1) İç denetim faaliyetleri sonucunda Başkanlık tarafından yıllık iç denetim faaliyet raporu düzenlenir.

(2) Başkanlıkça düzenlenen iç denetim faaliyet raporu üst yöneticiye sunulur. Bu rapor üst yönetici tarafından her yıl şubat ayı sonuna kadar kurula gönderilir.

(3) İç denetim faaliyet raporunun düzenlenmesi ve sunulmasında Kamu İç Denetim Standartlarına uyulur.

**Raporların Gözden Geçirilmesi**

**MADDE 45-** (1) Düzenlenen raporlar (denetim sonucunda düzenlenen taslak raporlar hariç) ilgili birimlere gönderilmeden önce başkanlık tarafından gözden geçirilir. Bu gözden geçirmede; mevzuata açık aykırılık ve maddi hata ile diğer biçimsel eksikliklere bakılır.

(2) Başkanlıkça yukarıdaki hususlar bakımından yapılan tespitler gerekli değişiklik ve düzeltmeler yapılmak üzere ilgili iç denetçiye bildirilir. İç denetçi verilen süre içerisinde gerekli düzeltmeleri yaparak raporu Başkanlığa sunar.

## ONBİRİNCİ BÖLÜM

## İç Denetim Kaynaklarının Yönetimi ve Geliştirilmesi

**İç denetim kaynaklarının yönetimi**

**MADDE 46-** (1) İç denetim için gerekli kaynakların yönetiminden başkan sorumludur. Başkan, iç denetim birimi başkanlığının bütçesini yönetir ve denetimin ihtiyacı olan uygun niteliklere sahip personel de dâhil tüm kaynakları temin eder.

***(2)*** **(Değişik:2013)** ***İç denetim birimine denetçi atanması ihtiyacı durumunda, boş kadrolara, İç Denetçilerin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin 21. Maddesine göre atama yapılması için; Bakanlığın görev ve hizmet ihtiyaçlarına uygun niteliklere sahip adaylar Başkanlıkça üst yöneticinin onayına sunulur.***

**Meslekî yeterliliğin geliştirilmesi ve meslek içi eğitim**

**MADDE 47-** (1) Üst yönetici ve başkan, iç denetçilerin Yönetmeliğin 31 ve 32 nci maddelerinde belirtilen meslekî niteliklerini geliştirmeleri için uygun ortamı hazırlar. Bu amaçla Yönetmelikte belirlenen bilgi, yetenek ve niteliklerin oluşturulması yanında, iç denetimle ilgili her türlü eğitim, konferans, seminer gibi faaliyetlere katılma konusunda iç denetçilere gerekli olanak sağlanır.

(2) İç denetçilere Yönetmeliğin 33 üncü maddesi hükmü uyarınca meslek içi eğitim sağlanır. Birim tarafından verilecek meslek içi eğitim programlarında, idaredeki gelişme ve değişmelere yönelik hususlara da yer verilmelidir.

(3) İç denetim birimi başkanlığı, gerektiğinde meslekî kuruluşlar, üniversiteler ve bilimsel alanda etkinlikte bulunan diğer kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapmak suretiyle, yılda en az bir defa kurs, seminer ve benzeri etkinliklerde bulunur. Meslek içi eğitim etkinliklerine iç denetim plan ve programında yer verilir.

(4) Meslek içi eğitim programları önceden iç denetçilere duyurulur.

(5) **(Değişik:2013)** İç denetçi olarak göreve başlayanlara, bir haftadan az olmamak üzere intibak eğitimi verilir. ***Başkanlık ilk yıl denetçilere kıdemli iç denetçilerle birlikte görev vermek suretiyle iç denetim uygulamalarında deneyim kazanmalarını sağlar.***

(6) Üst yönetici ve başkan, iç denetçilerin bilgi teknolojileri denetimi gibi ihtiyaç duyacakları özel ihtisas alanlarında, gerekli bilgi, beceri ve deneyime sahip uzmanlardan yardım ve eğitim almalarını sağlar.

**İç denetçilikte derecelendirme**

**MADDE 48** - **(Değişik:2013)** (1) İç denetçilikte derecelendirme, Yönetmeliğin'22 nci maddesine ve kurulun konuya ilişkin düzenlemelerine uygun olarak yapılır.

(2) **(Değişik:2013)** ***Kamu iç denetçi sertifikası; kıdem sırası ve kadro şartları yanında iç denetçinin yeterliliği, mesleki bilgi birikimi ve temsil yeteneği dikkate alınarak ilgili idarenin teklifi üzerine Kurul tarafından derecelendirilir. İdareler puanlamaya ilişkin değerlendirmelerini; iç denetçilerin çalışmaları, hizmet içi eğitim***

***etkinliklerine katılımı ve başarısını dikkate alarak Kurulun düzenlemelerine uygun olarak yapar.***

(3) Kıdem sırası ve kadro şartlarının oluşmasına rağmen derecelendirme yapılmaması durumunda, buna ilişkin gerekçeler ilgili iç denetçiye ve kurula yazılı olarak bildirilir.

(4) Aynı sertifika düzeyinde bulunan iç denetçilerin kıdemlerinin belirlenmesinde kurul tarafından yapılacak düzenlemelere uyulur.

***(5) (Ek:2013) Kamu iç denetçi sertifika dereceleri, iç denetçilerin özlük haklarının tespitinde ve kariyerlerinin planlanmasında dikkate alınır.***

**Sertifika derecesine uygun görevlendirme**

**MADDE 49- (Değişik:2013)** (1) Bakanlığın iç denetime tabi tutulacak faaliyetleri konu ve süreçleri itibariyle iç denetim birimi başkanlığı tarafından sınıflandırılır. İç denetçilerin denetim alanlarının ***Başkanlıkça belirlenen sürelerde*** değiştirilmesi esastır.

(2) İç denetçiler, çalışma süresince edindikleri tecrübe, kıdem ve sertifika derecesine uygun olarak görevlendirilir. Bu çerçevede yeterli sayı ve sertifika derecesinde iç denetçi bulunması halinde;

A-1 sertifika düzeyindeki iç denetçi, uygunluk denetimi ve mali denetim,

A-2 sertifika düzeyindeki iç denetçi, performans denetimi,

A-3 sertifika düzeyindeki iç denetçi, sistem denetimi,

A-4 sertifika düzeyindeki iç denetçi, denetimin gözetimi ve izleme faaliyeti,

alanlarında görevlendirilmesi esastır. Yeterli sayı ve sertifika derecesinde iç denetçi bulunmaması halinde görevlendirme Başkanlıkça denetçilerin tecrübeleri, uzmanlık alanları gibi kriterler göz önünde bulundurularak yapılır.

(3) Bilgi teknolojileri denetimi kurulca belirlenen esaslar doğrultusunda gerçekleştirilir.

(4) Danışmanlık faaliyeti, danışmanlığın mahiyetine göre her sertifika düzeyindeki iç denetçi tarafından yerine getirilebilir.

(5) Yapılacak denetim faaliyetinin birden fazla alanı kapsaması veya görev alanının birden fazla iç denetçinin çalışmasını gerektirecek ölçüde geniş olması halinde denetim, farklı sertifika derecesine sahip iç denetçilerden oluşan bir grup tarafından ifa edilebilir.

(6) Birden fazla kamu idaresini ilgilendiren konularda iç denetçilerin yapacakları ortak çalışmalarda kurulun düzenlemelerine uyulur.

**Meslekî yeterliliğin geliştirilmesi**

**MADDE 50** - (1) Üst yönetici ve başkan, iç denetçilerin Yönetmeliğin 31 ve 32’nci maddelerinde belirtilen meslekî niteliklerini geliştirmeleri için uygun ortamı hazırlar.

(2) Bu amaçla Yönetmelikte belirlenen bilgi, yetenek ve niteliklerin oluşturulması

yanında, iç denetimle ilgili her türlü eğitim, konferans, seminer gibi faaliyetlere katılma konusunda iç denetçilere gerekli olanak sağlanır.

(3) İç denetim birimi başkanlığı, Yönetmeliğin 33 üncü maddesi çerçevesinde meslek içi eğitim programları düzenler.

(4) Üst yönetici ve Başkan, iç denetçilerin uluslararası iç denetçi sertifikalarına sahip olmaları için gerekli imkân ve kurumsal altyapıyı oluşturur.

**Kalite güvence ve geliştirme programı**

**MADDE 51-** (1) İç denetim faaliyetlerinin tüm yönleriyle değerlendirilmesi ile kamu iç denetim standartları ve meslek ahlâk kurallarına uygun olarak yürütülmesinin sağlanması için kalite güvence ve geliştirme programı oluşturulur. Programın oluşturulması ve uygulanmasında kurulun ilgili düzenlemelerine uyulur.

(2) Kalite güvence ve geliştirme programı çerçevesinde;

a) İç denetim faaliyetlerinin ilgili mevzuat, kamu iç denetim standartları ve meslek ahlâk kurallarına uygunluğu,

b) İç denetim faaliyetlerinin kurumsal gelişim ve iyileşmeleri destekleme düzeyi,

c) İç denetçilerin en iyi iç denetim uygulamalarından istifade edip etmedikleri,

ç) Faaliyetlerin yürütülmesinde gösterilen meslekî özen ve dikkat ile iç denetçilerin meslekî gelişim düzeyleri,

gözden geçirilir ve değerlendirilir.

(3) Kalite güvence ve geliştirme faaliyetleri;

a) Kurum içi izleme faaliyetleri çerçevesinde gerçekleştirilen sürekli iç değerlendirmeler,

b) Yıllık iç denetim faaliyet raporuna eklenen yıllık iç değerlendirmeler,

c) Kurul tarafından beş yılda bir yapılması sağlanan dış değerlendirmelerden oluşur.

(4) Kalite güvence ve geliştirme programları çerçevesinde yapılan değerlendirme sonuçları üst yöneticiye sunulur ve yıllık iç denetim faaliyet raporunda yayımlanır.

(5) İç denetimin etkinliğinin artırılması amacıyla, denetim faaliyetleri, denetlenen birimlerde yaptırılacak anketlerle değerlendirilebilir.

## ONİKİNCİ BÖLÜM

## Diğer Hususlar

**Denetlenen birimlerin sorumluluğu**

**MADDE 52** - (1) Faaliyet ve işlemlere ilişkin her türlü kayıt, bilgi ve belgeler, Bakanlık merkez, taşra ve yurtdışı birimleri tarafından düzenli olarak muhafaza edilir.

(2) **(Değişik:2013)** Denetlenen birim yetkilileri; mali yönetim ve kontrol sistemleri ile bütçenin hazırlanması, uygulanması, sonuçlandırılması, muhasebeleştirilmesi, raporlanması işlemleri ile mali olmayan işlem ve faaliyetlere ait bilgi ve belgeleri iç denetçilere ibraz etmek, görevin sağlıklı yapılmasını sağlayacak önlemleri almak ve her türlü yardım ve kolaylığı göstermek zorundadırlar. Bu kapsamda; iç denetçiler için uygun fiziki şart ve donanımı temin ederler. ***Danışmanlık faaliyetlerinde de faaliyet konusu ile ilgili denetçiler tarafından istenilen bilgi ve belgelerin zamanında denetçilere sunulması esastır.***

(3) İç denetim faaliyetleri, denetlenen birim yönetimlerinin kendi görev alanındaki risk yönetimi, kontrol ve yönetim süreçlerinin kurulması, uygulanması ve geliştirilmesi konularındaki sorumluluklarını kaldırmaz.

**Kurul ile ilişkiler**

**MADDE 53** - (1) İç denetim faaliyetlerinde kurul tarafından belirlenen standart, rehber, esas ve usuller ile diğer düzenlemelere uyulur.

(2) İç denetim sisteminin fonksiyonel bağımsızlığının sağlanması ve sürdürülmesi, bilgi paylaşımı, görüş ayrılıklarının giderilmesi, iyi uygulama örneklerinin yaygınlaştırılması, kurul kararlarının uygulanmasının izlenmesi gibi konularda kurulla işbirliği sağlanır.

**Dış denetim ve diğer denetim birimleri ile ilişkiler**

**MADDE 54-** (1) Denetimin planlanması ve koordinasyonu, mükerrer denetimin önlenmesi, denetimde verimliliğin artırılması, ortak eğitim olanakları gibi hususlar ile karşılıklı olarak denetim faaliyetine ilişkin bilgi ve belgelere ulaşılması konularında, başkan tarafından kurulun belirlediği politikalar çerçevesinde dış denetimle gerekli işbirliği sağlanır.

(2) İç denetim birimi başkanlığı ve Sayıştay arasındaki ilişkiler aşağıdaki çerçevede yürütülür:

a) Sayıştay ile iç denetim birimi başkanlığı arasındaki iletişim ve koordinasyon başkan tarafından sağlanır,

b) İçeriklerinin hassas olma ihtimali nedeniyle, iç denetim birimi başkanlığı çalışma kâğıtları ancak Sayıştay Başkanı tarafından talep edildiği takdirde Sayıştay'a verilir,

c) İç denetim birimi başkanlığı tarafından hazırlanarak üst yöneticiye sunulan raporların sorumluluğu üst yöneticiye aittir. Sayıştay tarafından bu tür raporlara erişim talep edildiğinde bu talep doğrudan üst yöneticiye yönlendirilir.

(3) Başkan, kurul tarafından belirlenen ilkeler çerçevesinde, teftiş, soruşturma ve

benzer faaliyetleri yürüten diğer teftiş ve denetim birimleri ile gereken işbirliğini sağlar.

**Yurtdışında iç denetim faaliyeti**

**MADDE 55** - (1) Bakanlığın yurtdışı teşkilatının faaliyetleri risk esaslı denetim plan ve programları kapsamında iç denetime tabi tutulur.

(2) Yurtdışı faaliyetlerinin denetlenmesinde kurulca belirlenen usul ve esaslara uyulur.

**Yurtdışında inceleme, eğitim ve akademik çalışma**

**MADDE 56** - (1) İç denetçilere, meslekî ve bilimsel gelişmeleri takip etmek, Bakanlıkça uygun görülecek konularda araştırmalar yapmak ve kendilerini geliştirmek amacıyla yurtiçi ve yurtdışında lisansüstü eğitim, inceleme ve staj yaptırılabilir.

*(2)* **(Değişik:2013)** ***Yurtdışı lisansüstü eğitim için başvuru olması ve başvuru sahibinin istenen şartları taşıması halinde ilgili yıl için Başkanlıkça Bakanlık kontenjanı ayrılması talep edilir.***

**İç denetim otomasyon programı**

**MADDE 57- (Değişik:2013)** (1) İç denetim birimi başkanlığında, denetim faaliyetleri ile denetimin yönetimi faaliyetleri ***İDKK tarafından öngörülmesi halinde*** İç denetim Otomasyon Programı (İDOP) üzerinden yürütülür.

(2) İç denetim raporları, kurulun düzenlemelerine uygun olarak İDOP üzerinden kurula gönderilir.

**Kimlik Belgesi**

**MADDE 58** - (1) İç denetçilere; bakan ve üst yönetici tarafından imzalanan, unvan ve yetkilerini belirten bir kimlik belgesi verilir.

**Haberleşme, yazışmalar ve dosya düzeni**

**MADDE 59-** (1) İç denetçiler, görevleriyle ilgili konularda doğrudan yazışma yaparlar.

(2) İç denetçiler, geçici görev yolluğu bildirimi ile Başkanlıktan veya diğer birimlerden gönderilen yazıları özel dosyalarında saklarlar.

(3) **(Değişik:2013)** ***Bakanlık içi yazışmalar, kullanılan doküman yönetim sistemi üzerinden yapılır. Henüz sistemin ortak olarak kullanılamadığı, Bakanlık taşra ve yurtdışı teşkilatı ile kurum dışı yazışmalar doküman yönetim sistemine girildikten sonra sistemden evrak çıktıları alınarak ilgili kurumlara gönderilir.***

*(4)* **(Değişik:2013)** ***Kurulca öngörülmesi halinde iç denetim birimi ve kurul arasındaki yazışmalar İç Denetim Otomasyon Programı üzerinden yapılabilir.*** İç denetim birimi başkanlığı ile iç denetçiler arasındaki yazışmalar ***da*** İDOP üzerinden yapılabilir. İç denetçiler, iç denetim birimi başkanlığı ve diğer birimlerle yaptıkları yazışmalarda, yazılarına verecekleri sayıların önüne sertifika numaralarını yazarlar.

(5) Kurum dışına gönderilecek raporların her sayfası Başkanlıkça mühürlenir.

Bunun dışında iç denetim raporlarında mühür kullanılmaz.

**Yönergenin gözden geçirilmesi**

**MADDE 60-** (1) Bu yönerge, iç denetim birimi başkanlığı tarafından her yıl gözden geçirilir. İhtiyaçlar doğrultusunda yapılan değişiklikler üst yöneticinin uygun görüşüne sunulur ve kurula gönderilir.

***Müsteşarlık Makamının 17.12.2007 gün ve 2063 sayılı onayı ile yürürlüğe giren ve Tebliğler Dergisinin Ocak 2008/2604 sayılı nüshasında yayınlanan Yönerge'de yapılan güncellemeler bu Yönerge metnine işlenmiştir.***

**Yürürlük**

**MADDE 61** - (1) Bu Yönerge ***değişikliği*** Başkanlığın teklifi üzerine üst yönetici tarafından imzalandığında yürürlüğe girer.

**Yürütme**

**MADDE 62** - (1) Bu yönerge hükümleri, üst yönetici ile İç Denetim Birimi Başkanlığı tarafından birlikte yürütülür.

Millî Eğitim Bakanlığı İç Denetim Birimi Başkanlığı Yönergesi'***nde yapılan değişiklikler***; 12.07.2006 tarihli ve 26226 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan "İç Denetçilerin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik"in 13 üncü ve İç Denetim Koordinasyon Kurulu tarafından yayımlanan "Kamu İç Denetim Birim Yönergesi"nin 1 inci maddeleri uyarınca Başkanlığın teklifiyle üst yönetici tarafından imzalanarak yürürlüğe girmiştir. **15/07/2013**

**Yusuf TEKİN**

**Müsteşar**

Nihat AKBULUT
İç Denetim Birimi Başkanı

Şener GÖNÜLAÇAR
İç Denetçi

Osman KAŞ
İç Denetçi

Ertuğrul TOY
İç Denetçi

Özgür KAYA
İç Denetçi

**T.C.**
**MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI**
**TALİM VE TERBİYE KURULU BAŞKANLIĞI**

Karar Sayısı : 58 Karar Tarihi : 19.06.2013
Konu : İmam Hatip Lisesi ve Anadolu İmam Hatip Lisesi 9. Sınıflarına Ait Haftalık Ders Çizelgelerinde Değişiklik Yapılması

Din Öğretimi Genel Müdürlüğünün 14/06/2013 tarihli ve 45123216/121/1367296 sayılı yazısı üzerine, Kurulumuzun 07/06/2013 tarihli ve 52 sayılı kararıyla kabul edilen İmam Hatip Lisesi ve Anadolu İmam Hatip Lisesi 9. sınıflarına ait haftalık ders çizelgelerinde;

1. "Beden Eğitimi/Görsel Sanatlar/Müzik" derslerinin haftalık ders saati sayısının 2'den 1'e indirilmesi,
2. Ortak derslerin haftalık ders saati sayısı toplamında artış yapılmaması

kararlaştırıldı.

Nabi AVCI
Millî Eğitim Bakanı

Prof. Dr. Emin KARİP
Kurul Başkanı

Dr. Hüseyin ŞİRİN
Üye

Prof. Dr. Mehmet BAYYİĞİT
Üye

Doç. Dr. Hatice DURAN YILDIZ
Üye

Abdülkadir YILMAZ
Üye

Prof. Dr. Cengiz ALACACI
Üye

İbrahim BÜKEL
Üye

Dr. İbrahim DEMİRCİ
Üye

Doç. Dr. Güray KIRPIK
Üye

**T.C.**
**MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI**
**TALİM VE TERBİYE KURULU BAŞKANLIĞI**

Karar Sayısı : 59 Karar Tarihi : 17.07.2013
Konu : İlköğretim Matematik Dersi (8. Sınıf) Öğretim Programında Değişiklik Yapılması

Kurulumuzun 30/06/2005 tarihli ve 187 sayılı kararı ile kabul edilen **İlköğretim Matematik Dersi (8. Sınıf) Öğretim Programı**nda, 2013-2014 Öğretim Yılından itibaren uygulanmak üzere ekli örneğine göre değişiklik yapılması,

Söz konusu program değişikliklerinin;

1. Ders Kitaplarına yansıtılması,
2. Yansıtılma işlemi yapılan ders kitaplarının 29/08/2013 Perşembe günü mesai bitimine kadar Başkanlığa teslim edilmesi,
3. İncelemesi devam eden taslak ders kitaplarına yansıtılmasının ise inceleme işlemlerinin bitiminde ilgililerden istenmesi

kararlaştırıldı.

Nabi AVCI
Millî Eğitim Bakanı

Prof. Dr. Emin KARİP
Kurul Başkanı

Dr. Hüseyin ŞİRİN
Üye

Prof. Dr. Mehmet BAYYİĞİT
Üye

Doç. Dr. Hatice DURAN YILDIZ
Üye

Abdülkadir YILMAZ
Üye

Prof. Dr. Cengiz ALACACI
Üye

İbrahim BÜKEL
Üye

Dr. İbrahim DEMİRCİ
Üye

Doç. Dr. Güray KIRPIK
Üye

**İlköğretim Matematik Dersi 8. Sınıf Öğretim Programında Değişiklik**

6.4 Olasılık ve İstatistik Öğrenme Alanı ve Etkinlik Örnekleri (sayfa 78)

| **Eski** | **Yeni** |
|---|---|
| Histogramda grup genişliği farklı yöntemlerle de bulunabilir:<br><br>**a.** Çeşitli kaynaklarda verilerin doğru yorumlanabilmesi için grup sayısının 10 civarında olması öneriliyor. Açıklık, 10, 11 vb. istenilen grup sayısına bölünür. Bulunan sayıya en yakın büyük tek sayı grup genişliği olarak alınır.<br>*açıklık/grup sayısı*<br>Yukarıdaki işlemin sonucu örneğin “4” çıktığında en yakın tek sayılar “3” ve “5”tir.<br>Bunlardan büyük olan “5” olduğu için grup genişliği “5” olur.<br><br>Örneğin yukarıdaki işlem “3,5” olduğunda en yakın tek sayı sadece “3” tür. O halde, en büyük değer “3”tür. Bu nedenle, grup genişliği “3” olarak alınır. Bu açıklamanın içinde yer alan örnekte en yakın büyük tek sayının grup genişliği olarak seçilmesinin sebebi ileri yıllarda bu konunun devamı niteliğindeki konularda yer alabilecek frekans çokgenine (histogramdaki sütun genişliklerinin orta noktalarının birleştirilmesi) zemin hazırlamaktır. Programdaki etkinlik örneğinde bu yöntem kullanılmıştır.<br>Aynı yöntemle elde edilen grup genişliği (açıklık/grup sayısı ) en yakın tam sayıya yuvarlayarak da kullanılabilir. Yukarıdaki işlemin sonucu örneğin “3,7”çıktığında en yakın tam sayı olan “4 ” grup genişliği olarak alınabilir.<br>**b.** Veri sayısının karekökünün alınması. Bu kuralda grup sayısı 10’dan az çıkabilir. Çeşitli kaynaklarda verilerin doğru yorumlanabilmesi için grup sayısının 10 civarında alınması önerilmektedir.<br>Ünitelendirmede sınırlandırma olmaması için ve öğrencilerin karekök almakta zorlanmalarından dolayı programda 1. maddedeki yöntem seçilmiştir. Bir başka neden de, grup sayısının 10 civarında ölçütünün kullanılabilmesi gerekçesidir.<br>**c.** Sturgess kuralı ile grup genişliği bulunabilmektedir.<br><br>Grup sayısı=1+ 3.3 * log ( veri sayısı) (Not: Çıkan sayı en yakın tam sayıya yuvarlanır.)<br><br>Bu kuralda da grup sayısı 10’dan az çıkabilir. Ayrıca 8. sınıf öğrencilerinin logaritma bilmiyor olmasından dolayı bu yöntem kullanılamamaktadır.<br>Kombinasyon kavramını açıklar ve hesaplar. Bağımlı ve bağımsız olayları açıklar, bu olayların olma olasılıklarını hesaplar. Farklı olasılık çeşitleri ile ilgili çalışmalar yapar.<br>Olasılık ve istatistikle ilgili kazanımlar işlenirken ortak ve alana özgü becerilerin, olumlu duyuşsal özelliklerin, öz düzenleme ve psikomotor becerilerin kazandırılmasına önem verilmelidir. | Histogramda grup genişliği farklı yöntemlerle bulunabilir. 8.sınıf öğretim programında aşağıdaki yöntem kullanılabilir. Histogram oluşturulurken veri grubunun açıklığı seçilen grup sayısına bölünür. Aşağıdaki eşitsizlik göz önüne alınarak bölümü takip eden bir sonraki doğal sayı grup genişliği olarak seçilir.<br><br>$\frac{\textit{Açıklık}}{\textit{Grup Sayısı}} < \textit{Grup Genişliği}$<br><br>Örn: Bölüm 4 çıkarsa grup genişliği 5; 4,1 veya 4,8 çıkarsa grup genişliği yine 5 alınır. |

## 8. Sınıf Olasılık ve İstatistik Öğrenme Alanı (Sayfa 341)

| Alt Öğrenme Alanı | Kazanımlar | Etkinlik Örnekleri<br><br>**(Eski)** | Etkinlik Örnekleri<br><br>**(Yeni)** | Açıklamalar |
|---|---|---|---|---|
| Tablo ve Grafikler | Histogram oluşturur ve yorumlar | ….<br><br>Bulunan sayıya en yakın büyük tek sayı 5 olduğu için $\frac{\textit{Açıklık}}{\textit{Grup Sayısı}} = \frac{69\text{-}10}{10} = 4{,}9$<br><br>Veri grubunun genişliği 5 olarak alınmıştır.<br><br>… | **…**<br><br>$\frac{\textit{Açıklık}}{\textit{Grup Sayısı}} = \frac{69\text{-}10}{10} = 4{,}9 < \textit{Veri grubu genişliği}$<br><br>**4,9' dan büyük en küçük doğal sayı 5 olduğundan veri grubunun genişliği 5 olarak alınmıştır.**<br><br>**…** | [!] Verileri gruplamak için uygun grup genişliği belirlenir.<br>[!] Veri gruplarının sayısının 10 civarında olması uygundur.<br>[!] Grup genişliğinin bulunmasıyla ilgili açıklamalar programın giriş bölümündeki "Olasılık ve İstatistik Öğrenme Alanı ve Etkinlik Örnekleri" bölümünde yer almaktadır.<br>[!] Etkinlikte yatay eksende, 1-10 aralığında hiç veri olmadığından yanlış yorumlara yol açmamak için "zikzak" kullanılmıştır.<br>[!] Grafikte uygun ölçekler kullanılır.<br>[!] Tabloya başlık yazılır.<br>[!] Grafiklerin başlıkları yazılmalı ve eksenleri isimlendirilmelidir.<br>[!]Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) vb. çeşitli kurum ve kuruluşların arşivlerinden yararlanılabilir.<br>[!]Histogram içeren gazete kupürleri inceletilebilir ve yorumlatılabilir. |

**T.C.**
**MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI**
**TALİM VE TERBİYE KURULU BAŞKANLIĞI**

Karar Sayısı : 60 Karar Tarihi : 24.07.2013
Konu : Anadolu Meslek Lisesi Tasarım Teknolojileri Alanı Endüstriyel Ürünler Tasarım Dalı Haftalık Ders Çizelgesi ile Çerçeve Öğretim Programı

Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğünün 15/05/2013 tarihli ve 59917357/101.03/979950 sayılı yazıları üzerine Kurulumuzda görüşülen **Anadolu Meslek Lisesi Tasarım Teknolojileri Alanı Endüstriyel Ürünler Tasarım Dalı Haftalık Ders Çizelgesi ile Çerçeve Öğretim Programı**nın, 2013-2014 Öğretim Yılından itibaren 9 ve 10'uncu sınıflardan başlamak ve kademeli olarak uygulanmak üzere ekli örneklerine göre kabulü,

Kurulumuzun 09/05/2013 tarih ve 20 sayılı Kararıyla kabul edilen **Anadolu Meslek Lisesi Tasarım Teknolojileri Alanı Endüstriyel Ürünler Tasarım Dalı Haftalık Ders Çizelgesinin Dokuzuncu Sınıfa Ait Bölümü**nün, 2013-2014 Öğretim Yılından itibaren uygulamadan kaldırılması

kararlaştırıldı.

Nabi AVCI
Millî Eğitim Bakanı

Prof. Dr. Emin KARİP
Kurul Başkanı

Dr. Hüseyin ŞİRİN
Üye

Prof. Dr. Mehmet BAYYİĞİT
Üye

Doç. Dr. Hatice DURAN YILDIZ
Üye

Abdülkadir YILMAZ
Üye

Prof. Dr. Cengiz ALACACI
Üye

İbrahim BÜKEL
Üye

Dr. İbrahim DEMİRCİ
Üye

Doç. Dr. Güray KIRPIK
Üye

**T.C.**
**MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI**
**TALİM VE TERBİYE KURULU BAŞKANLIĞI**

Karar Sayısı : 61 Karar Tarihi : 24.07.2013
Konu : Üretim Odaklı Bilgi İletişim Teknolojisi Eğitimleri 7-8 Yaş Grubu Kurs Programı

Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğünün 22/05/2013 tarihli ve 16915068/101.04/1062340 sayılı yazısı üzerine Kurulumuzda görüşülen **Üretim Odaklı Bilgi İletişim Teknolojisi Eğitimleri 7-8 Yaş Grubu Kurs Programı**nın ekli örneğine göre kabulü kararlaştırıldı.

Nabi AVCI
Millî Eğitim Bakanı

Prof. Dr. Emin KARİP
Kurul Başkanı

Dr. Hüseyin ŞİRİN
Üye

Prof. Dr. Mehmet BAYYİĞİT
Üye

Doç. Dr. Hatice DURAN YILDIZ
Üye

Abdülkadir YILMAZ
Üye

Prof. Dr. Cengiz ALACACI
Üye

İbrahim BÜKEL
Üye

Dr. İbrahim DEMİRCİ
Üye

Doç. Dr. Güray KIRPIK
Üye

**T.C.**
**MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI**
**TALİM VE TERBİYE KURULU BAŞKANLIĞI**

Karar Sayısı : 62 Karar Tarihi : 24.07.2013
Konu : Üretim Odaklı Bilgi İletişim Teknolojisi Eğitimleri 9-12 Yaş Grubu Kurs Programı

Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğünün 22/05/2013 tarihli ve 16915068/101.04/1062340 sayılı yazısı üzerine Kurulumuzda görüşülen **Üretim Odaklı Bilgi İletişim Teknolojisi Eğitimleri 9-12 Yaş Grubu Kurs Programı**nın ekli örneğine göre kabulü kararlaştırıldı.

Nabi AVCI
Millî Eğitim Bakanı

Prof. Dr. Emin KARİP
Kurul Başkanı

Dr. Hüseyin ŞİRİN
Üye

Prof. Dr. Mehmet BAYYİĞİT
Üye

Doç. Dr. Hatice DURAN YILDIZ
Üye

Abdülkadir YILMAZ
Üye

Prof. Dr. Cengiz ALACACI
Üye

İbrahim BÜKEL
Üye

Dr. İbrahim DEMİRCİ
Üye

Doç. Dr. Güray KIRPIK
Üye

**T.C.**
**MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI**
**TALİM VE TERBİYE KURULU BAŞKANLIĞI**

Karar Sayısı : 63 Karar Tarihi : 24.07.2013
Konu : Üretim Odaklı Bilgi İletişim Teknolojisi Eğitimleri 13-16 Yaş Grubu Kurs Programı

Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğünün 22/05/2013 tarihli ve 16915068/101.04/1062340 sayılı yazısı üzerine Kurulumuzda görüşülen **Üretim Odaklı Bilgi İletişim Teknolojisi Eğitimleri 13-16 Yaş Grubu Kurs Programı**nın ekli örneğine göre kabulü kararlaştırıldı.

Nabi AVCI
Millî Eğitim Bakanı

Prof. Dr. Emin KARİP
Kurul Başkanı

Dr. Hüseyin ŞİRİN
Üye

Prof. Dr. Mehmet BAYYİĞİT
Üye

Doç. Dr. Hatice DURAN YILDIZ
Üye

Abdülkadir YILMAZ
Üye

Prof. Dr. Cengiz ALACACI
Üye

İbrahim BÜKEL
Üye

Dr. İbrahim DEMİRCİ
Üye

Doç. Dr. Güray KIRPIK
Üye

**T.C.**
**MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI**
**TALİM VE TERBİYE KURULU BAŞKANLIĞI**

Karar Sayısı : 64 Karar Tarihi : 24.07.2013
Konu : Yükseköğretim Kurumları Devlet Konservatuvarları Müzik ve Bale İlköğretim Kurumları (Ortaokul) Haftalık Ders Çizelgelerinde Değişiklik Yapılması

Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesinin 01/07/2013 tarihli ve B.30.2.MSÜ.0.K1.00.00/903-496 sayılı yazısı üzerine Kurulumuzda görüşülen **Yükseköğretim Kurumları Devlet Konservatuvarları Müzik ve Bale İlköğretim Kurumları (Ortaokul) Haftalık Ders Çizelgeleri**nde, 2013-2014 Öğretim Yılından itibaren 5 ve 6'ıncı sınıflardan başlamak ve kademeli olarak uygulanmak üzere ekli örneklerine göre değişiklik yapılması kararlaştırıldı.

Nabi AVCI
Millî Eğitim Bakanı

Prof. Dr. Emin KARİP
Kurul Başkanı

Dr. Hüseyin ŞİRİN
Üye

Prof. Dr. Mehmet BAYYİĞİT
Üye

Doç. Dr. Hatice DURAN YILDIZ
Üye

Abdülkadir YILMAZ
Üye

Prof. Dr. Cengiz ALACACI
Üye

İbrahim BÜKEL
Üye

Dr. İbrahim DEMİRCİ
Üye

Doç. Dr. Güray KIRPIK
Üye

Yükseköğretim Kurumları Devlet Konservatuvarları Müzik ve Bale İlköğretim Kurumları (Ortaokul) **Müzik Bölümü** Haftalık Ders Çizelgesi

| DERSLER | | | SINIFLAR 5 | 6 | 7 | 8 |
|---|---|---|---|---|---|---|
| ZORUNLU DERSLER | Türkçe | | 6 | 5 | 5 | 5 |
| | Matematik | | 4 | 4 | 4 | 4 |
| | Fen Bilimleri | | 3 | 3 | 3 | 3 |
| | Sosyal Bilgiler | | 3 | 3 | 3 | |
| | T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük | | | | | 2 |
| | Yabancı Dil | | 3 | 3 | 4 | 4 |
| | Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi | | 2 | 2 | 2 | 2 |
| | Rehberllik ve Kariyer Planlama | | | | | 1 |
| | Çalgı* | | 2 | 2 | 2 | 2 |
| | Solfej - Dikte -Teori* | | 8 | 8 | 8 | 6 |
| | Piyano** | | 1 | 1 | 1 | 1 |
| | Korrepetisyon** | | | 1 | 1 | 1 |
| **Zorunlu Ders Toplamı** | | | **32** | **32** | **33** | **31** |
| SEÇMELİ DERSLER | **ALAN SEÇMELİ DERSLER** | Koro (4) | 2/(4) | 2/(4) | 2/(4) | 2/(4) |
| | | Ritmik(4) | 2 | 2 | 2 | 2 |
| | **Din, Ahlak ve Değerler** | Kur'an-ı Kerim (4) | 2 | 2 | 2 | 2 |
| | | Hz. Muhammed'in Hayatı (4) | 2 | 2 | 2 | 2 |
| | | Temel Dinî Bilgiler (2) | 2 | 2 | 2 | 2 |
| | **Dil ve Anlatım** | Okuma Becerileri (1) | 2 | 2 | | |
| | | Yazarlık ve Yazma Becerileri (4) | 2 | 2 | 2 | 2 |
| | | Yaşayan Diller ve Lehçeler (4) | 2 | 2 | 2 | 2 |
| | | İletişim ve Sunum Becerileri (1) | | | 2 | 2 |
| | **Yabancı Dil** | Yabancı Dil (Bakanlar Kurulu Kararı ile Kabul Edilen Diller) (4) | 2 | 2 | 2 | 2 |
| | **Fen Bilimleri ve Matematik** | Bilim Uygulamaları (4) | 2 | 2 | 2 | 2 |
| | | Matematik Uygulamaları (4) | 2 | 2 | 2 | 2 |
| | | Çevre ve Bilim (1) | | | 2 | 2 |
| | | Bilişim Teknolojileri ve Yazılım (4) | 2 | 2 | 2 | 2 |

| | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | Sanat ve Spor | Görsel Sanatlar (Resim, Geleneksel Sanatlar, Plastik Sanatlar vb.) (4) | 2/(4) | 2/(4) | 2/(4) | 2/(4) |
| | | Müzik (4) | 2/(4) | 2/(4) | 2/(4) | 2/(4) |
| | | Spor ve Fizikî Etkinlikler (Alanlara Göre Modüller Oluşturulacaktır) (4) | 2/(4) | 2/(4) | 2/(4) | 2/(4) |
| | | Drama (2) | 2 | 2 | | |
| | | Zekâ Oyunları (4) | 2 | 2 | 2 | 2 |
| | Sosyal Bilimler | Halk Kültürü (1) | | 2 | 2 | |
| | | Medya Okuryazarlığı (1) | | | 2 | 2 |
| | | Hukuk ve Adalet (1) | | 2 | 2 | |
| | | Düşünme Eğitimi (2) | | | 2 | 2 |
| **Seçilebilecek Ders Saati Sayısı** | | | **4** | **4** | **4** | **6** |
| **TOPLAM DERS SAATİ SAYISI** | | | **36** | **36** | **37** | **37** |

**AÇIKLAMALAR**

**1.** Zorunu genel kültür dersleri ve seçmeli derslerde Talim ve Terbiye Kurulunun 25/06/2012 tarihli ve 69 sayılı Kararıyla kabul edilen "İlköğretim Kurumları (İlkokul ve Ortaokul) Haftalık Ders Çizelgesi"nin açıklamalar bölümünde yer alan esaslar, değişiklikleriyle birlikte uygulanır.

**2**. Zorunlu alan (*) ve seçmeli alan (**) dersleri ile ritmik ve koro dersinde Yükseköğretim Kurumları Devlet Konservatuvarları Müzik ve Bale İlköğretim okulu ile Müzik ve Sahne Sanatları Liseleri Yönetmeliği hükümleri uygulanır.

Yükseköğretim Kurumları Devlet Konservatuvarları Müzik ve Bale İlköğretim Kurumları (Ortaokul) **Bale Bölümü** Haftalık Ders Çizelgesi

| DERSLER | | | SINIFLAR | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | **5** | **6** | **7** | **8** |
| ZORUNLU DERSLER | Türkçe | | 6 | 5 | 5 | 5 |
| | Matematik | | 4 | 4 | 4 | 4 |
| | Fen Bilimleri | | 3 | 3 | 3 | 3 |
| | Sosyal Bilgiler | | 3 | 3 | 3 | |
| | T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük | | | | | 2 |
| | Yabancı Dil | | 3 | 3 | 4 | 4 |
| | Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi | | 2 | 2 | 2 | 2 |
| | Rehberllik ve Kariyer Planlama | | | | | 1 |
| | Klasik Bale* | | 8 | 8 | 10 | 10 |
| | Birlikte Uygulama** | | 3 | 3 | 3 | 3 |
| | Vücut Kondisyon** | | 1 | 1 | 1 | 1 |
| | Solfej** | | 2 | 2 | | |
| | Piyano** | | 1 | 1 | 1 | 1 |
| **Zorunlu Ders Toplamı** | | | **36** | **35** | **36** | **36** |
| SEÇMELİ DERSLER | **Din, Ahlak ve Değerler** | Kur'an-ı Kerim (4) | 2 | 2 | 2 | 2 |
| | | Hz. Muhammed'in Hayatı (4) | 2 | 2 | 2 | 2 |
| | | Temel Dinî Bilgiler (2) | 2 | 2 | 2 | 2 |
| | **Dil ve Anlatım** | Okuma Becerileri (1) | 2 | 2 | | |
| | | Yazarlık ve Yazma Becerileri (4) | 2 | 2 | 2 | 2 |
| | | Yaşayan Diller ve Lehçeler (4) | 2 | 2 | 2 | 2 |
| | | İletişim ve Sunum Becerileri (1) | | | 2 | 2 |
| | **Yabancı Dil** | Yabancı Dil (Bakanlar Kurulu Kararı ile Kabul Edilen Diller) (4) | 2 | 2 | 2 | 2 |
| | **Fen Bilimleri ve Matematik** | Bilim Uygulamaları (4) | 2 | 2 | 2 | 2 |
| | | Matematik Uygulamaları (4) | 2 | 2 | 2 | 2 |
| | | Çevre ve Bilim (1) | | | 2 | 2 |
| | | Bilişim Teknolojileri ve Yazılım (4) | 2 | 2 | 2 | 2 |
| | **Sanat ve Spor** | Görsel Sanatlar (Resim, Geleneksel Sanatlar, Plastik Sanatlar vb.) (4) | 2/(4) | 2/(4) | 2/(4) | 2/(4) |
| | | Müzik (4) | 2/(4) | 2/(4) | 2/(4) | 2/(4) |
| | | Spor ve Fizikî Etkinlikler (Alanlara Göre Modüller Oluşturulacaktır) (4) | 2/(4) | 2/(4) | 2/(4) | 2/(4) |
| | | Drama (2) | 2 | 2 | | |

| | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | | Zekâ Oyunları (4) | 2 | 2 | 2 | 2 |
| | | Dans Yazısı(4) | 2 | 2 | 2 | 2 |
| | | Tarihi Dans(4) | 2 | 2 | 2 | 2 |
| | | Point(4) | 2/(4) | 2/(4) | 2/(4) | 2/(4) |
| | | Ritmik(4) | 2 | 2 | 2 | 2 |
| | **Sosyal Bilimler** | Halk Kültürü (1) | | 2 | 2 | |
| | | Medya Okuryazarlığı (1) | | | 2 | 2 |
| | | Hukuk ve Adalet (1) | | 2 | 2 | |
| | | Düşünme Eğitimi (2) | | | 2 | 2 |
| **Seçilebilecek Ders Saati Sayısı** | | | **4** | **4** | **4** | **4** |
| **TOPLAM DERS SAATİ SAYISI** | | | **40** | **39** | **40** | **40** |

**AÇIKLAMALAR**

**1.** Zorunu genel kültür dersleri ve seçmeli derslerde Talim ve Terbiye Kurulunun 25/06/2012 tarihli ve 69 sayılı Kararıyla kabul edilen "İlköğretim Kurumları (İlkokul ve Ortaokul) Haftalık Ders Çizelgesi"nin açıklamalar bölümünde yer alan esaslar, değişiklikleriyle birlikte uygulanır.

**2 .** Zorunlu alan (*) ve seçmeli alan (**) dersleri ile ritmik dersinde Yükseköğretim Kurumları Devlet Konservatuvarları Müzik ve Bale İlköğretim okulu ile Müzik ve Sahne Sanatları Liseleri Yönetmeliği hükümleri uygulanır.

**T.C.**
**MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI**
**TALİM VE TERBİYE KURULU BAŞKANLIĞI**

Karar Sayısı : 65 Karar Tarihi : 24.07.2013
Konu : Özel Alev İlköğretim Kurumları (İlkokul, Ortaokul) Haftalık Ders Çizelgesi

Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğünün 21/06/2013 tarihli ve 16915068/121.02/1466537 sayılı yazısı üzerine Kurulumuzda görüşülen **Özel Alev İlköğretim Kurumları (İlkokul, Ortaokul) Haftalık Ders Çizelgesi**nin, 2013-2014 Öğretim Yılından itibaren 1, 2, 5 ve 6'ıncı sınıflardan başlamak ve kademeli olarak uygulanmak üzere ekli örneğine göre kabulü kararlaştırıldı.

Nabi AVCI
Millî Eğitim Bakanı

Prof. Dr. Emin KARİP
Kurul Başkanı

Dr. Hüseyin ŞİRİN
Üye

Prof. Dr. Mehmet BAYYİĞİT
Üye

Doç. Dr. Hatice DURAN YILDIZ
Üye

Abdülkadir YILMAZ
Üye

Prof. Dr. Cengiz ALACACI
Üye

İbrahim BÜKEL
Üye

Dr. İbrahim DEMİRCİ
Üye

Doç. Dr. Güray KIRPIK
Üye

**ÖZEL ALEV İLKÖĞRETİM KURUMLARI (İLKOKUL, ORTAOKUL) HAFTALIK DERS ÇİZELGESİ**

| DERSLER | | | SINIFLAR | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | İlkokul | | | | Ortaokul | | | |
| | | | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 |
| ZORUNLU DERSLER | Türkçe | | 10 | 10 | 8 | 8 | 6 | 6 | 5 | 5 |
| | Matematik | | 5 | 5 | 5 | 5 | 5 | 5 | 5 | 5 |
| | Hayat Bilgisi | | 4 | 4 | 3 | | | | | |
| | Fen Bilimleri | | | | 3 | 3 | 4 | 4 | 4 | 4 |
| | Sosyal Bilgiler | | | | | 3 | 3 | 3 | 3 | |
| | T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük | | | | | | | | | 2 |
| | Yabancı Dil | | | 2 | 2 | 2 | 3 | 3 | 4 | 4 |
| | Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi | | | | | 2 | 2 | 2 | 2 | 2 |
| | Görsel Sanatlar | | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 |
| | Müzik | | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 |
| | Oyun ve Fizikî Etkinlikler | | 5 | 5 | 5 | 2 | | | | |
| | Beden Eğitimi ve Spor | | | | | | 2 | 2 | 2 | 2 |
| | Teknoloji ve Tasarım | | | | | | | | 2 | 2 |
| | Trafik Güvenliği | | | | | 1 | | | | |
| | Bilişim Teknolojileri ve Yazılım | | | | | | 2 | 2 | | |
| | Rehberlik ve Kariyer Planlama | | | | | | | | | 1 |
| | İnsan Hakları, Yurttaşlık ve Demokrasi | | | | | 2 | | | | |
| **ZORUNLU DERS TOPLAMI** | | | **26** | **28** | **28** | **30** | **29** | **29** | **29** | **29** |
| SEÇMELİ DERSLER | Din, Ahlak ve Değerler | Kur'an-ı Kerim **(4)** | | | | | 2 | 2 | 2 | 2 |
| | | Hz. Muhammed'in Hayatı **(4)** | | | | | 2 | 2 | 2 | 2 |
| | | Temel Dinî Bilgiler **(2)** | | | | | 2 | 2 | 2 | 2 |
| | Dil ve Anlatım | Okuma Becerileri **(1)** | | | | | 2 | 2 | | |
| | | Yazarlık ve Yazma Becerileri **(4)** | | | | | 2 | 2 | 2 | 2 |
| | | Yaşayan Diller ve Lehçeler **(4)** | | | | | 2 | 2 | 2 | 2 |
| | | İletişim ve Sunum Becerileri **(1)** | | | | | | | 2 | 2 |
| | Yabancı Dil | Yabancı Dil (Bakanlar Kurulu Kararı ile Kabul Edilen Diller) **(4)** | | | | | 2 | 2 | 2 | 2 |

| | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | Almanca Okuma Becerileri **(1)** | | | | | 2 | 2 | | |
| | | Almanca Yazarlık ve Yazma Becerileri **(4)** | | | | | 2 | 2 | 2 | 2 |
| | Fen Bilimleri ve Matematik | Bilim Uygulamaları **(4)** | | | | | 2 | 2 | 2 | 2 |
| | | Matematik Uygulamaları **(4)** | | | | | 2 | 2 | 2 | 2 |
| | | Çevre ve Bilim **(1)** | | | | | | | 2 | 2 |
| | | Bilişim Teknolojileri ve Yazılım **(2)** | | | | | | | 2 | 2 |
| | Sanat ve Spor | Görsel Sanatlar (Resim, Geleneksel Sanatlar, Plastik Sanatlar vb.) **(4)** | | | | | 2/(4) | 2/(4) | 2/(4) | 2/(4) |
| | | Müzik **(4)** | | | | | 2/(4) | 2/(4) | 2/(4) | 2/(4) |
| | | Spor ve Fizikî Etkinlikler (Alanlara Göre Modüller Oluşturulacaktır) **(4)** | | | | | 2/(4) | 2/(4) | 2/(4) | 2/(4) |
| | | Drama **(2)** | | | | | 2 | 2 | | |
| | | Zekâ Oyunları **(4)** | | | | | 2 | 2 | 2 | 2 |
| | Sosyal Bilimler | Halk Kültürü **(1)** | | | | | | 2 | 2 | |
| | | Medya Okuryazarlığı **(1)** | | | | | | | 2 | 2 |
| | | Hukuk ve Adalet **(1)** | | | | | | 2 | 2 | |
| | | Düşünme Eğitimi **(2)** | | | | | | | 2 | 2 |
| **Seçilebilecek Ders Saati Sayısı** | | | | | | | **6** | **6** | **6** | **6** |
| **SERBEST ETKİNLİKLER** | | | **4** | **2** | **2** | | | | | |
| **TOPLAM DERS** | | | **30** | **30** | **30** | **30** | **35** | **35** | **35** | **35** |

## ÇİZELGENİN UYGULANMASI İLE İLGİLİ AÇIKLAMALAR

**1.** Serbest etkinlikleri uygulama velinin isteği doğrultusunda okul yönetiminin kararına bağlı olup zorunlu değildir.

**2.** Seçmeli derslerin kaç kez alınabileceği dersin adının yanında parantez içinde belirtilmiştir.

**3.** Seçmeli derslerden birden fazla sınıf düzeyinde alınabilecek derslerin öğretim programları modüler bir yapıda oluşturulacaktır. Öğrenciler bu derslerden herhangi birini, 5-8. sınıf arasında herhangi bir sınıfta ya da sürekli olarak alabileceklerdir. Öğrenci, beşinci sınıftan itibaren programda seçmeli olarak yer alan bir dersi ilk kez sekizinci sınıfta alabileceği gibi, bu dersi beşinci sınıftan itibaren sürekli olarak seçebilir ya da herhangi bir sınıf düzeyinde başka bir alandan ders seçebilir.

**4.** Öğretim programlarının uygulanmasında haftanın belirli bir günü/günleri altı (6) ders saatlik zaman dilimi "seçmeli ders saatleri" olarak belirlenir. Bu şekilde farklı sınıf düzeylerinde olup fakat seçtikleri ders açısından aynı seviyede olan öğrencilerden seçmeli ders grubu oluşturulması sağlanır. Örneğin bir öğrenci Kur'an-ı Kerim dersini ilk kez yedinci sınıfta alıyorsa ve henüz başlangıç seviyesinde ise bu dersi beşinci, altıncı ve sekizinci sınıfta okuyan ve başlangıç seviyesinde olan öğrencilerle birlikte alabilir. Böylece hem kaynakların daha rasyonel kullanılması hem de öğrenciler için tercih haklarının karşılanması imkânı sağlanır.

**5.** Sanat ve Spor, Görsel Sanatlar, Müzik, Spor ve Fizikî Etkinlikler dersleri öğrencilerin tercihlerine bağlı olarak iki (2) ya da dört (4) ders saati olarak seçilebilir.

**6.** Beşinci sınıfta Türkçe, Matematik, Fen Bilimleri, Sosyal Bilgiler, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersleri (20 ders saati) ile en az dört (4) ders saatlik seçmeli dersi tamamlamak kaydıyla, imkân ve şartları uygun olan okullarda isteğe bağlı olarak onsekiz (18) ders saatine kadar yabancı dil dersi öğretimi yapılabilir. Bu uygulamayı yapan okullarda, öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeyleri dikkate alınarak Talim ve Terbiye Kurulunca kabul edilmiş ve uygulanmakta olan yabancı dil dersi öğretim programlarına dayalı olarak dersin zümre öğretmenler kurulunca hazırlanan öğretim programları uygulanabilir.

**7.** İsteyen okullarda on (10) ders saatine kadar okul ve çevrenin şartları ile öğrencilerin bireysel özellikleri ve ihtiyaçları dikkate alınarak; sanat etkinlikleri, sportif çalışmalar, sosyal ve kültürel etkinlikler ile her türlü eğitici faaliyetlerin gerçekleştirilmesi okul yönetiminin kararına bağlı olarak uygulanabilir.

**T.C.**
**MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI**
**TALİM VE TERBİYE KURULU BAŞKANLIĞI**

Karar Sayısı : 66 Karar Tarihi : 24.07.2013
Konu : Özel Alev Ortaokulu "Almanca Okuma Becerileri" Dersi İle "Almanca Yazarlık ve Yazma Becerileri" Dersi Öğretim Programları

Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğünün 21/06/2013 tarihli ve 16915068/121.02/1466537 sayılı yazısı üzerine Kurulumuzda görüşülen **Özel Alev Ortaokulu "Almanca Okuma Becerileri" Dersi İle "Almanca Yazarlık ve Yazma Becerileri" Dersi Öğretim Programlarının**, 2013-2014 Öğretim Yılından itibaren 5 ve 6'ıncı sınıflardan başlamak ve kademeli olarak uygulanmak üzere ekli örneklerine göre kabulü kararlaştırıldı.

Nabi AVCI
Millî Eğitim Bakanı

Prof. Dr. Emin KARİP
Kurul Başkanı

Dr. Hüseyin ŞİRİN
Üye

Prof. Dr. Mehmet BAYYİĞİT
Üye

Doç. Dr. Hatice DURAN YILDIZ
Üye

Abdülkadir YILMAZ
Üye

Prof. Dr. Cengiz ALACACI
Üye

İbrahim BÜKEL
Üye

Dr. İbrahim DEMİRCİ
Üye

Doç. Dr. Güray KIRPIK
Üye

**T.C.**
**MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI**
**TALİM VE TERBİYE KURULU BAŞKANLIĞI**

Karar Sayısı : 67 Karar Tarihi : 24.07.2013
Konu : Özel Anabilim İlköğretim Kurumları İlkokul İspanyolca Dersi (1, 2, 3 ve 4. Sınıflar) Öğretim Programı

Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğünün 02/07/2013 tarihli ve 16915068/101.02/1600158 sayılı yazısı üzerine Kurulumuzda görüşülen **Özel Anabilim İlköğretim Kurumları İlkokul İspanyolca Dersi (1, 2, 3 ve 4. Sınıflar) Öğretim Programı**nın, 2013-2014 Öğretim Yılından itibaren 1'inci sınıflardan başlamak ve kademeli olarak uygulanmak üzere ekli örneğine göre kabulü kararlaştırıldı.

Nabi AVCI
Millî Eğitim Bakanı

Prof. Dr. Emin KARİP
Kurul Başkanı

Dr. Hüseyin ŞİRİN
Üye

Prof. Dr. Mehmet BAYYİĞİT
Üye

Doç. Dr. Hatice DURAN YILDIZ
Üye

Abdülkadir YILMAZ
Üye

Prof. Dr. Cengiz ALACACI
Üye

İbrahim BÜKEL
Üye

Dr. İbrahim DEMİRCİ
Üye

Doç. Dr. Güray KIRPIK
Üye

**T.C.**
**MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI**
**TALİM VE TERBİYE KURULU BAŞKANLIĞI**

Karar Sayısı : 68 Karar Tarihi : 24.07.2013

Konu : Görme Engelliler, İşitme Engelliler, Ortopedik Engelliler, Hafif Düzeyde Zihinsel Yetersizliği Olan Çocuklar İlkokulları ve Ortaokulları Haftalık Ders Çizelgeleri ile Özel Eğitim Uygulama Merkezi (Okulu-Ağır veya Orta Düzeyde Zihinsel Engelliler/Otistik Çocuklar) Haftalık Ders Çizelgelerinde Değişiklik Yapılması

Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğünün 09/07/2013 tarihli ve 39201250/121/1683277 sayılı yazısı üzerine Kurulumuzda görüşülen **Görme Engelliler, İşitme Engelliler, Ortopedik Engelliler, Hafif Düzeyde Zihinsel Yetersizliği Olan Çocuklar İlkokulları ve Ortaokulları Haftalık Ders Çizelgeleri**nde, 2013-2014 Öğretim Yılından itibaren 1, 2, 5 ve 6'ıncı sınıflardan başlamak ve kademeli olarak; **Özel Eğitim Uygulama Merkezi (Okulu- Ağır veya Orta Düzeyde Zihinsel Engelliler/ Otistik Çocuklar) Haftalık Ders Çizelgeleri**nde 2013-2014 Öğretim Yılından itibaren uygulanmak üzere ekli örneklerine göre değişiklik yapılması kararlaştırıldı.

Nabi AVCI
Millî Eğitim Bakanı

Prof. Dr. Emin KARİP
Kurul Başkanı

| | | |
|---|---|---|
| Dr. Hüseyin ŞİRİN<br>Üye | Prof. Dr. Mehmet BAYYİĞİT<br>Üye | Doç. Dr. Hatice DURAN YILDIZ<br>Üye |
| Abdülkadir YILMAZ<br>Üye | Prof. Dr. Cengiz ALACACI<br>Üye | İbrahim BÜKEL<br>Üye |
| Dr. İbrahim DEMİRCİ<br>Üye | Doç. Dr. Güray KIRPIK<br>Üye | |

## GÖRME ENGELLİLER İLKOKULLARI VE ORTAOKULLARI HAFTALIK DERS ÇİZELGESİ

| DERSLER | | | SINIFLAR | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | İLKOKUL | | | | ORTAOKUL | | | |
| | | | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 |
| ZORUNLU DERSLER | Türkçe | | 10 | 10 | 8 | 8 | 6 | 6 | 5 | 5 |
| | Matematik | | 5 | 5 | 5 | 5 | 5 | 5 | 5 | 5 |
| | Hayat Bilgisi | | 4 | 4 | 3 | | | | | |
| | Fen Bilimleri | | | | 3 | 3 | 4 | 4 | 4 | 4 |
| | Sosyal Bilgiler | | | | | 3 | 3 | 3 | 3 | |
| | T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük | | | | | | | | | 2 |
| | Yabancı Dil | | | 2 | 2 | 2 | 3 | 3 | 4 | 4 |
| | Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi | | | | | 2 | 2 | 2 | 2 | 2 |
| | Görsel Sanatlar/Modelaj | | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 |
| | Müzik | | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 |
| | Oyun, Fiziki Etkinlikler ve Bağımsız Hareket Becerileri | | 4 | 4 | 4 | 1 | | | | |
| | Toplumsal Uyum Becerileri | | 1 | 1 | 1 | 1 | | | | |
| | Beden Eğitimi, Spor ve Bağımsız Hareket Becerileri | | | | | | 2 | 2 | 2 | 2 |
| | Teknoloji ve Tasarım | | | | | | | | 2 | 2 |
| | Trafik Güvenliği | | | | | 1 | | | | |
| | Bilişim Teknolojileri ve Yazılım | | | | | | **2** | **2** | | |
| | Rehberlik ve Kariyer Planlama | | | | | | | | | 1 |
| | İnsan Hakları Yurttaşlık ve Demokrasi | | | | | 2 | | | | |
| **ZORUNLU DERS SAATİ TOPLAMI** | | | **26** | **28** | **28** | **30** | **29** | **29** | **29** | **29** |
| SEÇMELİ DERSLER | Din, Ahlak ve Değerler | Kur'an-ı Kerim **(4)** | | | | | 2 | 2 | 2 | 2 |
| | | Hz. Muhammed'in Hayatı **(4)** | | | | | 2 | 2 | 2 | 2 |
| | | Temel Dini Bilgiler **(2)** | | | | | 2 | 2 | 2 | 2 |
| | Dil ve Anlatım | Okuma Becerileri **(1)** | | | | | 2 | 2 | | |
| | | Yazarlık ve Yazma Becerileri **(4)** | | | | | 2 | 2 | 2 | 2 |
| | | Yaşayan Diller ve Lehçeler **(4)** | | | | | 2 | 2 | 2 | 2 |
| | | İletişim ve Sunum Becerileri **(1)** | | | | | | | 2 | 2 |
| | | Braille Türkçe **(4)** | | | | | 2 | 2 | 2 | 2 |
| | Yabancı Dil | Yabancı Dil (Bakanlar kurulu kararı ile kabul edilenler.) **(4)** | | | | | 2 | 2 | 2 | 2 |

| | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | Fen Bilimleri ve Matematik | Bilim Uygulamaları **(4)** | | | | | 2 | 2 | 2 | 2 |
| | | Matematik Uygulamaları **(4)** | | | | | 2 | 2 | 2 | 2 |
| | | Çevre ve Bilim **(1)** | | | | | | | 2 | 2 |
| | | Bilişim Teknolojileri ve Yazılım **(2)** | | | | | | | 2 | 2 |
| | | Braille Matematik **(4)** | | | | | 2 | 2 | 2 | 2 |
| | Sanat ve Spor | Görsel Sanatlar (Resim,Geleneksel Sanatlar, Plastik Sanatlar, vb.) **(4)** | | | | | 2/(4) | 2/(4) | 2/(4) | 2/(4) |
| | | Müzik **(4)** | | | | | 2/(4) | 2/(4) | 2/(4) | 2/(4) |
| | | Spor ve Fiziki Etkinlikler (Alanlara göre modüller oluşturulacaktır) **(4)** | | | | | 2/(4) | 2/(4) | 2/(4) | 2/(4) |
| | | Drama **(2)** | | | | | 2 | 2 | | |
| | | Zekâ Oyunları **(4)** | | | | | 2 | 2 | 2 | 2 |
| | Sosyal Bilimler | Halk Kültürü **(1)** | | | | | | 2 | 2 | |
| | | Medya Okur Yazarlığı **(1)** | | | | | | | 2 | 2 |
| | | Hukuk ve Adalet **(1)** | | | | | | 2 | 2 | |
| | | Düşünme Eğitimi **(2)** | | | | | | | 2 | 2 |
| **Seçilebilecek Ders Saati Sayısı** | | | | | | | **6** | **6** | **6** | **6** |
| **Serbest Etkinlikler** | | | **4** | **2** | **2** | **-** | **-** | **-** | **-** | **-** |
| **Toplam Ders** | | | **30** | **30** | **30** | **30** | **35** | **35** | **35** | **35** |

## ÇİZELGENİN UYGULANMASI İLE İLGİLİ AÇIKLAMALAR

1. Serbest etkinlikleri uygulama velinin isteği doğrultusunda okul yönetiminin kararına bağlı olup zorunlu değildir.
2. Seçmeli derslerin kaç kez alınabileceği dersin adının yanında parantez içinde belirtilmiştir.
3. Seçmeli derslerden birden fazla sınıf düzeyinde alınabilecek derslerin öğretim programları modüler bir yapıda oluşturulacaktır. Öğrenciler bu derslerden herhangi birini, 5-8. sınıf arasında herhangi bir sınıfta ya da sürekli olarak alabileceklerdir. Öğrenci, beşinci sınıftan itibaren programda seçmeli olarak yer alan bir dersi ilk kez sekizinci sınıfta alabileceği gibi, bu dersi beşinci sınıftan itibaren sürekli olarak seçebilir ya da herhangi bir sınıf düzeyinde başka bir alandan ders seçebilir.
4. Öğretim programlarının uygulanmasında haftanın belirli bir günü/günleri ortaokullarda altı (6) ders saatlik zaman dilimi “seçmeli ders saatleri” olarak belirlenir. Bu şekilde farklı sınıf düzeylerinde olup fakat seçtikleri ders açısından aynı seviyede olan öğrencilerden seçmeli ders grubu oluşturulması sağlanır. Örneğin bir öğrenci Kur’an-ı Kerim dersini ilk kez yedinci sınıfta alıyorsa ve henüz başlangıç seviyesinde ise bu dersi beşinci, altıncı ve sekizinci sınıfta okuyan ve başlangıç seviyesinde olan öğrencilerle birlikte alabilir. Böylece hem kaynakların daha rasyonel kullanılması hem de öğrenciler için tercih haklarının karşılanması imkânı sağlanır.
5. Sanat ve Spor, Görsel Sanatlar, Müzik, Spor ve Fiziki Etkinlikler dersleri öğrencilerin tercihlerine bağlı olarak iki (2) ya da dört (4) ders saati olarak seçilebilir.
6. Beşinci sınıfta Türkçe, Matematik, Fen Bilimleri, Sosyal Bilgiler, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersleri (20 ders saati) ile en az 4 ders saatlik seçmeli dersi tamamlamak kaydıyla, imkân ve şartları uygun olan okullarda isteğe bağlı olarak 18 ders saatine kadar yabancı dil dersi öğretimi yapılabilir. Bu uygulamayı yapan okullarda, öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeyleri dikkate alınarak Talim ve Terbiye Kurulunca kabul edilmiş ve uygulanmakta olan yabancı dil dersi öğretim programlarına dayalı olarak dersin zümre öğretmenler kurulunca hazırlanan öğretim programları uygulanabilir.
7. İsteyen okullarda on (10) ders saatine kadar okul ve çevrenin şartları ile öğrencilerin bireysel özellikleri ve ihtiyaçları dikkate alınarak; sanat etkinlikleri, sportif çalışmalar, sosyal ve kültürel etkinlikler ile özel eğitime yönelik her türlü eğitici faaliyetlerin gerçekleştirilmesi okul yönetiminin kararına bağlı olarak uygulanabilir.
8. Görme engelli öğrenciler için açılan ilkokul ve ortaokullar ile kaynaştırma yoluyla eğitimine devam eden öğrencilerin ihtiyaçları ve performanslarına göre “Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı” (BEP) hazırlanarak uygulanır.
9. Görsel sanatlar/Modelaj dersi öğrencilerin özellikleri ve ihtiyaçları dikkate alınarak uygulanır.
10. Oyun, Fiziki Etkinlikler ve Bağımsız Hareket Becerileri dersi, Beden Eğitimi, Spor ve Bağımsız Hareket Becerileri dersi ile Sanat Dersleri görme engelli öğrencilerin bireysel özellikleri ve bağımsız şekilde yaşamını sürdürmesine yönelik ihtiyaç duyduğu beceriler dikkate alınarak uygulanır.

## SERBEST ETKİNLİKLER İLE İLGİLİ AÇIKLAMALAR

Serbest etkinlikler, özel eğitim ihtiyacı olan çocukların görsel algılarını, el becerilerini, el-göz koordinasyonunu, sosyal yaşama uyum ve okuma yazma becerilerini geliştirme ile boş zamanlarını değerlendirme ile ilgili yapılandırılmış çalışmaları hedeflemektedir. Serbest etkinlikler notla değerlendirilmez.

Serbest etkinlikler BEP birimi tarafından örnek etkinlik listesinden seçilir. Ancak kurumun ve çevrenin şartları ve öğrencilerin ilgi, yetenek, performans ve ihtiyaçları göz önünde bulundurularak yeni etkinlikler belirlenir ve uygulanabilir.

Özel eğitim ihtiyacı olan çocuklar kendi başlarına amaçlı oyun oynama, grupla oyun oynama, etkinliğe katılma ve etkinlikteki görevini bağımsız olarak yerine getirmede güçlük yaşayabilmektedir. Bu nedenle serbest zaman etkinlikleri dersinde yalnız başına amaçlı oyun oynama, oyuncakları işlevsel kullanma, yaşıtlarıyla oynama, oyun kurallarını anlama ve kurallara uygun davranma becerilerinin öğretimine de yer verilmelidir.

Derslerde öğrencinin etkinlikleri yapma düzeyi gözlenmeli, sonrasında öğrencinin ilgi ve yeteneği doğrultusunda beceri ya da etkinliğin öğretimi yapılmalıdır. Ders saatinde öğrencinin ilgisini çeken etkinliklere yönelip istediği etkinliği yapması da sağlanmalıdır. Öğrenci derste serbest kaldığında kendi seçimini ifade edebilecek düzeye getirilmelidir.

Öğretim sırasında uygun yardım türü gerektikçe kullanılmalıdır. Çocuklar kuralları anladıkça, yardımlar azaltılarak bağımsız olarak etkinliği tamamlamaları sağlanmalıdır. Etkinlik sırasında çocuklar izlenerek gerekli durumlarda müdahale edilmelidir. Her yeni grup etkinliğinde aynı süreç izlenmelidir.

## ÖRNEK SERBEST ETKİNLİK LİSTESİ

1. Yapboz yapma.
2. Legolarla oynama.
3. Takıp çıkarmalı oyuncak yapma.
4. Çizim kopyalama.
5. Resim yapma.
6. Boyama çalışmaları yapma.
7. Yüz boyama çalışmasına katılma.
8. Oyun hamuruna şekil verme.
9. Kesme yapıştırma.
10. Seramik hamurundan süs eşyası yapma.
11. Boncuktan süs eşyası yapma.
12. Mozaik çalışmaları yapma.
13. Kolaj çalışmaları yapma.
14. Mum süsleme.
15. Heykel yapma.
16. Maske yapma.
17. Kukla yapma.
18. Fotoğraf çekme.
19. Artık materyal değerlendirme.
20. Kâğıt işleri yapma.
21. Sınıf süsleme.
22. Sınıf köşesi hazırlama.
23. Duvar boyamaları yapma.
24. Kutlama kartı hazırlama.
25. Resimleri anlatma.
26. Kukla oyunları izleme.
27. Kukla oyunları oynama.
28. Drama yapma.
29. Tiyatro oyununda rol oynama.
30. Çocuk yogası yapma.
31. Lobut devirme.
32. Dart oynama.
33. Satranç oynama.
34. Basketbol, voleybol, bocce vb. top oyunları oynama.

35. Masa tenisi oynama.
36. Denge oyunları oynama.
37. Bilgisayar parçalarını tanıma.
38. Bilgisayarda oyun oynama.
39. Bilgisayarda boyama yapma.
40. Bilgisayarda müzik dinleme.
41. Bilgisayarda eğitici film izleme.
42. Bulmaca çözme.
43. Şarkı söyleme.
44. Koro çalışması yapma.
45. Basit oyunlar oynama.
46. Sembolik oyun oynama.
47. İş birliğine dayalı oyun oynama.
48. Dans etme.
49. Şarkılı oyunlar oynama (ront vb.).
50. Halk oyunları oynama.
51. Müzik aletlerini tanıma.
52. Müzik aleti çalma.
53. Bando çalışmalarına katılma.
54. Hayvanları seslendirme.
55. Tekerleme söyleme.
56. Masal dinleme.
57. Öykü dinleme.
58. Televizyon izleme.
59. Radyo dinleme.
60. Belgesel izleme.
61. Fıkra anlatma.
62. Sesli/sessiz okuma.
63. Paylaşımlı kitap okuma.
64. Mektup yazma.
65. Günlük yazma.
66. Bitki yetiştirme.
67. Belirli gün ve haftalara yönelik kutlamalara katılma.
68. Çeşitli gezilere ve ziyaretlere katılma.

## HAFİF DÜZEYDE ZİHİNSEL YETERSİZLİĞİ OLAN ÇOCUKLAR İLKOKULLARI VE ORTAOKULLARI HAFTALIK DERS ÇİZELGESİ

| | DERSLER | | SINIFLAR | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | İLKOKUL | | | | ORTAOKUL | | | |
| | | | **1** | **2** | **3** | **4** | **5** | **6** | **7** | **8** |
| **ZORUNLU DERSLER** | Türkçe | | 10 | 10 | 8 | 8 | 6 | 6 | 5 | 5 |
| | Matematik | | 5 | 5 | 5 | 5 | 5 | 5 | 5 | 5 |
| | Hayat Bilgisi | | 4 | 4 | 3 | | | | | |
| | Fen Bilimleri | | | | 3 | 3 | 4 | 4 | 4 | 4 |
| | Sosyal Bilgiler | | | | | 3 | 3 | 3 | 3 | |
| | T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük | | | | | | | | | 2 |
| | Yabancı Dil | | | 2 | 2 | 2 | 3 | 3 | 4 | 4 |
| | Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi | | | | | 2 | 2 | 2 | 2 | 2 |
| | Görsel Sanatlar | | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 |
| | Müzik | | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 |
| | Oyun ve Fiziki Etkinlikler | | 4 | 4 | 4 | 1 | | | | |
| | Toplumsal Uyum Becerileri | | 1 | 1 | 1 | 1 | | | | |
| | Beden Eğitimi ve Spor | | | | | | 2 | 2 | 2 | 2 |
| | Teknoloji ve Tasarım | | | | | | | | 2 | 2 |
| | Trafik Güvenliği | | | | | 1 | | | | |
| | Bilişim Teknolojileri ve Yazılım | | | | | | 2 | 2 | | |
| | Rehberlik ve Kariyer Planlama | | | | | | | | | 1 |
| | İnsan Hakları, Yurttaşlık ve Demokrasi | | | | | 2 | | | | |
| **ZORUNLU DERS SAATİ TOPLAMI** | | | **26** | **28** | **28** | **30** | **29** | **29** | **29** | **29** |
| **SEÇMELİ DERSLER** | Din, Ahlak ve Değerler | Kur'an-ı Kerim **(4)** | | | | | 2 | 2 | 2 | 2 |
| | | Hz. Muhammed'in Hayatı **(4)** | | | | | 2 | 2 | 2 | 2 |
| | | Temel Dini Bilgiler **(2)** | | | | | 2 | 2 | 2 | 2 |
| | Dil ve Anlatım | Okuma Becerileri **(1)** | | ***2** | ***2** | ***2** | 2 | 2 | | |
| | | Yazarlık ve Yazma Becerileri **(4)** | | | | | 2 | 2 | 2 | 2 |
| | | Yaşayan Diller ve Lehçeler **(4)** | | | | | 2 | 2 | 2 | 2 |
| | | İletişim ve Sunum Becerileri **(1)** | | ***2** | ***2** | ***2** | | | 2 | 2 |
| | Yabancı Dil | Yabancı Dil (Bakanlar kurulu kararı ile kabul edilen diller) **(4)** | | | | | 2 | 2 | 2 | 2 |

| | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | Fen Bilimleri ve Matematik | Bilim Uygulamaları **(4)** | | | | | 2 | 2 | 2 | 2 |
| | | Matematik Uygulamaları **(4)** | | | | | 2 | 2 | 2 | 2 |
| | | Çevre ve Bilim **(1)** | | | | | | | 2 | 2 |
| | | Bilişim Teknolojileri ve Yazılım **(2)** | | | | | | | 2 | 2 |
| | Sanat ve Spor | Görsel Sanatlar ( Resim, Geleneksel Sanatlar, Plastik Sanatlar vb.) **(4)** | | ***2** | ***2** | ***2** | 2/(4) | 2/(4) | 2/(4) | 2/(4) |
| | | Müzik **(4)** | | ***2** | ***2** | ***2** | 2/(4) | 2/(4) | 2/(4) | 2/(4) |
| | | Spor ve Fiziki Etkinlikler (Alanlara göre modüller oluşturulacaktır) **(4)** | | ***2** | ***2** | ***2** | 2/(4) | 2/(4) | 2/(4) | 2/(4) |
| | | Drama **(2)** | | | | | 2 | 2 | | |
| | | Zekâ Oyunları **(4)** | | | | | 2 | 2 | 2 | 2 |
| | Sosyal Bilimler | Halk Kültürü **(1)** | | | | | | 2 | 2 | |
| | | Medya Okur Yazarlığı **(1)** | | | | | | | 2 | 2 |
| | | Hukuk ve Adalet **(1)** | | | | | | 2 | 2 | |
| | | Düşünme Eğitimi **(2)** | | | | | | | 2 | 2 |
| | Toplumsal Uyum Becerileri **(4)** | | | ***2** | ***2** | ***2** | 2 | 2 | 2 | 2 |
| **Seçilebilecek Ders Saati Sayısı** | | | | | | | **6** | **6** | **6** | **6** |
| **Serbest Etkinlikler** | | | **4** | **2** | **2** | **-** | **-** | **-** | **-** | **-** |
| **Toplam Ders** | | | **30** | **30** | **30** | **30** | **35** | **35** | **35** | **35** |
| *** :2., 3. ve 4. sınıflarda velinin/vasinin yazılı talebi doğrultusunda Yabancı Dil Dersinden muaf tutulacak öğrenciler için, seçmeli ders kısmında * ile işaretli derslerden biri seçilecektir.** | | | | | | | | | | |

## ÇİZELGENİN UYGULANMASI İLE İLGİLİ AÇIKLAMALAR

1. Serbest etkinlikleri uygulama velinin isteği doğrultusunda okul yönetiminin kararına bağlı olup zorunlu değildir.
2. Seçmeli derslerin kaç kez alınabileceği dersin adının yanında parantez içinde belirtilmiştir.
3. Seçmeli derslerden birden fazla sınıf düzeyinde alınabilecek derslerin öğretim programları modüler bir yapıda oluşturulacaktır. Öğrenciler bu derslerden herhangi birini, 5-8. sınıf arasında herhangi bir sınıfta ya da sürekli olarak alabileceklerdir. Öğrenci, beşinci sınıftan itibaren programda seçmeli olarak yer alan bir dersi ilk kez sekizinci sınıfta alabileceği gibi, bu dersi beşinci sınıftan itibaren sürekli olarak seçebilir ya da herhangi bir sınıf düzeyinde başka bir alandan ders seçebilir.
4. Öğretim programlarının uygulanmasında haftanın belirli bir günü/günleri ortaokullarda altı (6) ders saatlik zaman dilimi “seçmeli ders saatleri” olarak belirlenir. Bu şekilde farklı sınıf düzeylerinde olup fakat seçtikleri ders açısından aynı seviyede olan öğrencilerden seçmeli ders grubu oluşturulması sağlanır. Örneğin bir öğrenci Kur’an-ı Kerim dersini ilk kez yedinci sınıfta alıyorsa ve henüz başlangıç seviyesinde ise bu dersi beşinci, altıncı ve sekizinci sınıfta okuyan ve başlangıç seviyesinde olan öğrencilerle birlikte alabilir. Böylece hem kaynakların daha rasyonel kullanılması hem de öğrenciler için tercih haklarının karşılanması imkânı sağlanır.
5. Sanat ve Spor, Görsel Sanatlar, Müzik, Spor ve Fiziki Etkinlikler dersleri öğrencilerin tercihlerine bağlı olarak iki (2) ya da dört (4) ders saati olarak seçilebilir.
6. Beşinci sınıfta Türkçe, Matematik, Fen Bilimleri, Sosyal Bilgiler, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersleri (20 ders saati) ile en az 4 ders saatlik seçmeli dersi tamamlamak kaydıyla, imkân ve şartları uygun olan okullarda isteğe bağlı olarak 18 ders saatine kadar yabancı dil dersi öğretimi yapılabilir. Bu uygulamayı yapan okullarda, öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeyleri dikkate alınarak Talim ve Terbiye Kurulunca kabul edilmiş ve uygulanmakta olan yabancı dil dersi öğretim programlarına dayalı olarak dersin zümre öğretmenler kurulunca hazırlanan öğretim programları uygulanabilir.
7. İsteyen okullarda on (10) ders saatine kadar okul ve çevrenin şartları ile öğrencilerin bireysel özellikleri ve ihtiyaçları dikkate alınarak; sanat etkinlikleri, sportif çalışmalar, sosyal ve kültürel etkinlikler ile özel eğitime yönelik her türlü eğitici faaliyetlerin gerçekleştirilmesi okul yönetiminin kararına bağlı olarak uygulanabilir.
8. Hafif düzeyde zihinsel yetersizliği olan çocuklar için açılan ilkokul ve ortaokullar ile kaynaştırma yoluyla eğitimine devam eden öğrencilerin ihtiyaçları ve performanslarına göre “Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı” (BEP) hazırlanarak uygulanır.
9. Hafif düzeyde zihinsel yetersizliği olan öğrenciler ilkokul ve ortaokullarda, velinin/vasinin yazılı talebi doğrultusunda yabancı dil programlarındaki bazı bilgi ve becerilerin öğretiminden veya dersin tamamından muaf tutulabilirler. Bu öğrenciler yabancı dil dersinde muaf tutulduklarında çizelgede belirtilen seçmeli başka bir ders alarak seçmeli ders saatini tamamlarlar.

## SERBEST ETKİNLİKLER İLE İLGİLİ AÇIKLAMALAR

Serbest etkinlikler, özel eğitim ihtiyacı olan çocukların görsel algılarını, el becerilerini, el-göz koordinasyonunu, sosyal yaşama uyum ve okuma yazma becerilerini geliştirme ile boş zamanlarını değerlendirme ile ilgili yapılandırılmış çalışmaları hedeflemektedir. Serbest etkinlikler notla değerlendirilmez.

Serbest etkinlikler BEP birimi tarafından örnek etkinlik listesinden seçilir. Ancak kurumun ve çevrenin şartları ve öğrencilerin ilgi, yetenek, performans ve ihtiyaçları göz önünde bulundurularak yeni etkinlikler belirlenir ve uygulanabilir.

Özel eğitim ihtiyacı olan çocuklar kendi başlarına amaçlı oyun oynama, grupla oyun oynama, etkinliğe katılma ve etkinlikteki görevini bağımsız olarak yerine getirmede güçlük yaşayabilmektedir. Bu nedenle serbest zaman etkinlikleri dersinde yalnız başına amaçlı oyun oynama, oyuncakları işlevsel kullanma, yaşıtlarıyla oynama, oyun kurallarını anlama ve kurallara uygun davranma becerilerinin öğretimine de yer verilmelidir.

Derslerde öğrencinin etkinlikleri yapma düzeyi gözlenmeli, sonrasında öğrencinin ilgi ve yeteneği doğrultusunda beceri ya da etkinliğin öğretimi yapılmalıdır. Ders saatinde öğrencinin ilgisini çeken etkinliklere yönelip istediği etkinliği yapması da sağlanmalıdır. Öğrenci derste serbest kaldığında kendi seçimini ifade edebilecek düzeye getirilmelidir.

Öğretim sırasında uygun yardım türü gerektikçe kullanılmalıdır. Çocuklar kuralları anladıkça, yardımlar azaltılarak bağımsız olarak etkinliği tamamlamaları sağlanmalıdır. Etkinlik sırasında çocuklar izlenerek gerekli durumlarda müdahale edilmelidir. Her yeni grup etkinliğinde aynı süreç izlenmelidir.

## ÖRNEK SERBEST ETKİNLİK LİSTESİ

1. Yapboz yapma.
2. Legolarla oynama.
3. Takıp çıkarmalı oyuncak yapma.
4. Çizim kopyalama.
5. Resim yapma.
6. Boyama çalışmaları yapma.
7. Yüz boyama çalışmasına katılma.
8. Oyun hamuruna şekil verme.
9. Kesme yapıştırma.
10. Seramik hamurundan süs eşyası yapma.
11. Boncuktan süs eşyası yapma.
12. Mozaik çalışmaları yapma.
13. Kolaj çalışmaları yapma.
14. Mum süsleme.
15. Heykel yapma.
16. Maske yapma.
17. Güneş saati yapma
18. Su çarkı yapma
19. Kukla yapma.
20. Fotoğraf çekme.
21. Artık materyal değerlendirme.
22. Kâğıt işleri yapma.
23. Sınıf süsleme.
24. Sınıf köşesi hazırlama.
25. Duvar boyamaları yapma.
26. Kutlama kartı hazırlama.
27. Resimleri anlatma.
28. Kukla oyunları izleme.
29. Kukla oyunları oynama.
30. Drama yapma.
31. Tiyatro oyununda rol oynama.
32. Çocuk yogası yapma.
33. Lobut devirme.
34. Dart oynama.
35. Satranç oynama.

36. Basketbol, voleybol, bocce vb. top oyunları oynama.
37. Masa tenisi oynama.
38. Denge oyunları oynama.
39. Bilgisayar parçalarını tanıma.
40. Bilgisayarda oyun oynama.
41. Bilgisayarda boyama yapma.
42. Bilgisayarda müzik dinleme.
43. Bilgisayarda eğitici film izleme.
44. Bulmaca çözme.
45. Şarkı söyleme.
46. Koro çalışması yapma.
47. Basit oyunlar oynama.
48. Sembolik oyun oynama.
49. İş birliğine dayalı oyun oynama.
50. Dans etme.
51. Şarkılı oyunlar oynama (ront vb.).
52. Halk oyunları oynama.
53. Müzik aletlerini tanıma.
54. Müzik aleti çalma.
55. Bando çalışmalarına katılma.
56. Hayvanları seslendirme.
57. Tekerleme söyleme.
58. Masal dinleme.
59. Öykü dinleme.
60. Televizyon izleme.
61. Radyo dinleme.
62. Belgesel izleme.
63. Fıkra anlatma.
64. Sesli/sessiz okuma.
65. Paylaşımlı kitap okuma.
66. Mektup yazma.
67. Günlük yazma.
68. Bitki yetiştirme.
69. Belirli gün ve haftalara yönelik kutlamalara katılma.
70. Çeşitli gezilere ve ziyaretlere katılma.

## İŞİTME ENGELLİLER İLKOKULLARI VE ORTAOKULLARI HAFTALIK DERS ÇİZELGESİ

| | **DERSLER** | | **SINIFLAR** | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | **İLKOKUL** | | | | **ORTAOKUL** | | | |
| | | | **1** | **2** | **3** | **4** | **5** | **6** | **7** | **8** |
| **ZORUNLU DERSLER** | Türkçe | | 10 | 10 | 8 | 8 | 6 | 6 | 5 | 5 |
| | Matematik | | 5 | 5 | 5 | 5 | 5 | 5 | 5 | 5 |
| | Hayat Bilgisi | | 4 | 4 | 3 | | | | | |
| | Fen Bilimleri | | | | 3 | 3 | 4 | 4 | 4 | 4 |
| | Sosyal Bilgiler | | | | | 3 | 3 | 3 | 3 | |
| | T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük | | | | | | | | | 2 |
| | Yabancı Dil | | | 2 | 2 | 2 | 3 | 3 | 4 | 4 |
| | Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi | | | | | 2 | 2 | 2 | 2 | 2 |
| | Görsel Sanatlar | | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 |
| | Müzik | | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 |
| | Oyun ve Fiziki Etkinlikler | | 4 | 4 | 4 | 1 | | | | |
| | Toplumsal Uyum Becerileri | | 1 | 1 | 1 | 1 | | | | |
| | Beden Eğitimi ve Spor | | | | | | 2 | 2 | 2 | 2 |
| | Teknoloji ve Tasarım | | | | | | | | 2 | 2 |
| | Trafik Güvenliği | | | | | 1 | | | | |
| | Bilişim Teknolojileri ve Yazılım | | | | | | 2 | 2 | | |
| | Rehberlik ve Kariyer Planlama | | | | | | | | | 1 |
| | İnsan Hakları, Yurttaşlık ve Demokrasi | | | | | 2 | | | | |
| **ZORUNLU DERS SAATİ TOPLAMI** | | | **26** | **28** | **28** | **30** | **29** | **29** | **29** | **29** |
| **SEÇMELİ DERSLER** | Din, Ahlak ve Değerler | Kur'an-ı Kerim **(4)** | | | | | 2 | 2 | 2 | 2 |
| | | Hz. Muhammed'in Hayatı **(4)** | | | | | 2 | 2 | 2 | 2 |
| | | Temel Dini Bilgiler **(2)** | | | | | 2 | 2 | 2 | 2 |
| | Dil ve Anlatım | Okuma Becerileri **(1)** | | ***2** | ***2** | ***2** | 2 | 2 | | |
| | | Yazarlık ve Yazma Becerileri **(4)** | | | | | 2 | 2 | 2 | 2 |
| | | Yaşayan Diller ve Lehçeler **(4)** | | | | | 2 | 2 | 2 | 2 |
| | | İletişim ve Sunum Becerileri **(1)** | | ***2** | ***2** | ***2** | | | 2 | 2 |

| | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | Yabancı Dil | Yabancı Dil (Bakanlar Kurulu Kararı İle Kabul Edilen Diller)**(4)** | | | | | 2 | 2 | 2 | 2 |
| | Fen Bilimleri ve Matematik | Bilim Uygulamaları **(4)** | | | | | 2 | 2 | 2 | 2 |
| | | Matematik Uygulamaları **(4)** | | | | | 2 | 2 | 2 | 2 |
| | | Çevre ve Bilim **(1)** | | | | | | | 2 | 2 |
| | | Bilişim Teknolojileri ve Yazılım **(2)** | | | | | | | 2 | 2 |
| | Sanat ve Spor | Görsel Sanatlar ( Resim, Geleneksel Sanatlar, Plastik Sanatlar vb.) **(4)** | | ***2** | ***2** | ***2** | 2/(4) | 2/(4) | 2/(4) | 2/(4) |
| | | Müzik **(4)** | | ***2** | ***2** | ***2** | 2/(4) | 2/(4) | 2/(4) | 2/(4) |
| | | Spor ve Fiziki Etkinlikler (Alanlara Göre Modüller Oluşturulacaktır) **(4)** | | ***2** | ***2** | ***2** | 2/(4) | 2/(4) | 2/(4) | 2/(4) |
| | | Drama **(2)** | | | | | 2 | 2 | | |
| | | Zekâ Oyunları **(4)** | | | | | 2 | 2 | 2 | 2 |
| | Sosyal Bilimler | Halk Kültürü **(1)** | | | | | | 2 | 2 | |
| | | Medya Okur Yazarlığı **(1)** | | | | | | | 2 | 2 |
| | | Hukuk ve Adalet **(1)** | | | | | | 2 | 2 | |
| | | Düşünme Eğitimi **(2)** | | | | | | | 2 | 2 |
| **Seçilebilecek Ders Saati Sayısı** | | | | | | | **6** | **6** | **6** | **6** |
| **Serbest Etkinlikler** | | | **4** | **2** | **2** | **-** | **-** | **-** | **-** | **-** |
| **Toplam Ders** | | | **30** | **30** | **30** | **30** | **35** | **35** | **35** | **35** |
| *** :2., 3. ve 4. sınıflarda velinin/vasinin yazılı talebi doğrultusunda Yabancı Dil Dersinden muaf tutulacak öğrenciler için, seçmeli ders kısmında * ile işaretli derslerden biri seçilecektir.** | | | | | | | | | | |

## ÇİZELGENİN UYGULANMASI İLE İLGİLİ AÇIKLAMALAR

1. Serbest etkinlikleri uygulama velinin isteği doğrultusunda okul yönetiminin kararına bağlı olup zorunlu değildir.
2. Seçmeli derslerin kaç kez alınabileceği dersin adının yanında parantez içinde belirtilmiştir.
3. Seçmeli derslerden birden fazla sınıf düzeyinde alınabilecek derslerin öğretim programları modüler bir yapıda oluşturulacaktır. Öğrenciler bu derslerden herhangi birini, 5-8. sınıf arasında herhangi bir sınıfta ya da sürekli olarak alabileceklerdir. Öğrenci, beşinci sınıftan itibaren programda seçmeli olarak yer alan bir dersi ilk kez sekizinci sınıfta alabileceği gibi, bu dersi beşinci sınıftan itibaren sürekli olarak seçebilir ya da herhangi bir sınıf düzeyinde başka bir alandan ders seçebilir.
4. Öğretim programlarının uygulanmasında haftanın belirli bir günü/günleri ortaokullarda altı (6) ders saatlik zaman dilimi “seçmeli ders saatleri” olarak belirlenir. Bu şekilde farklı sınıf düzeylerinde olup fakat seçtikleri ders açısından aynı seviyede olan öğrencilerden seçmeli ders grubu oluşturulması sağlanır. Örneğin bir öğrenci Kur’an-ı Kerim dersini ilk kez yedinci sınıfta alıyorsa ve henüz başlangıç seviyesinde ise bu dersi beşinci, altıncı ve sekizinci sınıfta okuyan ve başlangıç seviyesinde olan öğrencilerle birlikte alabilir. Böylece hem kaynakların daha rasyonel kullanılması hem de öğrenciler için tercih haklarının karşılanması imkânı sağlanır.
5. Sanat ve Spor, Görsel Sanatlar, Müzik, Spor ve Fiziki Etkinlikler dersleri öğrencilerin tercihlerine bağlı olarak iki (2) ya da dört (4) ders saati olarak seçilebilir.
6. Beşinci sınıfta Türkçe, Matematik, Fen Bilimleri, Sosyal Bilgiler, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersleri (20 ders saati) ile en az 4 ders saatlik seçmeli dersi tamamlamak kaydıyla, imkân ve şartları uygun olan okullarda isteğe bağlı olarak 18 ders saatine kadar yabancı dil dersi öğretimi yapılabilir. Bu uygulamayı yapan okullarda, öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeyleri dikkate alınarak Talim ve Terbiye Kurulunca kabul edilmiş ve uygulanmakta olan yabancı dil dersi öğretim programlarına dayalı olarak dersin zümre öğretmenler kurulunca hazırlanan öğretim programları uygulanabilir.
7. İsteyen okullarda on (10) ders saatine kadar okul ve çevrenin şartları ile öğrencilerin bireysel özellikleri ve ihtiyaçları dikkate alınarak; sanat etkinlikleri, sportif çalışmalar, sosyal ve kültürel etkinlikler ile özel eğitime yönelik her türlü eğitici faaliyetlerin gerçekleştirilmesi okul yönetiminin kararına bağlı olarak uygulanabilir.
8. İşitme engelli çocuklar için açılan ilkokul ve ortaokullar ile kaynaştırma yoluyla eğitimine devam eden öğrencilerin ihtiyaçları ve performanslarına göre “Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı” (BEP) hazırlanarak uygulanır.
9. İşitme yetersizliği olan öğrenciler ilkokul ve ortaokullarda, velinin/vasinin yazılı talebi doğrultusunda yabancı dil programlarındaki bazı bilgi ve becerilerin öğretiminden veya dersin tamamından muaf tutulabilir. Bu öğrenciler yabancı dil dersinde muaf tutulduklarında çizelgede belirtilen seçmeli başka bir ders alarak seçmeli ders saatini tamamlarlar.

## SERBEST ETKİNLİKLER İLE İLGİLİ AÇIKLAMALAR

Serbest etkinlikler, özel eğitim ihtiyacı olan çocukların görsel algılarını, el becerilerini, el-göz koordinasyonunu, sosyal yaşama uyum ve okuma yazma becerilerini geliştirme ile boş zamanlarını değerlendirme ile ilgili yapılandırılmış çalışmaları hedeflemektedir. Serbest etkinlikler notla değerlendirilmez.

Serbest etkinlikler BEP birimi tarafından örnek etkinlik listesinden seçilir. Ancak kurumun ve çevrenin şartları ve öğrencilerin ilgi, yetenek, performans ve ihtiyaçları göz önünde bulundurularak yeni etkinlikler belirlenir ve uygulanabilir.

Özel eğitim ihtiyacı olan çocuklar kendi başlarına amaçlı oyun oynama, grupla oyun oynama, etkinliğe katılma ve etkinlikteki görevini bağımsız olarak yerine getirmede güçlük yaşayabilmektedir. Bu nedenle serbest zaman etkinlikleri dersinde yalnız başına amaçlı oyun oynama, oyuncakları işlevsel kullanma, yaşıtlarıyla oynama, oyun kurallarını anlama ve kurallara uygun davranma becerilerinin öğretimine de yer verilmelidir.

Derslerde öğrencinin etkinlikleri yapma düzeyi gözlenmeli, sonrasında öğrencinin ilgi ve yeteneği doğrultusunda beceri ya da etkinliğin öğretimi yapılmalıdır. Ders saatinde öğrencinin ilgisini çeken etkinliklere yönelip istediği etkinliği yapması da sağlanmalıdır. Öğrenci derste serbest kaldığında kendi seçimini ifade edebilecek düzeye getirilmelidir.

Öğretim sırasında uygun yardım türü gerektikçe kullanılmalıdır. Çocuklar kuralları anladıkça, yardımlar azaltılarak bağımsız olarak etkinliği tamamlamaları sağlanmalıdır. Etkinlik sırasında çocuklar izlenerek gerekli durumlarda müdahale edilmelidir. Her yeni grup etkinliğinde aynı süreç izlenmelidir.

## ÖRNEK SERBEST ETKİNLİK LİSTESİ

1. Yapboz yapma.
2. Legolarla oynama.
3. Takıp çıkarmalı oyuncak yapma.
4. Çizim kopyalama.
5. Resim yapma.
6. Boyama çalışmaları yapma.
7. Yüz boyama çalışmasına katılma.
8. Oyun hamuruna şekil verme.
9. Kesme yapıştırma.
10. Seramik hamurundan süs eşyası yapma.
11. Boncuktan süs eşyası yapma.
12. Mozaik çalışmaları yapma.
13. Kolaj çalışmaları yapma.
14. Mum süsleme.
15. Heykel yapma.
16. Maske yapma.
17. Güneş saati yapma
18. Su çarkı yapma
19. Kukla yapma.
20. Fotoğraf çekme.
21. Artık materyal değerlendirme.
22. Kâğıt işleri yapma.
23. Sınıf süsleme.
24. Sınıf köşesi hazırlama.
25. Duvar boyamaları yapma.
26. Kutlama kartı hazırlama.
27. Resimleri anlatma.
28. Kukla oyunları izleme.
29. Kukla oyunları oynama.
30. Drama yapma.
31. Tiyatro oyununda rol oynama.
32. Çocuk yogası yapma.
33. Lobut devirme.
34. Dart oynama.
35. Satranç oynama.

36. Basketbol, voleybol, bocce vb. top oyunları oynama.
37. Masa tenisi oynama.
38. Denge oyunları oynama.
39. Bilgisayar parçalarını tanıma.
40. Bilgisayarda oyun oynama.
41. Bilgisayarda boyama yapma.
42. Bilgisayarda müzik dinleme.
43. Bilgisayarda eğitici film izleme.
44. Bulmaca çözme.
45. Şarkı söyleme.
46. Koro çalışması yapma.
47. Basit oyunlar oynama.
48. Sembolik oyun oynama.
49. İş birliğine dayalı oyun oynama.
50. Dans etme.
51. Şarkılı oyunlar oynama (ront vb.).
52. Halk oyunları oynama.
53. Müzik aletlerini tanıma.
54. Müzik aleti çalma.
55. Bando çalışmalarına katılma.
56. Hayvanları seslendirme.
57. Tekerleme söyleme.
58. Masal dinleme.
59. Öykü dinleme.
60. Televizyon izleme.
61. Radyo dinleme.
62. Belgesel izleme.
63. Fıkra anlatma.
64. Sesli/sessiz okuma.
65. Paylaşımlı kitap okuma.
66. Mektup yazma.
67. Günlük yazma.
68. Bitki yetiştirme.
69. Belirli gün ve haftalara yönelik kutlamalara katılma.
70. Çeşitli gezilere ve ziyaretlere katılma.

## ORTOPEDİK ENGELLİLER İLKOKULLARI VE ORTAOKULLARI HAFTALIK DERS ÇİZELGESİ

| | DERSLER | | SINIFLAR | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | İLKOKUL | | | | ORTAOKUL | | | |
| | | | **1** | **2** | **3** | **4** | **5** | **6** | **7** | **8** |
| **ZORUNLU DERSLER** | Türkçe | | 10 | 10 | 8 | 8 | 6 | 6 | 5 | 5 |
| | Matematik | | 5 | 5 | 5 | 5 | 5 | 5 | 5 | 5 |
| | Hayat Bilgisi | | 4 | 4 | 3 | | | | | |
| | Fen Bilimleri | | | | 3 | 3 | 4 | 4 | 4 | 4 |
| | Sosyal Bilgiler | | | | | 3 | 3 | 3 | 3 | |
| | T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük | | | | | | | | | 2 |
| | Yabancı Dil | | | 2 | 2 | 2 | 3 | 3 | 4 | 4 |
| | Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi | | | | | 2 | 2 | 2 | 2 | 2 |
| | Görsel Sanatlar | | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 |
| | Müzik | | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 |
| | Oyun ve Fiziki Etkinlikler | | 4 | 4 | 4 | 1 | | | | |
| | Toplumsal Uyum Becerileri | | 1 | 1 | 1 | 1 | | | | |
| | Beden Eğitimi ve Spor | | | | | | 2 | 2 | 2 | 2 |
| | Teknoloji ve Tasarım | | | | | | | | 2 | 2 |
| | Trafik Güvenliği | | | | | 1 | | | | |
| | Bilişim Teknolojileri ve Yazılım | | | | | | 2 | 2 | | |
| | Rehberlik ve Kariyer Planlama | | | | | | | | | 1 |
| | İnsan Hakları, Yurttaşlık ve Demokrasi | | | | | 2 | | | | |
| **ZORUNLU DERS SAATİ TOPLAMI** | | | **26** | **28** | **28** | **30** | **29** | **29** | **29** | **29** |
| **SEÇMELİ DERSLER** | Din, Ahlak ve Değerler | Kur'an-ı Kerim **(4)** | | | | | 2 | 2 | 2 | 2 |
| | | Hz. Muhammed'in Hayatı **(4)** | | | | | 2 | 2 | 2 | 2 |
| | | Temel Dini Bilgiler **(2)** | | | | | 2 | 2 | 2 | 2 |
| | Dil ve Anlatım | Okuma Becerileri **(1)** | | | | | 2 | 2 | | |
| | | Yazarlık ve Yazma Becerileri **(4)** | | | | | 2 | 2 | 2 | 2 |
| | | Yaşayan Diller ve Lehçeler **(4)** | | | | | 2 | 2 | 2 | 2 |
| | | İletişim ve Sunum Becerileri **(1)** | | | | | | | 2 | 2 |
| | Yabancı Dil | Yabancı Dil (Bakanlar kurulu kararı ile kabul edilen diller) **(4)** | | | | | 2 | 2 | 2 | 2 |

| | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | Fen Bilimleri ve Matematik | Bilim Uygulamaları **(4)** | | | | | 2 | 2 | 2 | 2 |
| | | Matematik Uygulamaları **(4)** | | | | | 2 | 2 | 2 | 2 |
| | | Çevre ve Bilim **(1)** | | | | | | | 2 | 2 |
| | | Bilişim Teknolojileri ve Yazılım **(2)** | | | | | | | 2 | 2 |
| | Sanat ve Spor | Görsel Sanatlar ( Resim, Geleneksel Sanatlar, Plastik Sanatlar vb.) **(4)** | | | | | 2/(4) | 2/(4) | 2/(4) | 2/(4) |
| | | Müzik **(4)** | | | | | 2/(4) | 2/(4) | 2/(4) | 2/(4) |
| | | Spor ve Fiziki Etkinlikler (Alanlara Göre Modüller Oluşturulacaktır) **(4)** | | | | | 2/(4) | 2/(4) | 2/(4) | 2/(4) |
| | | Drama **(2)** | | | | | 2 | 2 | | |
| | | Zekâ Oyunları **(4)** | | | | | 2 | 2 | 2 | 2 |
| | Sosyal Bilimler | Halk Kültürü **(1)** | | | | | | 2 | 2 | |
| | | Medya Okur Yazarlığı **(1)** | | | | | | | 2 | 2 |
| | | Hukuk ve Adalet **(1)** | | | | | | 2 | 2 | |
| | | Düşünme Eğitimi **(2)** | | | | | | | 2 | 2 |
| **Seçilebilecek Ders Saati Sayısı** | | | | | | | **6** | **6** | **6** | **6** |
| **Serbest Etkinlikler** | | | **4** | **2** | **2** | **-** | **-** | **-** | **-** | **-** |
| **Toplam Ders** | | | **30** | **30** | **30** | **30** | **35** | **35** | **35** | **35** |

## ÇİZELGENİN UYGULANMASI İLE İLGİLİ AÇIKLAMALAR

1. Serbest etkinlikleri uygulama velinin isteği doğrultusunda okul yönetiminin kararına bağlı olup zorunlu değildir.
2. Seçmeli derslerin kaç kez alınabileceği dersin adının yanında parantez içinde belirtilmiştir.
3. Seçmeli derslerden birden fazla sınıf düzeyinde alınabilecek derslerin öğretim programları modüler bir yapıda oluşturulacaktır. Öğrenciler bu derslerden herhangi birini, 5-8. sınıf arasında herhangi bir sınıfta ya da sürekli olarak alabileceklerdir. Öğrenci, beşinci sınıftan itibaren programda seçmeli olarak yer alan bir dersi ilk kez sekizinci sınıfta alabileceği gibi, bu dersi beşinci sınıftan itibaren sürekli olarak seçebilir ya da herhangi bir sınıf düzeyinde başka bir alandan ders seçebilir.
4. Öğretim programlarının uygulanmasında haftanın belirli bir günü/günleri ortaokullarda altı (6) ders saatlik zaman dilimi “seçmeli ders saatleri” olarak belirlenir. Bu şekilde farklı sınıf düzeylerinde olup fakat seçtikleri ders açısından aynı seviyede olan öğrencilerden seçmeli ders grubu oluşturulması sağlanır. Örneğin bir öğrenci Kur’an-ı Kerim dersini ilk kez yedinci sınıfta alıyorsa ve henüz başlangıç seviyesinde ise bu dersi beşinci, altıncı ve sekizinci sınıfta okuyan ve başlangıç seviyesinde olan öğrencilerle birlikte alabilir. Böylece hem kaynakların daha rasyonel kullanılması hem de öğrenciler için tercih haklarının karşılanması imkânı sağlanır.
5. Sanat ve Spor, Görsel Sanatlar, Müzik, Spor ve Fiziki Etkinlikler dersleri öğrencilerin tercihlerine bağlı olarak iki (2) ya da dört (4) ders saati olarak seçilebilir.
6. Beşinci sınıfta Türkçe, Matematik, Fen Bilimleri, Sosyal Bilgiler, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersleri (20 ders saati) ile en az 4 ders saatlik seçmeli dersi tamamlamak kaydıyla, imkân ve şartları uygun olan okullarda isteğe bağlı olarak 18 ders saatine kadar yabancı dil dersi öğretimi yapılabilir. Bu uygulamayı yapan okullarda, öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeyleri dikkate alınarak Talim ve Terbiye Kurulunca kabul edilmiş ve uygulanmakta olan yabancı dil dersi öğretim programlarına dayalı olarak dersin zümre öğretmenler kurulunca hazırlanan öğretim programları uygulanabilir.
7. İsteyen okullarda on (10) ders saatine kadar okul ve çevrenin şartları ile öğrencilerin bireysel özellikleri ve ihtiyaçları dikkate alınarak; sanat etkinlikleri, sportif çalışmalar, sosyal ve kültürel etkinlikler ile özel eğitime yönelik her türlü eğitici faaliyetlerin gerçekleştirilmesi okul yönetiminin kararına bağlı olarak uygulanabilir.
8. Ortopedik engelli çocuklar (Serabral Palsili çocuklar vb.) için açılan ilkokul ve ortaokullar ile kaynaştırma yoluyla eğitimine devam eden öğrencilerin ihtiyaçları ve performanslarına göre “Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı” (BEP) hazırlanarak uygulanır.

## SERBEST ETKİNLİKLER İLE İLGİLİ AÇIKLAMALAR

Serbest etkinlikler, özel eğitim ihtiyacı olan çocukların görsel algılarını, el becerilerini, el-göz koordinasyonunu, sosyal yaşama uyum ve okuma yazma becerilerini geliştirme ile boş zamanlarını değerlendirme ile ilgili yapılandırılmış çalışmaları hedeflemektedir. Serbest etkinlikler notla değerlendirilmez.

Serbest etkinlikler BEP birimi tarafından örnek etkinlik listesinden seçilir. Ancak kurumun ve çevrenin şartları ve öğrencilerin ilgi, yetenek, performans ve ihtiyaçları göz önünde bulundurularak yeni etkinlikler belirlenir ve uygulanabilir.

Özel eğitim ihtiyacı olan çocuklar kendi başlarına amaçlı oyun oynama, grupla oyun oynama, etkinliğe katılma ve etkinlikteki görevini bağımsız olarak yerine getirmede güçlük yaşayabilmektedir. Bu nedenle serbest zaman etkinlikleri dersinde yalnız başına amaçlı oyun oynama, oyuncakları işlevsel kullanma, yaşıtlarıyla oynama, oyun kurallarını anlama ve kurallara uygun davranma becerilerinin öğretimine de yer verilmelidir.

Derslerde öğrencinin etkinlikleri yapma düzeyi gözlenmeli, sonrasında öğrencinin ilgi ve yeteneği doğrultusunda beceri ya da etkinliğin öğretimi yapılmalıdır. Ders saatinde öğrencinin ilgisini çeken etkinliklere yönelip istediği etkinliği yapması da sağlanmalıdır. Öğrenci derste serbest kaldığında kendi seçimini ifade edebilecek düzeye getirilmelidir.

Öğretim sırasında uygun yardım türü gerektikçe kullanılmalıdır. Çocuklar kuralları anladıkça, yardımlar azaltılarak bağımsız olarak etkinliği tamamlamaları sağlanmalıdır. Etkinlik sırasında çocuklar izlenerek gerekli durumlarda müdahale edilmelidir. Her yeni grup etkinliğinde aynı süreç izlenmelidir.

## ÖRNEK SERBEST ETKİNLİK LİSTESİ

1. Yapboz yapma.
2. Legolarla oynama.
3. Takıp çıkarmalı oyuncak yapma.
4. Çizim kopyalama.
5. Resim yapma.
6. Boyama çalışmaları yapma.
7. Yüz boyama çalışmasına katılma.
8. Oyun hamuruna şekil verme.
9. Kesme yapıştırma.
10. Seramik hamurundan süs eşyası yapma.
11. Boncuktan süs eşyası yapma.
12. Mozaik çalışmaları yapma.
13. Kolaj çalışmaları yapma.
14. Mum süsleme.
15. Heykel yapma.
16. Maske yapma.
17. Güneş saati yapma
18. Su çarkı yapma
19. Kukla yapma.
20. Fotoğraf çekme.
21. Artık materyal değerlendirme.
22. Kâğıt işleri yapma.
23. Sınıf süsleme.
24. Sınıf köşesi hazırlama.
25. Duvar boyamaları yapma.
26. Kutlama kartı hazırlama.
27. Resimleri anlatma.
28. Kukla oyunları izleme.
29. Kukla oyunları oynama.
30. Drama yapma.
31. Tiyatro oyununda rol oynama.
32. Çocuk yogası yapma.
33. Lobut devirme.
34. Dart oynama.
35. Satranç oynama.

36. Basketbol, voleybol, bocce vb. top oyunları oynama.
37. Masa tenisi oynama.
38. Denge oyunları oynama.
39. Bilgisayar parçalarını tanıma.
40. Bilgisayarda oyun oynama.
41. Bilgisayarda boyama yapma.
42. Bilgisayarda müzik dinleme.
43. Bilgisayarda eğitici film izleme.
44. Bulmaca çözme.
45. Şarkı söyleme.
46. Koro çalışması yapma.
47. Basit oyunlar oynama.
48. Sembolik oyun oynama.
49. İş birliğine dayalı oyun oynama.
50. Dans etme.
51. Şarkılı oyunlar oynama (ront vb.).
52. Halk oyunları oynama.
53. Müzik aletlerini tanıma.
54. Müzik aleti çalma.
55. Bando çalışmalarına katılma.
56. Hayvanları seslendirme.
57. Tekerleme söyleme.
58. Masal dinleme.
59. Öykü dinleme.
60. Televizyon izleme.
61. Radyo dinleme.
62. Belgesel izleme.
63. Fıkra anlatma.
64. Sesli/sessiz okuma.
65. Paylaşımlı kitap okuma.
66. Mektup yazma.
67. Günlük yazma.
68. Bitki yetiştirme.
69. Belirli gün ve haftalara yönelik kutlamalara katılma.
70. Çeşitli gezilere ve ziyaretlere katılma.

**ÖZEL EĞİTİM UYGULAMA MERKEZİ (OKUL) HAFTALIK DERS ÇİZELGESİ**
**(AĞIR VEYA ORTA DÜZEYDE ZİHİNSEL ENGELLİLER/ OTİSTİK ÇOCUKLAR)**

| DERSLER | | | SINIFLAR | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | İlkokul | | | Ortaokul | | | | |
| | | | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 |
| ZORUNLU DERSLER | Toplumsal Uyum Becerileri | | 3 | 3 | 3 | 3 | 3 | 3 | 3 | 3 |
| | Hayat Bilgisi | | 3 | 3 | 3 | 3 | 2 | 2 | 2 | 2 |
| | Dil ve Konuşma Gelişimi | | 3 | 2 | 2 | 2 | 2 | 2 | 2 | 2 |
| | Okuma Yazma | | | 2 | 2 | 3 | 3 | 3 | 4 | 4 |
| | Matematik | | 3 | 3 | 3 | 3 | 3 | 3 | 3 | 3 |
| | Beden Eğitimi | | 3 | 3 | 3 | 3 | 2 | 2 | 2 | 2 |
| | Görsel Sanatlar | | 3 | 3 | 3 | 3 | 2 | 2 | 2 | 2 |
| | Müzik | | 2 | 2 | 2 | 2 | 2 | 2 | 2 | 2 |
| | Beslenme Eğitimi | | 5 | 5 | 5 | 5 | 5 | 5 | 5 | 5 |
| | Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi | | | | | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 |
| | Trafik ve İlk Yardım Eğitimi | | | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | | |
| | Rehberlik/Sosyal Etkinlikler | | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 |
| **ZORUNLU DERS SAATİ TOPLAMI** | | | **26** | **28** | **28** | **30** | **27** | **27** | **27** | **27** |
| SEÇMELİ DERSLER | Sanat ve Spor | Görsel Sanatlar ( Resim, Geleneksel Sanatlar, Plastik Sanatlar vb.) | | | | | 1-3 | 1-3 | 1-3 | 1-3 |
| | | Müzik | | | | | 1-3 | 1-3 | 1-3 | 1-3 |
| | | Spor ve Fiziki Etkinlikler | | | | | 1-3 | 1-3 | 1-3 | 1-3 |
| | | Drama | | | | | 1-3 | 1-3 | 1-3 | 1-3 |
| | | Sahne Sanatları | | | | | 1-3 | 1-3 | 1-3 | 1-3 |
| | | Halk Oyunları | | | | | 1-3 | 1-3 | 1-3 | 1-3 |
| | | Fotoğrafçılık | | | | | 1-3 | 1-3 | 1-3 | 1-3 |
| | El Sanatları | El Dokumaları | | | | | 1-3 | 1-3 | 1-3 | 1-3 |
| | | El Örgü Teknikleri | | | | | 1-3 | 1-3 | 1-3 | 1-3 |
| | | Keçe Çalışmaları | | | | | 1-3 | 1-3 | 1-3 | 1-3 |
| | | Makrome | | | | | 1-3 | 1-3 | 1-3 | 1-3 |
| | | Basit Takı Çalışmaları | | | | | 1-3 | 1-3 | 1-3 | 1-3 |
| | | Batik | | | | | 1-3 | 1-3 | 1-3 | 1-3 |
| | | Seramik | | | | | 1-3 | 1-3 | 1-3 | 1-3 |
| | Tarım ve Hayvancılık | Bahçe Bitkileri Yetiştirme (Meyve, Sebze Yetiştirme vb.) | | | | | 1-3 | 1-3 | 1-3 | 1-3 |

| | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | Süs Bitkileri (Çiçek Yetiştirme ve Düzenleme, Bahçe Düzenleme vb.) | | | | | 1-3 | 1-3 | 1-3 | 1-3 |
| | | Evcil Hayvan Bakımı | | | | | 1-3 | 1-3 | 1-3 | 1-3 |
| | Teknoloji Tasarım | | | | | | 1-3 | 1-3 | 1-3 | 1-3 |
| **Seçilebilecek Ders Saati Sayısı** | | | | | | | **3** | **3** | **3** | **3** |
| **Serbest Etkinlikler** | | | **4** | **2** | **2** | **-** | **-** | **-** | **-** | **-** |
| **TOPLAM DERS** | | | **30** | **30** | **30** | **30** | **30** | **30** | **30** | **30** |

**ÇİZELGENİN UYGULANMASI İLE İLGİLİ AÇIKLAMALAR**

1. Serbest etkinlikleri uygulama velinin isteği doğrultusunda okul yönetiminin kararına bağlı olup zorunlu değildir.
2. Serbest etkinlikler, BEP birimi tarafından örnek etkinlik listesinden seçilir. Ancak kurumun, çevrenin şartları, öğrencilerin ilgi, yetenek, performans ve ihtiyaçları göz önünde bulundurularak yeni etkinlikler belirlenir ve uygulanabilir. Serbest etkinlikler notla değerlendirilmez.
3. Okutulacak seçmeli dersler; okulun ve çevrenin şartları, öğrencilerin ilgi, istek ve ihtiyaçları ile velilerin görüşleri de dikkate alınarak öğretmenler kurulunca belirlenir.
4. Herhangi bir seçmeli dersin seçilebilmesi için o dersin bir önceki yılda seçilmiş olması şartı aranmaz.
5. Seçmeli dersler bir (1) ya da üç (3) saat olarak seçilebilir.
6. Seçmeli derslerden birden fazla sınıf düzeyinde alınabilecek derslerin öğretim programları modüler bir yapıda oluşturulacaktır. Öğrenciler bu derslerden herhangi birini, beşinci-sekizinci (5.-8.) sınıf arasında herhangi bir sınıfta ya da sürekli olarak alabileceklerdir. Öğrenci, beşinci sınıftan itibaren programda seçmeli olarak yer alan bir dersi ilk kez sekizinci (8.) sınıfta alabileceği gibi, bu dersi beşinci (5.) sınıftan itibaren sürekli olarak seçebilir ya da herhangi bir sınıf düzeyinde başka bir alandan ders seçebilir.
7. Öğretim programlarının uygulanmasında haftanın belirli bir günü/günleri ortaokullarda üç (3) ders saatlik zaman dilimi “seçmeli ders saatleri” olarak belirlenir. Okulun ve çevrenin şartları, öğrencilerin ilgi, istek ve ihtiyaçları, velilerin görüşleri, sınıf mevcutları dikkate alınarak, seçmeli ders grubu oluşturulması sağlanır.
8. Çizelgede yer alan dersler haftanın günlerine eşit ağırlıklı olarak dağıtılmalıdır.
9. İsteyen okullarda on (10) ders saatine kadar okul ve çevrenin şartları ile öğrencilerin bireysel özellikleri ve ihtiyaçları dikkate alınarak; sanat etkinlikleri, sportif çalışmalar, sosyal ve kültürel etkinlikler ile özel eğitime yönelik her türlü eğitici faaliyetlerin gerçekleştirilmesi okul yönetiminin kararına bağlı olarak uygulanabilir.
10. Çizelgede yer alan “Beslenme Eğitimi” dersi her gün bir (1) saat olmak üzere öğrencilerin beslenme saatinde gerçekleştirilir.
11. Rehberlik/Sosyal Etkinlik dersi için ayrılan ders saati, dönüşümlü bir şekilde bir

hafta rehberlik, diğer hafta sosyal etkinlikler için kullanılır. Sosyal etkinlik çalışmaları kapsamında, 'Milli Eğitim Bakanlığı İlköğretim ve Ortaöğretim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği'nde belirtilen esaslar dikkate alınarak, tamamlanması zorunlu belirli sayıdaki etkinlikler yapılır. Bu çalışmalar proje faaliyetleri şeklinde de planlanıp uygulanabilir.

12. Özel eğitim uygulama merkezlerinde, öğrencilerin ihtiyaçları ve performanslarına göre "Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı" (BEP) hazırlanarak uygulanır.

**SERBEST ETKİNLİKLER İLE İLGİLİ AÇIKLAMALAR**

Serbest etkinlikler, özel eğitim ihtiyacı olan çocukların görsel algılarını, el becerilerini, el-göz koordinasyonunu, sosyal yaşama uyum ve okuma yazma becerilerini geliştirme ile boş zamanlarını değerlendirme ile ilgili yapılandırılmış çalışmaları hedeflemektedir.

Özel eğitim ihtiyacı olan çocuklar kendi başlarına amaçlı oyun oynama, grupla oyun oynama, etkinliğe katılma ve etkinlikteki görevini bağımsız olarak yerine getirmede güçlük yaşamaktadır. Bu nedenle serbest zaman etkinlikleri dersinde yalnız başına amaçlı oyun oynama, oyuncakları işlevsel kullanma, yaşıtlarıyla oynama, oyun kurallarını anlama ve kurallara uygun davranma becerilerinin öğretimine de yer verilmelidir.

Derslerde öğrencinin etkinlikleri yapma düzeyi gözlenmeli, sonrasında öğrencinin ilgi ve yeteneği doğrultusunda beceri ya da etkinliğin öğretimi yapılmalıdır. Ders saatinde öğrencinin ilgisini çeken etkinliklere yönelip istediği etkinliği yapması da sağlanmalıdır. Öğrenci derste serbest kaldığında kendi seçimini ifade edebilecek düzeye getirilmelidir.

Öğretim sırasında uygun yardım türü gerektikçe kullanılmalıdır. Çocuklar kuralları anladıkça, yardımlar azaltılarak bağımsız olarak etkinliği tamamlamaları sağlanmalıdır. Etkinlik sırasında çocuklar izlenerek gerekli durumlarda müdahale edilmelidir. Her yeni grup etkinliğinde aynı süreç izlenmelidir.

**ÖRNEK SERBEST ETKİNLİK LİSTESİ**

1. Yapboz yapma.
2. Legolarla oynama.
3. Takıp çıkarmalı oyuncak yapma.
4. Çizim kopyalama.
5. Resim yapma.
6. Boyama çalışmaları yapma.
7. Yüz boyama çalışmasına katılma.

8. Oyun hamuruna şekil verme.
9. Kesme yapıştırma.
10. Seramik hamurundan süs eşyası yapma.
11. Boncuktan süs eşyası yapma.
12. Mozaik çalışmaları yapma.
13. Kolaj çalışmaları yapma.
14. Mum süsleme.
15. Heykel yapma.
16. Maske yapma.
17. Kukla yapma.
18. Fotoğraf çekme.
19. Artık materyal değerlendirme.
20. Kâğıt işleri yapma.
21. Sınıf süsleme.
22. Sınıf köşesi hazırlama.
23. Duvar boyamaları yapma.
24. Kutlama kartı hazırlama.
25. Resimleri anlatma.
26. Kukla oyunları izleme.
27. Kukla oyunları oynama.
28. Drama yapma.
29. Tiyatro oyununda rol oynama.
30. Çocuk yogası yapma.
31. Lobut devirme.
32. Dart oynama.
33. Basketbol, voleybol, bocce vb. top oyunları oynama.
34. Masa tenisi oynama.
35. Denge oyunları oynama.
36. Bilgisayar parçalarını tanıma.
37. Bilgisayarda oyun oynama.
38. Bilgisayarda boyama yapma.
39. Bilgisayarda müzik dinleme.
40. Bilgisayarda eğitici film izleme.
41. Bulmaca çözme.

42. Şarkı söyleme.
43. Koro çalışması yapma.
44. Basit oyunlar oynama.
45. Sembolik oyun oynama.
46. İş birliğine dayalı oyun oynama.
47. Dans etme.
48. Şarkılı oyunlar oynama (ront vb.).
49. Halk oyunları oynama.
50. Müzik aletlerini tanıma.
51. Müzik aleti çalma.
52. Bando çalışmalarına katılma.
53. Hayvanları seslendirme.
54. Tekerleme söyleme.
55. Masal dinleme.
56. Öykü dinleme.
57. Televizyon izleme.
58. Radyo dinleme.
59. Belgesel izleme.
60. Bitki yetiştirme.
61. Belirli gün ve haftalara yönelik kutlamalara katılma.
62. Çeşitli gezilere ve ziyaretlere katılma.

**T.C.**
**MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI**
**TALİM VE TERBİYE KURULU BAŞKANLIĞI**

Karar Sayısı : 69 Karar Tarihi : 24.07.2013
Konu : Özel Eğitim Mesleki Eğitim Merkezi (Okulu) (Hafif Düzey Zihinsel Engelliler), Özel Eğitim Mesleki Eğitim Merkezi (Okulu) (Görme Engelliler), Özel Eğitim İş Uygulama Merkezi (Okulu) (Ağır veya Orta Düzeyde Zihinsel Engelliler/Otistik Çocuklar), Özel Eğitim Meslek Liseleri (İşitme Engelliler) ve Özel Eğitim Meslek Liseleri (Ortopedik Engelliler) Haftalık Ders Çizelgelerinde Değişiklik Yapılması

Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğünün 09.07.2013 tarihli ve 39201250/121/1683277 sayılı yazısı üzerine Kurulumuzda görüşülen **Özel Eğitim Mesleki Eğitim Merkezi (Okulu) (Hafif Düzey Zihinsel Engelliler), Özel Eğitim Mesleki Eğitim Merkezi (Okulu) (Görme Engelliler), Özel Eğitim İş Uygulama Merkezi (Okulu) (Ağır veya Orta Düzeyde Zihinsel Engelliler/Otistik Çocuklar) Haftalık Ders Çizelgeleri**nde, 2013-2014 Öğretim Yılından itibaren 9 ve 10. sınıftan başlamak ve kademeli olarak uygulanmak üzere ekli örneğine göre değişiklik yapılması,

Özel Eğitim Meslek Liselerinde (İşitme Engelliler ile Ortopedik Engelliler) Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğüne bağlı meslek liselerinde uygulanan (açılan alan/dala ilişkin) ders çizelgelerinin Ek-4 teki açıklamalar doğrultusunda uygulanması kararlaştırıldı.

Nabi AVCI
Millî Eğitim Bakanı

Prof. Dr. Emin KARİP
Kurul Başkanı

Dr. Hüseyin ŞİRİN
Üye

Prof. Dr. Mehmet BAYYİĞİT
Üye

Doç. Dr. Hatice DURAN YILDIZ
Üye

Abdülkadir YILMAZ
Üye

Prof. Dr. Cengiz ALACACI
Üye

İbrahim BÜKEL
Üye

Dr. İbrahim DEMİRCİ
Üye

Doç. Dr. Güray KIRPIK
Üye

## ÖZEL EĞİTİM MESLEKİ EĞİTİM MERKEZİ HAFTALIK DERS ÇİZELGESİ (GÖRME ENGELLİLER)

| DERSLER | | | SINIFLAR | | |
|---|---|---|---|---|---|
| | | | 9. Sınıf | 10, 11 ve 12. Sınıf (İşe Yerleştirilemeyen Uygulama Atölyesinde Çalışanlar) | 10,11 ve 12. Sınıf (İşe Yerleştirilen ile Uygulama Atölyesinde Çalışanlar) |
| | | | Ders Saati | Ders Saati | Ders Saati |
| ZORUNLU DERSLER | Türkçe | | 4 | 2 | 2 |
| | Matematik | | 2 | 2 | 2 |
| | Sosyal Hayat | | 2 | 2 | 1 |
| | Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi | | 1 | 1 | 1 |
| | Müzik | | 2 | 2 | - |
| | Beden Eğitimi, Spor ve Bağımsız Hareket Becerileri | | 2 | 2 | - |
| | Görsel Sanatlar ve Modelaj İş | | 2 | 2 | - |
| | Rehberlik/Sosyal Etkinlikler | | 1 | 1 | - |
| | İş Eğitimi ve Meslek Ahlakı | | 12 | 14 | 24 |
| **ZORUNLU DERS SAATİ TOPLAMI** | | | **28** | **28** | **30** |
| SEÇMELİ DERSLER | Sanat ve Spor | Görsel Sanatlar ( Resim, Geleneksel Sanatlar, Plastik Sanatlar, Modelaj vb. ) | 1/(2) | 1/(2) | - |
| | | Müzik | 1/(2) | 1/(2) | - |
| | | Spor ve Fiziki Etkinlikler | 1/(2) | 1/(2) | - |
| | | Drama | 1/(2) | 1/(2) | - |
| | | Sahne Sanatları | 1/(2) | 1/(2) | - |
| | | Halk Oyunları | 1/(2) | 1/(2) | - |
| | Dil ve Anlatım | Güzel Konuşma ve Yazma | 1/(2) | 1/(2) | - |
| | | Güzel Yazı Çalışmaları | 1/(2) | 1/(2) | - |
| | | Okuma Becerileri | 1/(2) | 1/(2) | - |
| | | İletişim ve Sunum Becerileri | 1/(2) | 1/(2) | - |
| | | Braille Türkçe | 1/(2) | 1/(2) | - |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| | | Medya Okur Yazarlığı | 1/(2) | 1/(2) | - |
| | **El Sanatları** | El Dokumaları | 1/(2) | 1/(2) | - |
| | | El Örgü Teknikleri | 1/(2) | 1/(2) | - |
| | | Keçe Çalışmaları | 1/(2) | 1/(2) | - |
| | | Makrome | 1/(2) | 1/(2) | - |
| | | Basit Takı Çalışmaları | 1/(2) | 1/(2) | - |
| | | Batik | 1/(2) | 1/(2) | - |
| | | Seramik | 1/(2) | 1/(2) | - |
| | **Tarım ve Hayvancılık** | Bahçe Bitkileri Yetiştirme (Meyve, Sebze Yetiştirme vb.) | 1/(2) | 1/(2) | - |
| | | Süs Bitkileri (Çiçek Yetiştirme ve Düzenleme, Bahçe Düzenleme vb.) | 1/(2) | 1/(2) | - |
| | | Evcil Hayvan Bakımı | 1/(2) | 1/(2) | - |
| | **Bilişim Teknolojileri** | Ofis Uygulamaları | 1/(2) | 1/(2) | - |
| | | İnternet Kullanımı | 1/(2) | 1/(2) | - |
| | Braille Matematik | | 1/(2) | 1/(2) | - |
| **SEÇMELİ DERS SAATİ TOPLAMI** | | | **2** | **2** | **-** |
| **TOPLAM DERS SAATİ** | | | **30** | **30** | **30** |

## ÇİZELGENİN UYGULANMASI İLE İLGİLİ AÇIKLAMALAR

1. Seçmeli dersler; okulun ve çevrenin şartları, öğrencilerin ilgi, istek ve ihtiyaçları ile velilerin görüşleri de dikkate alınarak öğretmenler kurulunca belirlenir.
2. Herhangi bir seçmeli dersin seçilebilmesi için o dersin bir önceki yılda seçilmiş olması şartı aranmaz.
3. Seçmeli dersler bir (1) ya da iki (2) saat olarak seçilebilir.
4. Öğretim programlarının uygulanmasında haftanın belirli bir günü/günlerdeki iki (2) ders saatlik zaman dilimi "seçmeli ders saati" olarak belirlenir.
5. Rehberlik/Sosyal Etkinlik dersi için ayrılan ders saati, dönüşümlü bir şekilde bir hafta rehberlik, diğer hafta sosyal etkinlikler için kullanılır. Sosyal etkinlik çalışmaları kapsamında, 'Milli Eğitim Bakanlığı İlköğretim ve Ortaöğretim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği'nde belirtilen esaslar dikkate alınarak, tamamlanması zorunlu belirli sayıdaki etkinlikler yapılır. Bu çalışmalar proje faaliyetleri şeklinde de planlanıp uygulanabilir.
6. İş eğitimi ve meslek ahlakı dersinde, Bakanlıkça yeni program hazırlanıncaya kadar çevrenin sosyal, kültürel, ekonomik şartlarıyla istihdam imkânları dikkate alınarak merkezler (okullar) tarafından hazırlanan programlar uygulamalı olarak yapılır.
7. Özel eğitim mesleki eğitim merkezlerinde, öğrencilerin ihtiyaçları ve performanslarına göre "Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı" (BEP) hazırlanarak uygulanır.
8. Zorunlu derslerde; Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı'nın 21.02.2005 tarih ve 8 sayılı kararı ile kabul edilen ve 03.09.2012 tarih ve 148 sayılı Karar ile ismi "**Özel Eğitim Mesleki Eğitim Merkezi (Okulu) Eğitimi Programı"** olarak değiştirilen program uygulanır.

## ÖZEL EĞİTİM MESLEKİ EĞİTİM MERKEZİ HAFTALIK DERS ÇİZELGESİ (HAFİF DÜZEYDE ZİHİNSEL ENGELLİLER)

<table>
<tr><th colspan="3" rowspan="3">DERSLER</th><th colspan="3">SINIFLAR</th></tr>
<tr><th>9. Sınıf</th><th>10, 11 ve 12. Sınıf (İşe Yerleştirilemeyen Uygulama Atölyesinde Çalışanlar)</th><th>10, 11 ve 12. Sınıf (İşe Yerleştirilen ile Uygulama Atölyesinde Çalışanlar)</th></tr>
<tr><th>Ders Saati</th><th>Ders Saati</th><th>Ders Saati</th></tr>
<tr><td rowspan="9">ZORUNLU DERSLER</td><td colspan="2">Türkçe</td><td>4</td><td>2</td><td>2</td></tr>
<tr><td colspan="2">Matematik</td><td>2</td><td>2</td><td>2</td></tr>
<tr><td colspan="2">Sosyal Hayat</td><td>2</td><td>2</td><td>1</td></tr>
<tr><td colspan="2">Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi</td><td>1</td><td>1</td><td>1</td></tr>
<tr><td colspan="2">Müzik</td><td>2</td><td>2</td><td>-</td></tr>
<tr><td colspan="2">Beden Eğitimi</td><td>2</td><td>2</td><td>-</td></tr>
<tr><td colspan="2">Görsel Sanatlar</td><td>2</td><td>2</td><td>-</td></tr>
<tr><td colspan="2">Rehberlik/Sosyal Etkinlikler</td><td>1</td><td>1</td><td>-</td></tr>
<tr><td colspan="2">İş Eğitimi ve Meslek Ahlakı</td><td>12</td><td>14</td><td>24</td></tr>
<tr><td colspan="3">ZORUNLU DERS SAATİ TOPLAMI</td><td>28</td><td>28</td><td>30</td></tr>
<tr><td rowspan="10">SEÇMELİ DERSLER</td><td rowspan="7">Sanat ve Spor</td><td>Görsel Sanatlar ( Resim, Geleneksel Sanatlar, Plastik Sanatlar vb.)</td><td>1/(2)</td><td>1/(2)</td><td>-</td></tr>
<tr><td>Müzik</td><td>1/(2)</td><td>1/(2)</td><td>-</td></tr>
<tr><td>Spor ve Fiziki Etkinlikler</td><td>1/(2)</td><td>1/(2)</td><td>-</td></tr>
<tr><td>Drama</td><td>1/(2)</td><td>1/(2)</td><td>-</td></tr>
<tr><td>Sahne Sanatları</td><td>1/(2)</td><td>1/(2)</td><td>-</td></tr>
<tr><td>Halk Oyunları</td><td>1/(2)</td><td>1/(2)</td><td>-</td></tr>
<tr><td>Fotoğrafçılık</td><td>1/(2)</td><td>1/(2)</td><td>-</td></tr>
<tr><td rowspan="3">Dil ve Anlatım</td><td>Güzel Konuşma ve Yazma</td><td>1/(2)</td><td>1/(2)</td><td>-</td></tr>
<tr><td>Güzel Yazı Çalışmaları</td><td>1/(2)</td><td>1/(2)</td><td>-</td></tr>
<tr><td>Okuma Becerileri</td><td>1/(2)</td><td>1/(2)</td><td>-</td></tr>
</table>

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| | | İletişim ve Sunum Becerileri | 1/(2) | 1/(2) | - |
| | | Medya Okur Yazarlığı | 1/(2) | 1/(2) | - |
| | **El Sanatları** | El Dokumaları | 1/(2) | 1/(2) | - |
| | | El Örgü Teknikleri | 1/(2) | 1/(2) | - |
| | | Keçe Çalışmaları | 1/(2) | 1/(2) | - |
| | | Makrome | 1/(2) | 1/(2) | - |
| | | Basit Takı Çalışmaları | 1/(2) | 1/(2) | - |
| | | Batik | 1/(2) | 1/(2) | - |
| | | Seramik | 1/(2) | 1/(2) | - |
| | **Tarım ve Hayvancılık** | Bahçe Bitkileri Yetiştirme (Meyve, Sebze Yetiştirme vb.) | 1/(2) | 1/(2) | - |
| | | Süs Bitkileri (Çiçek Yetiştirme ve Düzenleme, Bahçe Düzenleme vb.) | 1/(2) | 1/(2) | - |
| | | Evcil Hayvan Bakımı | 1/(2) | 1/(2) | - |
| | **Bilişim Teknolojileri** | Ofis Uygulamaları | 1/(2) | 1/(2) | - |
| | | İnternet Kullanımı | 1/(2) | 1/(2) | - |
| | Teknoloji ve Tasarım | | 1/(2) | 1/(2) | - |
| **SEÇMELİ DERS SAATİ TOPLAMI** | | | **2** | **2** | **-** |
| **TOPLAM DERS SAATİ** | | | **30** | **30** | **30** |

## ÇİZELGENİN UYGULANMASI İLE İLGİLİ AÇIKLAMALAR

1. Seçmeli dersler; okulun ve çevrenin şartları, öğrencilerin ilgi, istek ve ihtiyaçları ile velilerin görüşleri de dikkate alınarak öğretmenler kurulunca belirlenir.
2. Herhangi bir seçmeli dersin seçilebilmesi için o dersin bir önceki yılda seçilmiş olması şartı aranmaz.
3. Seçmeli dersler bir (1) ya da iki (2) saat olarak seçilebilir.
4. Öğretim programlarının uygulanmasında haftanın belirli bir günü/günlerdeki iki (2) ders saatlik zaman dilimi “seçmeli ders saati” olarak belirlenir.
5. Rehberlik/Sosyal Etkinlik dersi için ayrılan ders saati, dönüşümlü bir şekilde bir hafta rehberlik, diğer hafta sosyal etkinlikler için kullanılır. Sosyal etkinlik çalışmaları kapsamında, ‘Milli Eğitim Bakanlığı İlköğretim ve Ortaöğretim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği’nde belirtilen esaslar dikkate alınarak, tamamlanması zorunlu belirli sayıdaki etkinlikler yapılır. Bu çalışmalar proje faaliyetleri şeklinde de planlanıp uygulanabilir.
6. İş eğitimi ve meslek ahlakı dersinde, Bakanlıkça yeni program hazırlanıncaya kadar çevrenin sosyal, kültürel, ekonomik şartlarıyla istihdam imkânları dikkate alınarak merkezler (okullar) tarafından hazırlanan programlar uygulamalı olarak yapılır.
7. Özel eğitim mesleki eğitim merkezlerinde, öğrencilerin ihtiyaçları ve performanslarına göre “Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı” (BEP) hazırlanarak uygulanır.
8. Zorunlu derslerde; Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı’nın 21.02.2005 tarih ve 8 sayılı kararı ile kabul edilen ve 03.09.2012 tarih ve 148 sayılı Karar ile ismi “**Özel Eğitim Mesleki Eğitim Merkezi (Okulu) Eğitimi Programı”** olarak değiştirilen program uygulanır.

## ÖZEL EĞİTİM İŞ UYGULAMA MERKEZİ (OKULU) HAFTALIK DERS ÇİZELGESİ (AĞIR VEYA ORTA DÜZEYDE ZİHİNSEL ENGELLİLER/ OTİSTİK ÇOCUKLAR)

| DERSLER | | | SINIFLAR | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | **9** | **10** | **11** | **12** |
| **ZORUNLU DERSLER** | Toplumsal Uyum Becerileri | | 2 | 2 | 2 | 2 |
| | Dil ve Konuşma Gelişimi | | 1 | 1 | 1 | 1 |
| | Okuma Yazma | | 2 | 1 | 1 | 1 |
| | Matematik | | 2 | 1 | 1 | 1 |
| | Beden Eğitimi | | 1 | 1 | 1 | 1 |
| | Görsel Sanatlar | | 1 | 1 | 1 | 1 |
| | Müzik | | 1 | 1 | 1 | 1 |
| | Beslenme Eğitimi | | 5 | 5 | 5 | 5 |
| | Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi | | 1 | 1 | 1 | 1 |
| | İş ve Uygulama Dersi | | 12 | 14 | 14 | 14 |
| **ZORUNLU DERS SAATİ TOPLAMI** | | | **28** | **28** | **28** | **28** |
| **SEÇMELİ DERSLER** | **Sanat ve Spor** | Görsel Sanatlar ( Resim, Geleneksel Sanatlar, Plastik Sanatlar vb.) | 1/(2) | 1/(2) | 1/(2) | 1/(2) |
| | | Müzik | 1/(2) | 1/(2) | 1/(2) | 1/(2) |
| | | Spor ve Fiziki Etkinlikler | 1/(2) | 1/(2) | 1/(2) | 1/(2) |
| | | Drama | 1/(2) | 1/(2) | 1/(2) | 1/(2) |
| | | Sahne Sanatları | 1/(2) | 1/(2) | 1/(2) | 1/(2) |
| | | Halk Oyunları | 1/(2) | 1/(2) | 1/(2) | 1/(2) |
| | | Fotoğrafçılık | 1/(2) | 1/(2) | 1/(2) | 1/(2) |
| | **El Sanatları** | El Dokumaları | 1/(2) | 1/(2) | 1/(2) | 1/(2) |
| | | El Örgü Teknikleri | 1/(2) | 1/(2) | 1/(2) | 1/(2) |
| | | Keçe Çalışmaları | 1/(2) | 1/(2) | 1/(2) | 1/(2) |
| | | Makrome | 1/(2) | 1/(2) | 1/(2) | 1/(2) |
| | | Basit Takı Çalışmaları | 1/(2) | 1/(2) | 1/(2) | 1/(2) |
| | | Batik | 1/(2) | 1/(2) | 1/(2) | 1/(2) |
| | | Seramik | 1/(2) | 1/(2) | 1/(2) | 1/(2) |
| | **Tarım ve Hayvancılık** | Bahçe Bitkileri Yetiştirme (Meyve, Sebze Yetiştirme vb.) | 1/(2) | 1/(2) | 1/(2) | 1/(2) |
| | | Süs Bitkileri (Çiçek Yetiştirme ve Düzenleme, Bahçe Düzenleme vb.) | 1/(2) | 1/(2) | 1/(2) | 1/(2) |
| | | Evcil Hayvan Bakımı | 1/(2) | 1/(2) | 1/(2) | 1/(2) |
| | Teknoloji ve Tasarım | | 1/(2) | 1/(2) | 1/(2) | 1/(2) |
| **SEÇMELİ DERS SAATİ TOPLAMI** | | | **2** | **2** | **2** | **2** |
| **TOPLAM DERS SAATİ** | | | **30** | **30** | **30** | **30** |

## ÇİZELGENİN UYGULANMASI İLE İLGİLİ AÇIKLAMALAR

1. Okutulacak seçmeli dersler; okulun ve çevrenin şartları, öğrencilerin ilgi, istek ve ihtiyaçları ile velilerin görüşleri de dikkate alınarak öğretmenler kurulunca belirlenir.
2. Herhangi bir seçmeli dersin seçilebilmesi için o dersin bir önceki yılda seçilmiş olması şartı aranmaz.
3. Seçmeli dersler bir (1) ya da iki (2) saat olarak seçilebilir.
4. Öğretim programlarının uygulanmasında haftanın belirli bir günü/günlerdeki iki (2) ders saatlik zaman dilimi “seçmeli ders saati” olarak belirlenir.
5. Çizelgede yer alan dersler haftanın günlerine eşit ağırlıklı olarak dağıtılır.
6. Çizelgede yer alan “Beslenme Eğitimi” dersi her gün 1 saat olmak üzere öğrencilerin beslenme saatinde gerçekleştirilir.
7. Özel eğitim iş uygulama merkezlerinde (okullarında), öğrencilerin ihtiyaçları ve performanslarına göre “Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı” (BEP) hazırlanarak uygulanır.
8. Yeni öğretim programı hazırlanıncaya kadar; akademik disiplin alanlarına yönelik derslerde “Özel Eğitim Uygulama Merkezinde” uygulanan eğitim programında yer alan konulardan öğrencilerin bireysel ve gelişim özelliklerine uygun olanlar zümre öğretmenler kurulu tarafından kararlaştırılacak ve idare tarafından onaylanarak uygulanacaktır.
9. Bakanlıkça “İş ve Uygulama Dersi”ne ait modül programlar hazırlanıncaya kadar, okullar tarafından “Özel Eğitim İş Uygulama Merkezi (Okulu) İş ve Uygulama Dersine Ait Örnek Atölyeler” tablosunda belirlenen alanlardan yararlanarak sınıf ve şube öğretmenlerince hazırlanan programlar uygulanır. Söz konusu programlar, il millî eğitim müdürlüğü tarafından onaylanarak bir örneği Bakanlığa gönderilir.

## ÖZEL EĞİTİM İŞ UYGULAMA MERKEZİ(OKULU)
## İŞ VE UYGULAMA DERSİNE AİT ÖRNEK ATÖLYELER

| | |
|---|---|
| 1 | **EL SANATLARI** |
| | DEKORATİF EL SANATLARI |
| | DEKORATİF EV TEKSTİLİ |
| | EL DOKUMA |
| 2 | **YİYECEK İÇECEK HİZMETLERİ** |
| | MUTFAK |
| | SERVİS |
| | BULAŞIKCILIK |
| 3 | **KONAKLAMA VE SEYAHAT HİZMETLERİ** |
| | ÖN BÜRO HİZMETLERİ |
| | KAT HİZMETLERİ |
| 4 | **MATBAA** |
| | CİLTLEME |
| | TAMPON BASKI |
| | ALTERNATİF BASKI |
| | SERİGRAFİ BASKI |
| | AMBALAJ KARTONAJ |
| 5 | **TARIM TEKNOLOJİLERİ** |
| | SERACILIK |
| | SEBZE MEYVE YETİŞTİRİCİLİĞİ |
| | ÇİÇEK YETİŞTİRİCİLİĞİ |
| | MANTAR YETİŞTİRİCİLİĞİ |
| | BAHÇIVANLIK |
| | BAĞCILIK |
| | ÇİÇEK DÜZENLEME |
| | FİDE VE FİDAN ÜRETİMİ |
| 6 | **MOBİLYA DEKORASYON** |
| | AHŞAP ÜST YÜZEY İŞLEMLERİ |
| | AHŞAP SÜSLEME |
| 7 | **HAYVANCILIK** |
| | KÜMES HAYVANCILIĞI |
| | BÜYÜKBAŞ HAYVANCILIK |
| | KÜÇÜKBAŞ HAYVANCILIK |
| | KÜLTÜR BALIKÇILIĞI |
| | EVCİL HAYVAN BAKIMI |

**EK-4**

## ÖZEL EĞİTİM MESLEK LİSELERİ (İŞİTME ENGELLİLER) HAFTALIK DERS ÇİZELGESİ İLE İLGİLİ AÇIKLAMALAR

Özel eğitim meslek liseleri (işitme engelliler) haftalık ders çizelgesi Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğüne bağlı meslek liselerinde uygulanan (açılan alan/dala ilişkin) ders çizelgesi ile aynı olacaktır.

Ayrıca bu çizelgede yer alan ders programları öğrencilerin yetersizlikleri, gelişim özellikleri vb. dikkate alınarak düzenlenecek bireyselleştirilmiş eğitim programları doğrultusunda uygulanacaktır.

İşitme yetersizliği olan öğrenciler ilköğretim ve ortaöğretimde, istekleri doğrultusunda yabancı dil programlarındaki bazı bilgi ve becerilerin öğretiminden veya dersin tamamından muaf tutulabilirler. Bu öğrenciler yabancı dil dersinden muaf olduklarında seçmeli derslerden birini alarak ders saatini tamamlarlar.

## ÖZEL EĞİTİM MESLEK LİSELERİ (ORTOPEDİK ENGELLİLER) HAFTALIK DERS ÇİZELGESİ İLE İLGİLİ AÇIKLAMALAR

Özel eğitim meslek liseleri (Ortopedik engelliler) haftalık ders çizelgesi Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğüne bağlı meslek liselerinde uygulanan (açılan alan/dala ilişkin) ders çizelgesi ile aynı olacaktır.

Ayrıca bu çizelgede yer alan ders programları öğrencilerin yetersizlikleri, gelişim özellikleri vb. dikkate alınarak düzenlenecek bireyselleştirilmiş eğitim programları doğrultusunda uygulanacaktır.

**T.C.**
**MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI**
**TALİM VE TERBİYE KURULU BAŞKANLIĞI**

Karar Sayısı : 70 Karar Tarihi : 24.07.2013
Konu : Açık Öğretim Lisesi ile Mesleki Açık Öğretim Lisesi ve Mesleki Açık Öğretim Lisesi İmam Hatip Programı (Dönemlere Göre) Haftalık Ders Çizelgeleri

Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğünün 08/07/2013-09/07/2013 tarihli ve 91554184/490.01/1669740-56288192/200/1682941 sayılı yazıları üzerine Kurulumuzda görüşülen **Açık Öğretim Lisesi ile Mesleki Açık Öğretim Lisesi ve Mesleki Açık Öğretim Lisesi İmam Hatip Programı (Dönemlere Göre) Haftalık Ders Çizelgeleri**nin, 2013-2014 Öğretim Yılından itibaren uygulanmak üzere ekli örneklerine göre kabulü,

Kurulumuzun 25/10/2010 tarihli ve 189 sayılı Kararı ile kabul edilen "Açık Öğretim Lisesi ile Mesleki Açık Öğretim Lisesi ve Mesleki Açık Öğretim Lisesi İmam Hatip Programı (Dönemlere Göre) Haftalık Ders Çizelgeleri"nin 2013-2014 Öğretim Yılından itibaren uygulamadan kaldırılması kararlaştırıldı.

Nabi AVCI
Millî Eğitim Bakanı

Prof. Dr. Emin KARİP
Kurul Başkanı

Dr. Hüseyin ŞİRİN
Üye

Prof. Dr. Mehmet BAYYİĞİT
Üye

Doç. Dr. Hatice DURAN YILDIZ
Üye

Abdülkadir YILMAZ
Üye

Prof. Dr. Cengiz ALACACI
Üye

İbrahim BÜKEL
Üye

Dr. İbrahim DEMİRCİ
Üye

Doç. Dr. Güray KIRPIK
Üye

**T.C.**
**MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI**
**TALİM VE TERBİYE KURULU BAŞKANLIĞI**

Karar Sayısı : 71 Karar Tarihi : 24.07.2013
Konu : Ortaöğretim Demokrasi ve İnsan Hakları Dersi Öğretim Programı

Başkanlığımız Eğitim Sistemleri ve Politikaları Grup Başkanlığının 04/07/2013 tarihli ve 67951427/101/1633673 sayılı yazısı üzerine Kurulumuzda görüşülen **Ortaöğretim Demokrasi ve İnsan Hakları Dersi Öğretim Programı**nın, 2014-2015 Öğretim Yılından itibaren uygulanmak üzere ekli örneğine göre kabulü,

Söz konusu programa göre;

1. Ders kitabı hazırlanması,
2. Hazırlanacak taslak ders kitaplarının incelenmek üzere Başkanlığa başvurularının 16/01/2014-03/02/2014 tarihleri arasında yapılması ve bunlardan 30 Mayıs 2014 Cuma günü mesai bitimine kadar Kurulca ders kitabı olarak kabul edilenlerin, 2014 yılının Haziran ayında yayımlanacak Tebliğler Dergisi'nde duyurulması,
3. Kurulumuzun 10/05/1999 tarih ve 38 sayılı Kararı ile kabul edilen "Lise Demokrasi ve İnsan Hakları Dersi Öğretim Programı"nın 2014-2015 Öğretim Yılından itibaren uygulamadan kaldırılmas kararlaştırıldı.

Nabi AVCI
Millî Eğitim Bakanı

Prof. Dr. Emin KARİP
Kurul Başkanı

| | | |
|---|---|---|
| Dr. Hüseyin ŞİRİN<br>Üye | Prof. Dr. Mehmet BAYYİĞİT<br>Üye | Doç. Dr. Hatice DURAN YILDIZ<br>Üye |
| Abdülkadir YILMAZ<br>Üye | Prof. Dr. Cengiz ALACACI<br>Üye | İbrahim BÜKEL<br>Üye |
| Dr. İbrahim DEMİRCİ<br>Üye | Doç. Dr. Güray KIRPIK<br>Üye | |

**T.C.**
**MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI**
**TALİM VE TERBİYE KURULU BAŞKANLIĞI**

Karar Sayısı : 72 Karar Tarihi : 24.07.2013
Konu : Özel BİLFEN İlköğretim Kurumları (İlkokul ve Ortaokul) Haftalık Ders Çizelgesi

Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğünün 13/03/2013 tarihli ve 16915068/101.01/197037 sayılı yazısı üzerine Kurulumuzda görüşülen **Özel BİLFEN İlköğretim Kurumları (İlkokul ve Ortaokul) Haftalık Ders Çizelgesi**nin, 2013-2014 Öğretim Yılından itibaren 1, 2, 3, 4, 5 ve 6'ıncı sınıflardan başlamak ve kademeli olarak uygulanmak üzere ekli örneğine göre kabulü kararlaştırıldı.

Nabi AVCI
Millî Eğitim Bakanı

Prof. Dr. Emin KARİP
Kurul Başkanı

Dr. Hüseyin ŞİRİN
Üye

Prof. Dr. Mehmet BAYYİĞİT
Üye

Doç. Dr. Hatice DURAN YILDIZ
Üye

Abdülkadir YILMAZ
Üye

Prof. Dr. Cengiz ALACACI
Üye

İbrahim BÜKEL
Üye

Dr. İbrahim DEMİRCİ
Üye

Doç. Dr. Güray KIRPIK
Üye

## ÖZEL BİLFEN İLKOKULLARI VE ORTAOKULLARI HAFTALIK DERS ÇİZELGESİ

| DERSLER | | | SINIFLAR | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 |
| ZORUNLU DERSLER | TÜRKÇE | | 10 | 11 | 10 | 5 | 5 | 6 | 5 | 6 |
| | MATEMATİK | | 5 | 5 | 7 | 3 | 4 | 5 | 5 | 6 |
| | HAYAT BİLGİSİ | | 4 | 4 | 3 | – | – | – | – | – |
| | FEN BİLİMLERİ | | – | – | 4 | 2 | 3 | 4 | 4 | 5 |
| | SOSYAL BİLGİLER | | – | – | – | 3 | 2 | 3 | 4 | – |
| | T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK | | – | – | – | – | – | – | – | 2 |
| | YABANCI DİL | | – | 3 | 3 | 12 | 12 | 8 | 8 | 6 |
| | DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ | | – | – | – | 2 | 2 | 2 | 2 | 2 |
| | GÖRSEL SANATLAR | | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 |
| | MÜZİK | | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 |
| | OYUN VE FİZİKİ ETKİNLİKLER | | 5 | 5 | 5 | 2 | – | – | – | – |
| | BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR | | – | – | – | – | 2 | 2 | 2 | 2 |
| | TEKNOLOJİ VE TASARIM | | – | – | – | – | – | – | 2 | 2 |
| | TRAFİK GÜVENLİĞİ | | – | – | – | 1 | – | – | – | – |
| | BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ VE YAZILIM | | | | | | 2 | 2 | | |
| | REHBERLİK VE KARİYER PLANLAMA | | – | – | – | – | – | – | – | 1 |
| | İNSAN HAKLARI, YURTTAŞLIK VE DEMOKRASİ | | – | – | – | 2 | – | – | – | – |
| | **ZORUNLU DERS SAATİ TOPLAMI** | | **26** | **30** | **32** | **34** | **34** | **34** | **34** | **34** |
| SEÇMELİ DERSLER | Din, Ahlak ve Değerler | Kur'an-ı Kerim **(4)** | | | | | 2 | 2 | 2 | 2 |
| | | Hz.Muhammed'in Hayatı **(4)** | | | | | 2 | 2 | 2 | 2 |
| | | Temel Dinî Bilgiler **(2)** | | | | | 2 | 2 | 2 | 2 |
| | Dil ve Anlatım | Okuma Becerileri **(1)** | | | | | 2 | 2 | | |
| | | Yazarlık ve Yazma Becerileri **(4)** | | | | | 2 | 2 | 2 | 2 |
| | | Yaşayan Diller ve Lehçeler **(4)** | | | | | 2 | 2 | 2 | 2 |
| | | İletişim ve Sunum Becerileri **(1)** | | | | | | | 2 | 2 |
| | Yabancı Dil | Yabancı Dil (Bakanlar Kurulu Kararı ile Kabul Edilen Diller) **(4)** | | | | | 2 | 2 | 2 | 2 |

| | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | Fen Bilimleri ve Matematik | Bilim Uygulamaları **(4)** | | | | | 2 | 2 | 2 | 2 |
| | | Matematik Uygulamaları **(4)** | | | | | 2 | 2 | 2 | 2 |
| | | Çevre ve Bilim **(1)** | | | | | | | 2 | 2 |
| | | Bilişim Teknolojileri ve Yazılım **(4)** | | | | | 2 | 2 | 2 | 2 |
| | Sanat ve Spor | Görsel Sanatlar (Resim, Geleneksel Sanatlar, Plastik Sanatlar vb.) **(4)** | | | | | 2/(4) | 2/(4) | 2/(4) | 2/(4) |
| | | Müzik **(4)** | | | | | 2/(4) | 2/(4) | 2/(4) | 2/(4) |
| | | Spor ve Fizikî Etkinlikler (Alanlara Göre Modüller Oluşturulacaktır) **(4)** | | | | | 2/(4) | 2/(4) | 2/(4) | 2/(4) |
| | | Drama **(2)** | | | | | 2 | 2 | | |
| | | Zekâ Oyunları **(4)** | | | | | 2 | 2 | 2 | 2 |
| | Sosyal Bilimler | Halk Kültürü **(1)** | | | | | | 2 | 2 | |
| | | Medya Okuryazarlığı **(1)** | | | | | | | 2 | 2 |
| | | Hukuk ve Adalet **(1)** | | | | | | 2 | 2 | |
| | | Düşünme Eğitimi **(2)** | | | | | | | 2 | 2 |
| **Seçilebilecek Ders Saati Sayısı** | | | | | | | **6** | **6** | **6** | **6** |
| **SERBEST ETKİNLİKLER** | | | **10** | **6** | **2** | **2** | | | | |
| **TOPLAM DERS SAATİ** | | | **36** | **36** | **36** | **36** | **40** | **40** | **40** | **40** |

**AÇIKLAMALAR:**

Çizelgede yer alan derslerde; Talim ve Terbiye Kurulunun 25.06.2012 tarih ve 69 sayılı Kararıyla kabul edilen "İlköğretim Kurumları (İlkokul ve Ortaokul) Haftalık Ders Çizelgesi"nin Açıklamaları, değişiklikleri ile birlikte dikkate alınarak uygulama yapılır.

**T.C.**
**MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI**
**TALİM VE TERBİYE KURULU BAŞKANLIĞI**

Karar Sayısı : 106 Karar Tarihi : 31.07.2013
Konu : Polis Koleji Haftalık Ders Çizelgesi

Emniyet Genel Müdürlüğünün 11/07/2013 tarihli ve 38184779-4241 (31247)/1732-1381-135651 sayılı yazısı üzerine Kurulumuzda görüşülen **Polis Koleji Haftalık Ders Çizelgesi**nin, 2013-2014 Öğretim Yılından itibaren 9 ve 10. sınıflardan başlamak ve kademeli olarak uygulanmak üzere ekli örneğine göre kabulü,

Kurulumuzun 26/09/2011-142; 13/09/2012-155 tarihli ve sayılı kararlarıyla kabul edilen **Polis Koleji Haftalık Ders Çizelgesi**nin, 2013-2014 Öğretim Yılından itibaren 9 ve 10. sınıflardan başlamak üzere kademeli olarak uygulamadan kaldırılması kararlaştırıldı.

Nabi AVCI
Millî Eğitim Bakanı

Prof. Dr. Emin KARİP
Kurul Başkanı

Dr. Hüseyin ŞİRİN
Üye

Prof. Dr. Mehmet BAYYİĞİT
Üye

Doç. Dr. Hatice DURAN YILDIZ
Üye

Abdülkadir YILMAZ
Üye

Prof. Dr. Cengiz ALACACI
Üye

İbrahim BÜKEL
Üye

Dr. İbrahim DEMİRCİ
Üye

Doç. Dr. Güray KIRPIK
Üye

**T.C.**
**MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI**
**TALİM VE TERBİYE KURULU BAŞKANLIĞI**

Karar Sayısı : 107 Karar Tarihi : 31.07.2013
Konu : Özel İtalyan Lisesi Felsefe Dersi (10, 11 ve 12. Sınıflar) Öğretim Programı

Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğünün 05/06/2013 tarihli ve 16915068/101.02/1242559 sayılı yazısı üzerine Kurulumuzda görüşülen **Özel İtalyan Lisesi Felsefe Dersi (10, 11 ve 12. Sınıflar) Öğretim Programı**nın, 2013-2014 Öğretim Yılından itibaren uygulanmak üzere ekli örneğine göre kabulü kararlaştırıldı.

Nabi AVCI
Millî Eğitim Bakanı

Prof. Dr. Emin KARİP
Kurul Başkanı

Dr. Hüseyin ŞİRİN
Üye

Prof. Dr. Mehmet BAYYİĞİT
Üye

Doç. Dr. Hatice DURAN YILDIZ
Üye

Abdülkadir YILMAZ
Üye

Prof. Dr. Cengiz ALACACI
Üye

İbrahim BÜKEL
Üye

Dr. İbrahim DEMİRCİ
Üye

Doç. Dr. Güray KIRPIK
Üye

**T.C.**
**MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI**
**TALİM VE TERBİYE KURULU BAŞKANLIĞI**

Karar Sayısı : 108 Karar Tarihi : 31.07.2013
Konu : Eğiticinin Eğitimi Kurs Programı ( 45 saat süreli)

Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğünün 11/06/2013 tarihli ve 16915068/101.04/1317738 sayılı yazısı üzerine Kurulumuzda görüşülen **Eğiticinin Eğitimi Kurs Programı (45 saat süreli)** nın ekli örneğine göre kabulü kararlaştırıldı.

Nabi AVCI
Millî Eğitim Bakanı

Prof. Dr. Emin KARİP
Kurul Başkanı

Dr. Hüseyin ŞİRİN
Üye

Prof. Dr. Mehmet BAYYİĞİT
Üye

Doç. Dr. Hatice DURAN YILDIZ
Üye

Abdülkadir YILMAZ
Üye

Prof. Dr. Cengiz ALACACI
Üye

İbrahim BÜKEL
Üye

Dr. İbrahim DEMİRCİ
Üye

Doç. Dr. Güray KIRPIK
Üye

**T.C.**
**MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI**
**TALİM VE TERBİYE KURULU BAŞKANLIĞI**

| | | | |
|---|---|---|---|
| Karar Sayısı | : 111 | Karar Tarihi | : 31.07.2013 |
| Konu | : Askerî Liseler Haftalık Ders Çizelgesi ile Silahlı Kuvvetler Bando Astsubay Hazırlama Okulu Haftalık Ders Çizelgesi | | |

Genelkurmay Başkanlığının 05/07/2013 tarihli ve 26702250-3730-62582-13/Eğt..D.Brys.Eğt.Ş.(2) sayılı yazısı üzerine Kurulumuzda görüşülen **Askerî Liseler Haftalık Ders Çizelgesi ile Silahlı Kuvvetler Bando Astsubay Hazırlama Okulu Haftalık Ders Çizelgesi**nin, 2013-2014 Öğretim Yılından itibaren 9 ve 10. sınıflardan başlamak ve kademeli olarak uygulanmak üzere ekli örneklerine göre kabulü,

Kurulumuzun 05/10/2012-183; 17/09/2010-128 tarihli ve sayılı kararları ile kabul edilen **Askerî Liseler ( Kuleli Askeri Lisesi, Maltepe Askerî Lisesi, Deniz Lisesi ve Işıklar Askerî Lisesi) ile Silahlı Kuvvetler Bando Astsubay Hazırlama Okulu Haftalık Ders Çizelgeleri**nin, 2013-2014 Öğretim Yılından itibaren hazırlık, 9 ve 10. sınıflardan başlamak üzere kademeli olarak uygulamadan kaldırılması kararlaştırıldı.

Nabi AVCI
Millî Eğitim Bakanı

Prof. Dr. Emin KARİP
Kurul Başkanı

| | | |
|---|---|---|
| Dr. Hüseyin ŞİRİN<br>Üye | Prof. Dr. Mehmet BAYYİĞİT<br>Üye | Doç. Dr. Hatice DURAN YILDIZ<br>Üye |
| Abdülkadir YILMAZ<br>Üye | Prof. Dr. Cengiz ALACACI<br>Üye | İbrahim BÜKEL<br>Üye |
| Dr. İbrahim DEMİRCİ<br>Üye | Doç. Dr. Güray KIRPIK<br>Üye | |

**T.C.**
**MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI**
**TALİM VE TERBİYE KURULU BAŞKANLIĞI**

Karar Sayısı : 112 Karar Tarihi : 31.07.2013
Konu : Hazırlık Sınıfı Bulunan Anadolu İmam Hatip Liselerinin Hazırlık Sınıfı Haftalık Ders Çizelgesi

Din Öğretimi Genel Müdürlüğünün 06/05/2013 tarihli ve 45123216/121/840285 sayılı yazısı üzerine Kurulumuzda görüşülen **Hazırlık Sınıfı Bulunan Anadolu İmam Hatip Liselerinin Hazırlık Sınıfı Haftalık Ders Çizelgesi**nin 2013-2014 öğretim yılından itibaren uygulanmak üzere ekli örneğine göre kabulü kararlaştırıldı.

Nabi AVCI
Millî Eğitim Bakanı

Prof. Dr. Emin KARİP
Kurul Başkanı

Dr. Hüseyin ŞİRİN
Üye

Prof. Dr. Mehmet BAYYİĞİT
Üye

Doç. Dr. Hatice DURAN YILDIZ
Üye

Abdülkadir YILMAZ
Üye

Prof. Dr. Cengiz ALACACI
Üye

İbrahim BÜKEL
Üye

Dr. İbrahim DEMİRCİ
Üye

Doç. Dr. Güray KIRPIK
Üye

**HAZIRLIK SINIFI BULUNAN**
**ANADOLU İMAM HATİP LİSELERİNİN HAZIRLIK SINIFI**
**HAFTALIK DERS ÇİZELGESİ**

| | DERSLER | HAZIRLIK SINIFI |
|---|---|---|
| **ORTAK DERSLER** | TÜRKÇE | 3 |
| | MATEMATİK | 3 |
| | I. YABANCI DİL | 20 |
| | II. YABANCI DİL | 7 |
| | BEDEN EĞİTİMİ/GÖRSEL SANATLAR/MÜZİK | 2 |
| **MESLEK DERSLERİ** | KUR'AN-I KERİM | 4 |
| **REHBERLİK ve YÖNLENDİRME** | | 1 |
| **TOPLAM DERS SAATİ** | | 40 |

**AÇIKLAMALAR :**

1- Çizelgede yer alan derslerde, Talim ve Terbiye Kurulunca kabul edilmiş ve uygulanmakta olan öğretim programları uygulanır.
2- Programı olmayan derslerde, dersin zümre öğretmenler kurulunca hazırlanacak öğretim programı uygulanır.

# D U Y U R U

Temel Eğitim Genel Müdürlüğü, Ortaöğretim Genel Müdürlüğü ve Özel Sektör Yayıncıları tarafından hazırlanan ve aşağıda kimlik bilgileri verilen taslak ders kitapları **2013-2014** Öğretim Yılından itibaren **5 (beş)** yıl süreyle ders kitabı olarak kabul edilmiştir.

İlgililere duyurulur.

**Prof. Dr. Emin KARİP**

Kurul Başkanı

| Ders Kitabının Adı | Yazar/Yazarları | Yayınevi |
|---|---|---|
| İlkokul İngilizce 2<br><br>Ders ve Öğrenci Çalışma Kitabı | Aynur YİĞİT ORHAN<br><br>Özge GÜNEL<br><br>Seden KARADENİZ | Türk Eğitim Derneği İktisadi İşletmesi |
| İlkokul İngilizce 2<br><br>Öğretmen Kılavuz Kitabı | Aynur YİĞİT ORHAN<br><br>Özge GÜNEL<br><br>Seden KARADENİZ | Türk Eğitim Derneği İktisadi İşletmesi |
| İlkokul İngilizce 2<br><br>Ders Kitabı | Aynur ARDA | Cem Web Ofset San. ve Tic. Ltd. Şti |
| İlkokul İngilizce 2<br><br>Öğrenci Çalışma Kitabı | Aynur ARDA | Cem Web Ofset San. ve Tic. Ltd. Şti |
| İlkokul İngilizce 2<br><br>Öğretmen Kılavuz Kitabı | Aynur ARDA | Cem Web Ofset San. ve Tic. Ltd. Şti |
| Ortaokul İngilizce 5<br><br>Ders Kitabı | Yrd. Doç. Dr. Nejla GEZMİŞ CEYHAN<br><br>Pınar ÖZMEN | Yıldırım Yayınları San. Tic. Ltd. Şti |
| Ortaokul İngilizce 5<br><br>Öğrenci Çalışma Kitabı | Yrd. Doç. Dr. Nejla GEZMİŞ CEYHAN<br><br>Pınar ÖZMEN | Yıldırım Yayınları San. Tic. Ltd. Şti |
| Ortaokul İngilizce 5<br><br>Öğretmen Kılavuz Kitabı | Yrd. Doç. Dr. Nejla GEZMİŞ CEYHAN<br><br>Pınar ÖZMEN | Yıldırım Yayınları San. Tic. Ltd. Şti |
| Ortaokul Fen Bilimleri 5 | Gülçin GÜNDÜZ | Evren Yayıncılık ve Basım San. ve Tic. A. Ş |

| | | |
|---|---|---|
| Ortaokul Fen Bilimleri 5 | Mesut KARAÖMER. | Evrensel İletişim Yayın Dağıtım San. Tic. Ltd. Şti |
| Ortaokul Fen Bilimleri 5 | Erhan YİĞİT. | Mevsim Basım Yay. Dağ. Paz. Reklam Eğitim Taşımacılık İth. İh. San. ve Tic. Ltd. Şti |
| Ortaokul Fen Bilimleri 5 | Zafer ARSLAN | Dikey Eğitim Sağ. Arş. Bas. Yay. San. Tic. Ltd. |
| Ortaokul Fen Bilimleri 5 | Gönül BAYRAM<br><br>Fatih Sertaç KİBAR | Sevgi Yayınları Cilt ve Basımevi |
| Ortaokul Fen Bilimleri 5 | Namık Kemal ÖZBEK<br><br>Hatice Handan ÖZOĞLU | Ada Matbaacılık Yayıncılık San. ve Tic. Ltd. Şti |
| Ortaokul Fen Bilimleri 5 | Doç. Dr. Ahmet KILINÇ- Doç. Dr. Hakan SARIÇAYIR- Doç. Dr. Hüseyin KÜÇÜKÖZER- Doç. Dr. Muammer ÇALIK- Doç. Dr. Murat DEMİRBAŞ- Doç. Dr. Tuncay ÖZSEVGEÇ- Yrd. Doç. Dr. Didem İNEL- Yrd. Doç. Dr. Sinan ÖZGELEN- Yrd. Doç. Dr. Yavuz SAKA- Ümit DEMİRAL, Abdullah ÇETİN, Dilek BALABAN- Funda TUNABOYLU- Mete ÖZKÜTÜK- Nilgün ERENTAY- Nurcan ERTUĞRUL- Suphiye BALTACI- İlhan TÜRKOĞLU- Ramazan ŞENOL | Millî Eğt.Yay. |
| Ortaokul Matematik 5 | Salih Zeki TAŞKIN | Cem Web Ofset San. ve Tic. Ltd. Şti |
| Ortaokul Matematik 5 | Süleyman KAŞTAN | Başarı Yay. Sanayi ve Ticaret A.Ş |
| Ortaokul Matematik 5 | Yrd. Doç. Dr. Ayten ERDURAN<br><br>Doç. Dr. Sibel YEŞİLDERE İMRE | Top Yayıncılık Pazarlama Sanayi ve Ticaret Ltd. |

| | | |
|---|---|---|
| Ortaokul Matematik 5 | Dr. Zülbiye TOLUK UÇAR- Dr. İ. Elif YETKİ ÖZDEMİR- Dr. Asuman DUATEPE PAKSU- Dr. Abdulkadir ERDOĞAN- Dr. Bahadır YANIK- Dr. Soner DURMUŞ- Halit İŞLEK, Zerrin TOKER- Rezzan DOKTOROĞLU- Esra ÖZDEMİR AKYÜZ- Seda SÜNKER- Rıdvan ALTUNDAĞ- Yasin MEMİŞ- Tevfik AVCU- Hüsrev YILDIRIM- Seçkin YAVUZ- Emine ŞİMŞEK- Şükran DAYAN- Uğur BAĞCA- Sonay GÖNENLİ- Kübra BAL ÇETİNKAYA | Millî Eğt.Yay. |
| Ortaokul Matematik 5 | Ahmet ÖZKAN | Ata Der. Kitap.Yayın. Matbaacılık Eğitim Tur. İnş. San. ve Tic. Ltd. Şti |
| Ortaokul Matematik 5 | Orhan AĞAOĞLU | Efecan Yayıncılık Basım İnşat Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti |
| Ortaokul Matematik 5 | Şeref AKTAŞ | Berkay Basım Yayın Eğitim İnş. Hizmetleri Taah. Pazarlama ith. İhr. San. ve Tic. Ltd. Şti |
| Ortaokul Matematik 5 | Rukiye ÜNVER | Mevsim Basım Yay. Dağ. Paz. Reklam Eğitim Taşımacılık İth. İh. San. ve Tic. Ltd. Şti |
| Ortaokul Matematik 5 | Yrd. Doç. Dr. Hakan YAMAN<br>Yrd. Doç. Dr. Recai AKKAYA<br>Ülkü YEŞİLYURT | Özgün Matbaacılık San. ve Tic.A.Ş |
| Ortaokul Matematik 5 | Salih YALÇIN | Cem Web Ofset San. ve Tic. Ltd. Şti |
| Ortaöğretim Fizik 9 | Mehmet BOLAT<br>Yaşar AYDOĞDU<br>İhsan EVGİ | Mega Yayıncılık San. ve Tic. Ltd. Şti |
| Ortaöğretim Fizik 9 | Abdullah URHAN<br>Muhammet ÇORUH | Dikey Eğitim Sağ. Arş. Bas. Yay. San.Tic. Ltd. Şti |

| | | |
|---|---|---|
| Ortaöğretim Fizik 9 | Ali Seyfi KOYUNCUOĞLU<br><br>Cem ÖCAL | Sözcü Yayıncılık Pazarlama San. ve Tic. Ltd. Şti |
| Ortaöğretim Kimya 9 | Prof. Dr. Murat GÖKDERE- Doç. Dr. Sevilay KARAMUSTAFAOĞLU- Doç. Dr. Aytekin ÇÖKELEZ- Doç. Dr. Nilgün SEÇKEN- Doç. Dr. Ajda KAHVECİ- Yrd. Doç. Dr. Ercan ARI- Gonca HARMAN- Ergin YALÇIN- Emin AYDOĞAN- Nuray ZAN YÖRÜK- Hilmiye Betül SÜER- Ömer DURAN- Hüseyin EFİL- Serhat Sadi BARUTÇUOĞLU | Millî Eğt.Yay. |
| Ortaöğretim Kimya 9 | Doç. Dr. Yüksel ALTUN<br><br>Dr. Halil TÜMAY | Sözcü Yayıncılık Pazarlama San. ve Tic. Ltd. Şt |
| Ortaöğretim Matematik 9 | Dr. Ali BOZKURT- Dr. Ayhan Kürşat ERBAŞ- Dr. Bülent ÇETİNKAYA- Dr. Bülent GÜVEN- Dr. Enver TATAR- Dr. Fatih KARAKUŞ- Dr. Hasan ATİK- Dr. İlhan KARATAŞ- Dr. Muharrem AKTÜMEN- Dr. Rahmet SAVAŞ EREN- Dr. Serkan ÖZEL- Dr. Temel KÖSA-Dr. Tolga KABACA- Dr. Zübeyir ÇINKIR- Özkan GÜNER- Avni YILDIZ- Erdem ÇEKMEZ- Mahmut KERTİL- Murat KOL- Abdullah Aydın ÜNLÜ- Adem KOCABAŞ- Arif ORUÇ- Barış YAYLI- Celal KARATAŞ- Faruk DÜŞÜNCELİ- Kadir İLHAN- Mehmet AYDIN- Orhan ÇİFTÇİ- Salih BEKTAŞ- Halil İbrahim TAŞOVA- Ramazan ALKAN | Millî Eğt.Yay. |
| Ortaöğretim Matematik 9 | Harun ER | Nova Basın Yayın Dağıtım Kitapçılık Tic. Ltd. Şti. |
| Ortaöğretim Matematik 9 | Fevzi ÖZKAN | FCM Yayıncılık A.Ş |
| Ortaöğretim Matematik 9 | Abdullah Tansel GEZMİŞ | Ada Matbaacılık Yayıncılık San. ve Tic. Ltd. Şti |

| | | |
|---|---|---|
| Ortaöğretim Matematik 9 | Rukiye ÜNVER<br><br>Şeyda ÖCAL GÜMÜŞKAYA | Mevsim Basım Yay. Dağ. Paz. Reklam Eğitim Taşımacılık İth. İh. San. ve Tic. Ltd. Şti |
| Ortaöğretim Matematik 9 | Nesibe AYDIN<br><br>Betül BİBEROĞLU ABAZAOĞLU<br><br>Ahmet CAMUS | Aydın Yayıncılık Eğitim Hizmetleri Tic. ve San. A.Ş |
| Ortaöğretim Matematik 9 | Erhan KARAKUYU<br><br>Oktay BAĞCI | Dikey Eğitim Sağ. Arş. Bas. Yay. San.Tic. Ltd. Şti. |
| Ortaöğretim Matematik 9 | Yasin YILMAZ | Okyay Yayın Basım Dağıtım Sağlık Hiz. Ziraat ve Dış Tic. Ltd. Şti |

# İ Ç İ N D E K İ L E R

**BU DERGİDEKİ YÖNETMELİKLER, KARARLAR, GENELGELER VE DUYURULAR TARAFIMIZDAN OKUNMUŞTUR.**

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| 1 | 16 | 31 | 46 | 61 |
| 2 | 17 | 32 | 47 | 62 |
| 3 | 18 | 33 | 48 | 63 |
| 4 | 19 | 34 | 49 | 64 |
| 5 | 20 | 35 | 50 | 65 |
| 6 | 21 | 36 | 51 | 66 |
| 7 | 22 | 37 | 52 | 67 |
| 8 | 23 | 38 | 53 | 68 |
| 9 | 24 | 39 | 54 | 69 |
| 10 | 25 | 40 | 55 | 70 |
| 11 | 26 | 41 | 56 | 71 |
| 12 | 27 | 42 | 57 | 72 |
| 13 | 28 | 43 | 58 | 73 |
| 14 | 29 | 44 | 59 | 74 |
| 15 | 30 | 45 | 60 | 75 |

**İNTERNET ADRESİ**
**http://tebligler.meb.gov.tr**

Tebliğler Dergisi, Ocak 2013 tarihinden itibaren sadece elektronik ortamda yayımlandığından abone kaydı alınmamaktadır.

Tel: 0 (312) 413 19 17
0 (312) 413 19 13
0 (312) 417 14 61
0 (312) 416 14 10/1928
mebdevletkit1@hotmail.com, mebdevletkit@mynet.com
Tel: 0 (312) 866 22 01 - 866 22 49/246
Fax: 0 (312) 866 22 72

**DEVLET KİTAPLARI DÖNER SERMAYE MÜDÜRLÜĞÜ - ANKARA 2013**